

**Education Is the
Key to Success**

EDUCATION IS THE KEY TO SUCCESS

**Co-funded by
the European Union**

PRIROČNIK

AVTORJI

COLEGIUL ECONOMIC "ION GHICA", ROMUNIJA

MARIOARA BORDEEANU
CAMELIA ISTRATE
CĂTĂLIN FULGER ISTRATE
POMPILIA MARALOIU
EVELINA TURIAC

ZAVOD ASPIRA, SLOVENIJA

RADA DRNOVŠEK

BITNESS SRL, ITALIJA

TIZIANA FERRANDO

**ÇARŞAMBA 75.YIL MESLEKI TEKNİK ANADOLU
LİSESİ, TURÇİJA**

AHMET ORAN
HALİME YEŞİL
KÜBRA GENÇ
BERAT KADIOĞLU

KAZALO

Dobrodošli	01
Parterji	02
Modul 1	03
Modul 2	24
Modul 3	43
Modul 4	67
Modul 5	90
Modul 6	112
Modul 7	132
Modul 8	156

DOBRODOŠLI

KAKO UPORABITI NAŠ PRIROČNIK V SVOJEM RAZREDU

Priročnik je sestavljen iz 8-ih različnih modulov, ki vključujejo nekaj teoretičnega ozadja in 5 različnih dejavnosti/vaj za vsako od tem. Skupaj lahko najdete 40 različnih dejavnosti na teme:

Modul 1: Spoznaj sebe, svoje talente in strasti

Modul 2: Miselna naravnost za rast in pozitivna psihologija

Modul 3: Kritično mišljenje in učenje na podlagi reševanja problemov

Modul 4: Jaz in ti (odnosi, komunikacija)

Modul 5: Jaz in svet (moj prispevek k skupnosti, prostovoljno delo, možnosti E+)

Modul 6: Uresniči svojo idejo (projektno vodenje)

Modul 7: Digitalne spretnosti

Modul 8: Finance

Ta priročnik je torej način za odkrivanje in razvijanje talentov vaših učencev. Vi pa ste tam kot podporni sistem, ki jih vodi skozi vse to. Uporabite lahko posamezen modul, ali le nekaj aktivnosti, lahko pa uporabite celotno vsebino. Vse, kar se vam, kot učitelju, zdi primerno.

Seveda bomo hvaležni, če boste ta priročnik delili tudi s svojimi sodelavci, drugimi učitelji in vsemi, ki jim lahko koristi.

NASVETI IN TRIKI ZA UPORABO NAŠEGA PRIROČNIKA:

- Uporabite ga kot uvod, kot motivacijski trenutek v vašem razredu.
- Ustvarite varen, miren prostor za učence, morda z umirjeno glasbo v ozadju.
- Ni pravih ali napačnih odgovorov. Vsi odgovori so pravi za vaše učence v tem trenutku.
- Povejte jim, naj se ne zadržujejo; naj vse povedo. Papir lahko sprejme vse.
- Bodite nežni in empatični.
- Povejte jim, naj se držijo svojega "poguma". Kaj jim govori njihov notranji glas, njihova intuicija?
- Podprite jih, da začnejo ustvarjati svoje življenje.
- Priporočamo, da se naš priročnik in njegove dejavnosti uvedejo na začetku šolskega leta, saj boste tako učitelji imeli več časa in prilagodljivosti.
- Priporočamo, da teoretični deli podpirajo dejavnosti, ki jih izvajate z mladimi v svojih učilnicah. Osredotočite se bolj na dejavnosti.
- Priporočamo, da uporabite le dejavnosti, ki se vam zdijo koristne in bodo v pomoč vašim učencem. Izvajate lahko vse dejavnosti iz enega modula ali le nekatere. Dejavnosti lahko tudi mešate med seboj, če se vam to zdi koristno.
- Priporočamo tudi, da dejavnosti po potrebi prilagodite zlasti učencem z manj priložnostmi in manj predznanja.

PARTNERJI

To partnerstvo je nastalo v okviru usposabljanja o vodenju projektov, sestavljajo pa ga organizacije iz Romunije (prijavitelji), Italije, Turčije in Slovenije.

● **Colegiul Economic “Ion Ghica” Braila, Romunija**

Ekonomsko šola "Ion Ghica" Brăila želi študentom zagotoviti optimalen okvir za kakovostno izobraževanje na področju ekonomskega usposabljanja, trgovine, turizma in prehrane, ki jim bo dalo nabor vrednot in podjetniških spretnosti, potrebnih za vključitev v skupnost, prispevalo k izpolnjevanju osebnih potreb in prožni družbi, ne da bi zanemarilo potrebo po vseživljenjskem učenju.

● **Bitness srl, Italija**

"Bitness srl" deluje na stičišču izobraževanja in digitalnih tehnologij, njegovo poslanstvo pa je spodbujati razvoj digitalnih spretnosti in odkrivati učinkovite metodologije poučevanja.

● **Çarşamba 75.Yıl Mesleki Teknik Anadolu Lisesi, Turčija**

Šola deluje kot zdravstvena poklicna srednja šola v središču mesta Çarşamba, in ko naši dijaki diplomirajo, imajo priložnost delati kot zdravstveno osebje v različnih zdravstvenih ustanovah in državnih bolnišnicah.

● **Aspira, Slovenija**

ASPIRA je prostor strastnih in radovednih ljudi, ki razvijajo svoj potencial. Njihovo poslanstvo je ponuditi posamezniku okolje, v katerem lahko razvije svoj potencial. Delujejo na lokalni, regijski in mednarodni ravni.

MODUL 1

SPOZNAJ SEBE, SVOJE TALENTE IN STRASTI

Cilj	Namen tega modula je učencem pokazati, zakaj je odkrivanje notranjega sveta bistvenega pomena. V tem modulu predstavljamo 5 dejavnosti, s katerimi lahko vsakdo bolje spozna sebe in razume svoja dejanja, vedenje, misli ali čustva. Učenci se bodo naučili tudi, kako se objektivno oceniti.	
Teme in učni izidi	Teme	Učni rezultati Kaj učenci vedo/ znajo/ čutijo o tem.
	Teorija samozavedanja	Učenci poznajo in razumejo svoje vrednote, značaj, čustva, motive in želje ter razumejo obe kategoriji notranjega samozavedanja in zunanjega samozavedanja.
	Prakse samozavedanja	<ul style="list-style-type: none">• Učenci lahko ocenijo svoje vedenje, misli, stališča, motivacijo in želje.• Učenci lahko pogledajo svojo preteklost in sedanost, ju ovrednotijo in načrtujejo svojo prihodnost.
	Teorija in praksa čuječnosti	Učenci se znajo v vsakem trenutku zavedati svojih misli, čustev, telesnih občutkov in okolja, ki jih obdaja.
	Realistična samoocena	<ul style="list-style-type: none">• Učenci aktivno, vztrajno in skrbno razmišljajo o prepričanjih, vrednotah, stališčih, etiki in čustvih, ki jih spodbujajo k delovanju.• Učenci znajo prepoznati osebne prednosti in področja za izboljšanje.

PREDSTAVITEV

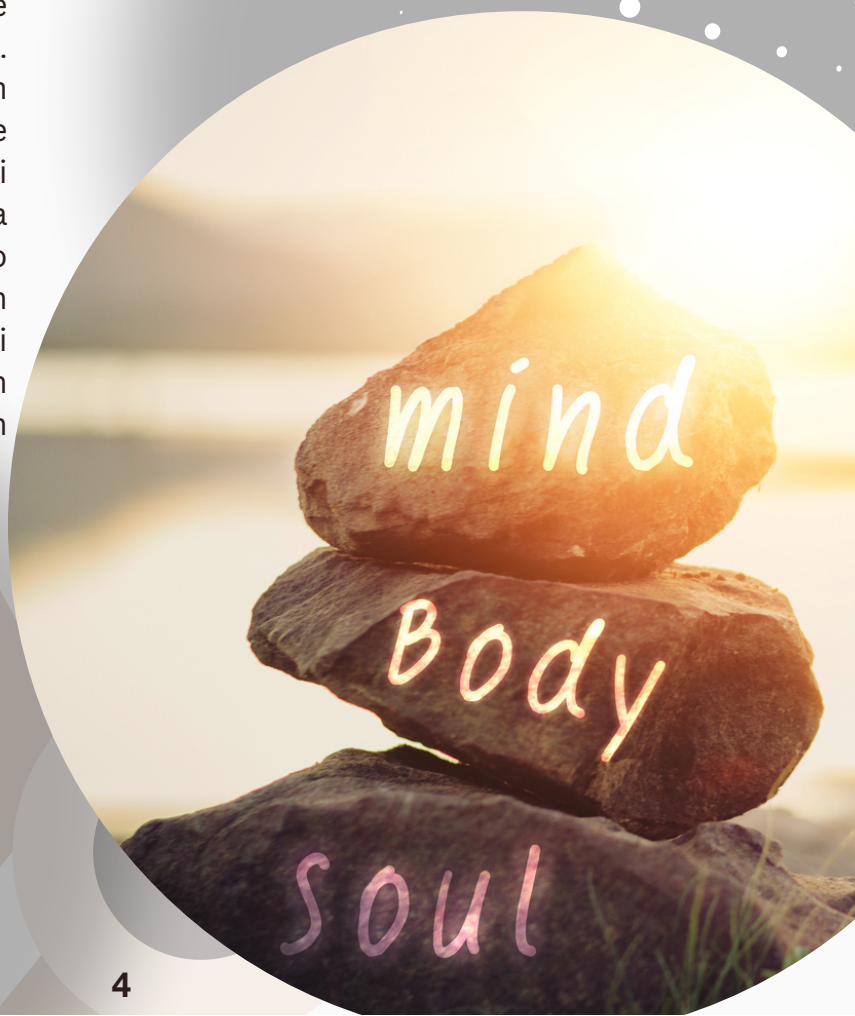
"Spoznavanje sebe" je besedna zveza, ki se nanaša na proces zavedanja in razumevanja svojih misli, čustev in vedenja. To lahko vključuje raziskovanje lastne osebnosti, vrednot, prepričanj in ciljev ter učenje, kako uravnati čustva in obvladovati stres.

Koncept samozavedanja je preučevalo več raziskovalcev in teoretikov, med njimi Carl Jung, Abraham Maslow in Carl Rogers. V psihologiji samozavedanje pogosto velja za ključno sestavino čustvene inteligence in naj bi bilo ključno tako za osebno rast kot za učinkovite družbene interakcije.

Ena od teorij, ki je tesno povezana z idejo "spoznavanja samega sebe", se imenuje "teorija samouresničevanja". Ta teorija, ki jo je razvil Abraham Maslow, predlaga, da imajo vsi ljudje prirojeno željo, da bi dosegli svoj polni potencial in postali najboljša različica sebe. Po Maslowu je ta težnja po samouresničevanju najvišja raven človeške motivacije in je tisto, kar ljudi navsezadnje vodi k iskanju novih izkušenj, prevzemanju tveganj in prizadevanju za samouresničitev.

Drug soroden pojem je samospoznavanje; tesno je povezan z idejo "spoznavanja samega sebe". Poleg omenjenega vključuje tudi moč, slabosti, vrednote in prepričanja. To je lahko vseživljenjski proces, saj ljudje še naprej rastejo in se spreminjajo.

Spoznavanje samega sebe vključuje razumevanje svojih čustev, vedenja, misli in prepričanj ter odkrivanje svojega edinstvenega jaza. To je lahko zahtevno, vendar koristno, saj vodi k večjemu občutku samosprejemanja, samospoštovanju in večji sreči.

ENOTA 1:

JAZ - PRETEKLOST IN PRIHODNOST

Teoretično ozadje

Oceniti, kje se nahajate, je koristno iz več razlogov. Eden od razlogov je, da vam lahko pomaga razjasniti vaše trenutno stanje, kar vam lahko pomaga pri določanju ciljev in načrtovanju prihodnosti. Poleg tega vam lahko razmislek o tem, kje ste, pomaga prepoznati področja, na katerih morate nekaj spremeniti ali izboljšati. To je lahko dragocena vaja za osebno rast in samouresničitev.

Še ena prednost ocenjevanja trenutnega stanja je, da vam lahko pomaga prepoznati in ceniti vaše dosežke in napredek. To lahko okrepi vašo samozavest in motivacijo ter vam pomaga ohraniti pozitiven pogled.

Na koncu vam lahko ovrednotenje trenutnega položaja pomaga bolje razumeti sebe in svoje življenje ter vam pomaga kar najbolje izkoristiti sedanost in načrtovati prihodnost.

Če želite oceniti svoj položaj, si zastavite naslednja vprašanja:

- Katere so moje trenutne prednosti in slabosti?
- Kateri so moji trenutni cilji in prednostne naloge?
- Kateri so največji izzivi ali ovire, s katerimi se trenutno soočam?
- Za katere stvari v svojem življenju sem najbolj hvaležen?
- Katere so stvari v mojem življenju, ki bi jih rad spremenil?
- Kateri so moji kratkoročni in dolgoročni cilji?
- Katere ukrepe lahko izvedem za dosego svojih ciljev?

Pomembno je opozoriti, da sta samorefleksija in samoocenjevanje osebna procesa, zato vam bo morda v pomoč, če ju boste izvajali na varnem in mirnem mestu.

ENOTA 1:

JAZ - PRETEKLOST IN PRIHODNOST

Vaja

KLJUČNI POJMI: reka življenja, hvaležnost, samozavedanje, samospoštovanje, samopodoba.

POTREBNI MATERIALI: prazni/barvni papirji, svinčniki, barvice, vrvi, igrače, kamni, školjke itd.

POTREBNI ČAS: 45 minut

Prva vaja, ki traja do 45 minut, ima dva dela. Na začetku učence razdelite v pare. Naloga vsakega učenca je, da naredi svojo reko življenja. Najprej jo bo naredil en učenec, nato pa se bosta zamenjala. Narišejo jo lahko na prazen papir, vendar je še bolj učinkovito, če jo naredite z vrvjo in različnimi predmeti (kinder igrače, kamni, les, školjke itd.). Nato naredijo svojo življenjsko reko od rojstva do danes in označijo vse dogodke (vendar ne samo povezane s šolo), ki se jim skozi življenje zdijo bistveni. Bistveno je, da druga oseba z njo prehodi celotno reko življenja in da se na koncu oseba ozre nazaj, da bi videla, kaj je že dosegla, in si da petko 😊. Nato se obrne in druga oseba v paru stori enako.

Cilj vaje je, da vidimo, da smo že veliko dosegli, čeprav morda v sedanjem življenju nismo na najboljšem mestu.

V 2. delu te vaje bodo delali sami in pisali dnevnik hvaležnosti.

Na vrhu papirja (lahko ga naredite tudi prej) bo pisalo, številke od 1 do 30 pa so naslednje. Vsakega lahko spodbudite, da najde vsaj 30 stvari, značilnosti, za katere je hvaležen v svojem življenju):

1. HVALEŽEN SEM ZA...
- 2.
- 3.

V tem delu se zahvalite za lastnosti, ki jih že imajo, in za stvari, ki jih že imajo. In da vidijo, da imajo že toliko talentov in sposobnosti, da je od njih odvisno, kako jih bodo uporabili, da bodo imeli najboljše možno življenje. Če so pripravljene, lahko to delijo v parih ali celi skupini, vendar to ni potrebno.

ENOTA 1:

JAZ - PRETEKLOST IN PRIHODNOST

Preverjanje razumevanja

Po vsaki dejavnosti bodo imeli učenci manjši razmislek, na katerem bodo delili svoja mnenja in zamisli o učenju, ki so ga pridobili pri dejavnostih. Te dejavnosti bodo potekale v krogu s preostalimi vrstniki ali v majhnih skupinah ali parih. Na teh sejah bodo učenci poskušali pogledati, kateri so aha trenutki, ki so jih imeli po vaji, in kakšni so rezultati. Učenci bodo tudi razpravljali o tem, kaj so se naučili in kje lahko te veščine uporabljajo vsak dan.

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK:

- Kako se počutite po tem, ko ste opravili nalogo in si jo ogledali?
- Kako ponosno se počutite, ko si ogledate svojo življenjsko reko in vidite, kaj ste že dosegli?
- Kdo so najpomembnejše osebe v vašem življenju?
- Kakšen odnos imate z njimi?
- Ali obstajajo kakšni odnosi, ki bi jih radi izboljšali?
- Kako ste se počutili pri pisanju svojega seznama hvaležnosti?

Zanimivost:
Čeprav večina ljudi verjame, da se zaveda sebe, le 10-15 % ljudi, ki so jih preučevali, ustreza tem merilom. Tako imate še en razlog več, da se poglobite vase in se bolj zavedate sebe.

ENOTA 2:

JAZ - MOJE VREDNOTE

Teoretično ozadje

Osebne vrednote so načela ali prepričanja, ki se posamezniku zdijo pomembna ter vodijo njegovo delovanje in odločanje. Med njimi so lahko poštenost, integriteta, sočutje, odgovornost in spoštovanje. Osebne vrednote imajo pomembno vlogo pri oblikovanju posameznikovega vedenja, stališč in odnosov z drugimi.

Osebne vrednote so pomembne iz več razlogov. Lahko:

- **Podajo občutek pomembnosti:** Osebne vrednote lahko posamezniku pomagajo pri določanju ciljev in sprejemanju odločitev, ki so v skladu z njegovimi prepričanji in prednostnimi nalogami.
- **Vplivajo na vedenje in odločanje:** Osebne vrednote delujejo kot moralni kompas, ki posameznikom pomaga krmariti v zapletenih in zahtevnih situacijah.
- **Spodbujajo duševno in čustveno dobro počutje:** Osebne vrednote, ki so v skladu s posameznikovimi prepričanji, lahko prinesejo duševni mir, zadovoljstvo in občutek izpolnjenosti.
- **Spodbujanje pozitivnih odnosov:** Osebne vrednote lahko oblikujejo naše ravnanje z drugimi, saj nas usmerjajo v pristne in spoštljive odnose z drugimi.
- **Prispevajo k občutku identitete:** Osebne vrednote so lahko temeljni del posameznikove identitete, saj mu dajejo občutek pripadnosti in ga povezujejo z večjo skupnostjo.

Pomembno je opozoriti, da se lahko osebne vrednote z rastjo in pridobivanjem novih izkušenj spreminjajo, zato je ključnega pomena, da osebne vrednote ponovno ocenimo in ovrednotimo, saj se lahko občasno spreminjajo, poleg tega morajo biti združljive z večjimi kolektivnimi vrednotami v družbi, kot so zakoni in etika.

MASLOWOVA LESTVICA POTREB

To je psihološka teorija, ki jo je predlagal Abraham Maslow v članku A Theory of Human Motivation iz leta 1943, objavljenem v reviji Psychological Review. Maslow je potrebe razdelil na osnovne ali nižje potrebe (predvsem ključne za človekovo preživetje) in višje potrebe (potrebe po osebni rasti). Glede na njihovo pomembnost jih je razvrstil v tako imenovano hierarhijo potreb.

ENOTA 2:

JAZ - MOJE VREDNOTE

Vaja

KLJUČNI POJMI: vrednote, Maslowova tabela, samozavedanje, samospoštovanje, samopodoba.

POTREBNI MATERIALI: seznam vrednot, Maslowova tabela, prazni/barvni papirji, svinčniki, barvice

POTREBNI ČAS: 45 minut

Ta lahko traja do 45 minut. Učenci bodo preučili svoje vrednote in iz njih sestavili piramido. Vrednote so stvari, za katere vsak posameznik verjame, da so pomembne pri načinu življenja in dela. Določajo (bi morale določati) naše prednostne naloge in globoko v sebi so verjetno merilo, s katerim ugotavljamo, ali se vaše življenje odvija tako, kot si želite.

Vzemite list papirja in preberite vrednote, ki smo jih navedli spodaj (za lažje delo jih lahko tudi izrežete). Vsak učenec izbere tiste, ki so zanj najpomembnejše, ključne, in jih s pomočjo strukturne piramide predstavi.

Pri branju si lahko pomagate tako, da preberete vsako vrstico in izberete najpomembnejšo v vrstici. Ko boste prebrali vse, bi morali imeti približno 15 vrednot, med katerimi boste izbrali zadnjih 7. Predstavite svojih 7 temeljnih vrednot, pri čemer je najpomembnejša na vrhu piramide, naslednjih 6 pa ji sledi. Namen vaje je, da si ogledamo svoje vrednote in ozavestimo vrednote ter Maslowovo tabelo in jih povežemo z našim vsakdanjim življenjem.

Core Values

ENOTA 2:

JAZ - MOJE VREDNOTE

Vaja

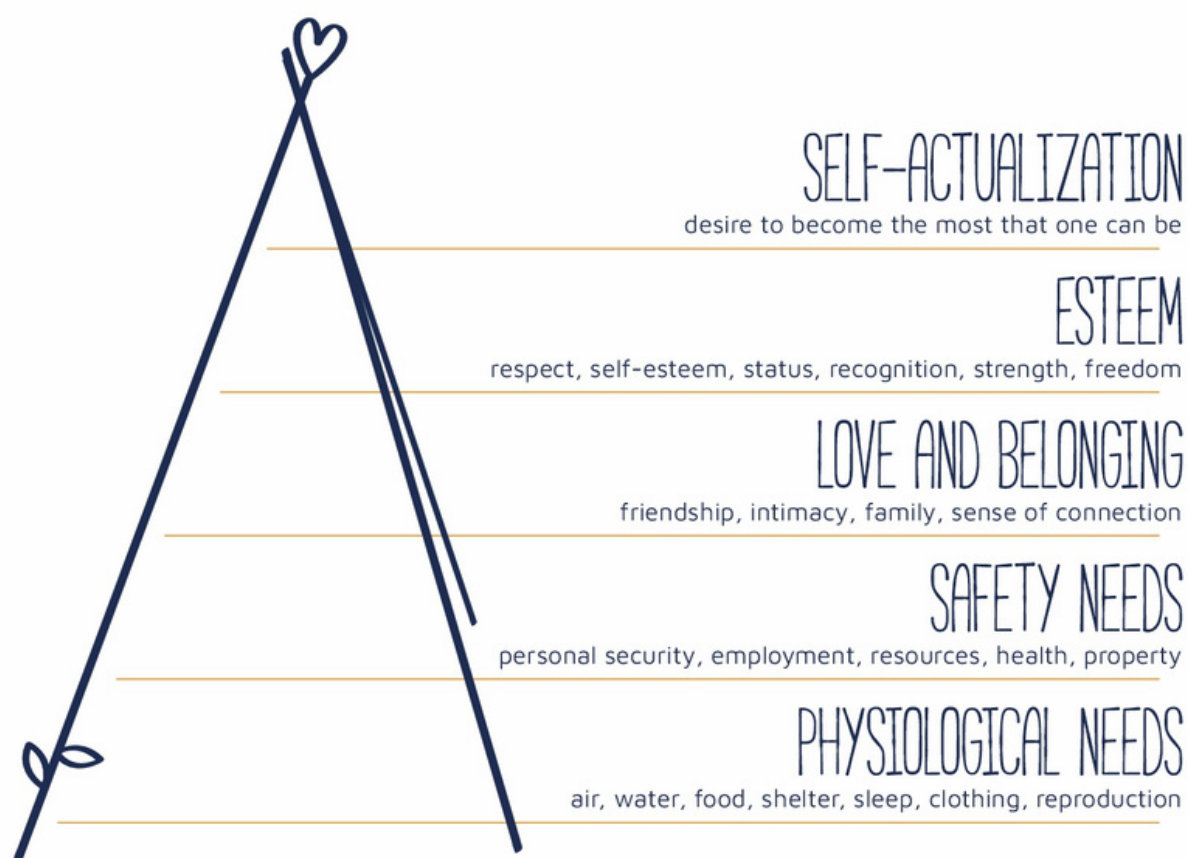
Pustolovščina	Prijaznost	Timsko delo	Inovacija	Iskrenost
Učenje	Kariera	Komunikacija	Kvaliteta	Lepota
Skrb	Tudi to bo minilo	Sprememba	Osebni razvoj	Dobrota
Vera	Modrost	Vpletenost	Spoštovanje	Igra
Odpuščanje	Red	Ljubezen	Odprtost	Religija
Raznolikost	Radodarnost	Integriteta	Humanost	Povezovanje
Kreativnost	Družina	Svoboda	Varnost	Uspeh
Lojalnost	Inteligenca	Bogastvo	Zdravje	Hitrost
Duhovnost	Prednost	Smeh	Narava	Moč
Naklonjenost	Sodelovanje	Odnosi	Prijateljstvo	Karizma
Humor	Voditeljstvo	Dom	Resnica	Jasnost
Ravnovesje	Sočutje	Gibanje	Znanje	Potrpežljivost
Sprememba	Blaginja	Denar	Zabava	Slava
Pravica	Hvaležnost	Harmonija	Mir	Preprostost
Sreča	Obilje	Intuicija	Podjetnost	Samospoštovanje

ENOTA 2:

JAZ - MOJE VREDNOTE

Vaja

Sledi drugi del. Predstavite in si oglejte spodnjo tabelo Maslowa ter učencem pomagajte ugotoviti, kje v tej tabeli se trenutno nahajajo. Katere potrebe so izpolnjene in h katerim stremijo?

ENOTA 2:

JAZ - MOJE VREDNOTE

Preverjanje razumevanja

Po vsaki dejavnosti bodo imeli učenci manjši razmislek, na katerem bodo delili svoja mnenja in zamisli o učenju, ki so ga pridobili pri dejavnostih.

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK:

- Kako se počutite ob pogledu na izbrane vrednote?
- Kako težko jih je bilo izbrati?
- Zakaj je pomembno imeti vrednote?
- Kdo je vplival na vaše vrednote?
- Kje se nahajate na Maslowovi lestvici?
- Kaj vas je presenetilo?

ENOTA 3:

JAZ - SEDAJNOST IN PRIHODNOST

Teoretično ozadnje

Postavljanje osebnih ciljev je bistven proces za doseganje osebnega in poklicnega uspeha. Metoda postavljanja ciljev lahko pomaga posamezniku pri osredotočanju na prizadevanja, merjenju napredka in ohranjanju motivacije.

Nekaj korakov za postavljanje osebnih ciljev:

Jasno opredelite cilj: Ugotovite, kaj želite doseči. Bodite čim bolj natančni in se prepričajte, da je cilj merljiv, dosegljiv, ustrezen in časovno omejen (merila SMART).

Opredelite razloge za cilj: Razumite, zakaj je cilj za vas pomemben; to vam bo pomagalo ohraniti motivacijo, ko boste naleteli na ovire.

Cilj razdelite na manjše, lažje obvladljive naloge: Razdelitev ciljev na manjše naloge lahko izboljša njihovo obvladljivost in vam pomaga, da ostanete na pravi poti.

Ustvarite akcijski načrt: Določite korake, ki jih morate storiti za dosego cilja, in ustvarite akcijski načrt z jasnimi mejniki in roki.

Ostanite prilagodljivi: Bodite pripravljeni, da po potrebi prilagodite načrt, in bodite odprti novim priložnostim, ki se lahko pojavijo.

Spremljajte in preverjajte napredek: Redno spremljajte svoj napredek in po potrebi prilagodite načrt. Pri doseganju cilja praznujte majhne zmage in uspehe.

Bodite odgovorni: Cilje zaupajte nekomu, ki mu zaupate, in ga prosite, naj vas spodbuja pri doseganju cilje

Ne pozabite, da je postavljanje ciljev stalen proces, zato je pomembno, da si postavite nove cilje ali ponovno ocenite svoj napredek pri trenutnih ciljih, ko jih dosežete, da zagotovite stalen osebni razvoj.

ENOTA 3:

JAZ - SEDAJNOST IN PRIHODNOST

Vaja

KLJUČNI POJMI: življenjski krog, osebni cilji, postavljanje ciljev, samospoštovanje, samopodoba.

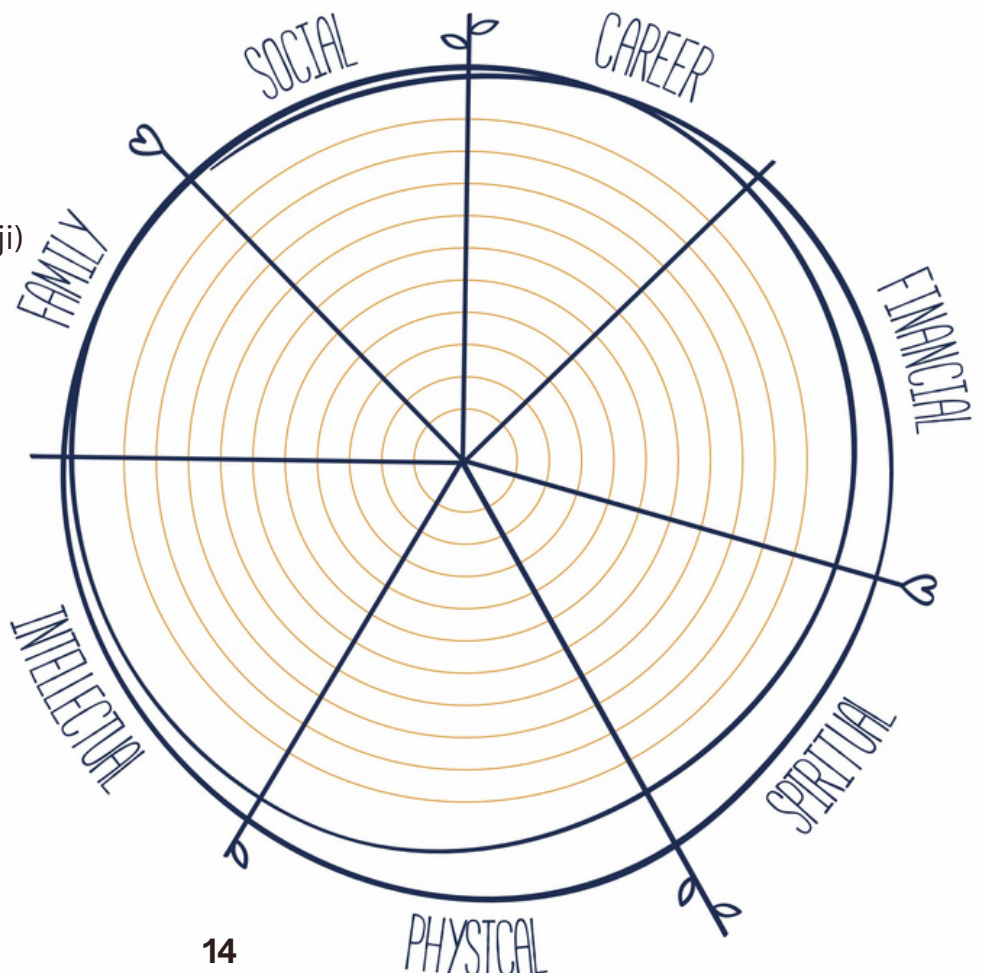
POTREBNI MATERIALI: papir z življenjskim krogom, prazni/barvni papirji, svinčniki in barvice

POTREBNI ČAS: 45 minut

Prvi del lahko traja do 20 minut. Učenci lahko sami narišejo krog življenja ali pa osnutek pripravite že prej. Učenci si bodo ogledali najbolj kritične dele svojega življenja.

Vse v naravi kroži, tudi mi. Svoj današnji življenjski krog si lahko ogledate spodaj. Označite, kako zadovoljni ste z osmimi področji svojega današnjega življenja od znotraj navzven. Izberite različne barve in obarvajte vsako področje posebej. Ne pozabite, da se bo današnji življenjski krog vsakič, ko ga boste naredili, razlikoval. Na voljo imate 8 različnih kategorij, mi smo predlagali 6, vi pa lahko izberete dve, ki sta za vas pomembni in ju še ni v krogu.

- Šport,
 - Osebna rast,
 - Finance,
 - Družina ,
 - Prijatelji,
 - Šola
- (učenci izberejo 2 področji)

ENOTA 3:

JAZ - SEDAJNOST IN PRIHODNOST

Vaja

Ko učenci končajo svoj krog, se lahko v skupini malo pogovorijo in ugotovijo, kako se trenutno počutijo sami in njihovi sošolci.

Glavna vprašanja so:

- S katerimi področji ste zadovoljni?
- Katera področja bi radi izboljšali? Ali imate kakšne zamisli o tem, kako?

ENOTA 3:

JAZ - SEDAJNOST IN PRIHODNOST

Preverjanje razumevanja

Po vsaki dejavnosti bodo imeli učenci manjši razmislek, pri katerem bodo delili svoja mnenja in zamisli o učenju, ki so ga pridobili pri dejavnostih.

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK:

- Kako se počutite po tem, ko ste jo izvedli in si jo ogledali?
- S katerimi področji ste ali niste zadovoljni?
- Kaj lahko storite, da bi ga izboljšali?

ENOTA 4:

JAZ - MOJA SWOT ANALIZA

Teoretično ozadje

Osebna analiza SWOT je orodje, s katerim lahko posameznik oceni svoje prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti (SWOT). Je način, kako oceniti samega sebe in pridobiti vpogled v svoj osebni in poklicni razvoj. Postopek izvedbe osebne analize SWOT vključuje ugotavljanje in analiziranje notranjih in zunanjih dejavnikov, ki lahko vplivajo na posameznikovo uspešnost in uspeh.

Tukaj je pregled štirih elementov osebne analize SWOT:

- **Prednosti:** Stvari, v katerih je posameznik dober, na primer njegove spretnosti, talenti in sposobnosti. Primeri prednosti so lahko, da je dober poslušalec, da je organiziran ali da zna dobro delati pod pritiskom.
- **Slabosti:** Področja, ki jih mora posameznik izboljšati, na primer pomanjkanje določene spretnosti, težave pri delu v skupini ali odlašanje.
- **Priložnosti:** Zunanji dejavniki, ki jih posameznik lahko izkoristi, na primer nova delovna mesta, tehnološki napredek ali spremembe na trgu.
- **Grožnje:** Zunanji dejavniki, ki lahko negativno vplivajo na posameznikovo uspešnost ali uspeh, kot so gospodarski upad, spremembe predpisov ali večja konkurenca.

Ko je analiza opravljena, lahko posameznik na podlagi zbranih informacij oblikuje akcijski načrt, s katerim bo kar najboljše izkoristil svoje prednosti in priložnosti ter izboljšal svoje slabosti in nevarnosti. Pomembno je tudi opozoriti, da ne gre le za enkratno zadevo, temveč za stalen proces, saj se osebni in zunanji dejavniki spreminjajo.

ENOTA 4:

JAZ - MOJA SWOT ANALIZA

Vaja

KLJUČNI POJMI: osebni SWOT, osebni cilji, postavljanje ciljev, samospoštovanje, samopodoba.

POTREBNI MATERIALI: prazni/barvni papirji, svinčniki, barvice

POTREBNI ČAS: 45 minut

Ta vaja se izvaja v dveh delih. Prvi del je individualno delo, drugi del pa delo v parih. Učenci dobijo 2 papirja in na oba narišejo diagram SWOT. Za izdelavo svojega si vzamejo do 20 minut, nato pa še 15 minut za osebo v paru in obratno. Nato bodo učenci v parih sami pregledali obe tabeli SWOT in partnerju v paru zastavili vprašanja ali pojasnila.

Cilj naloge je, da vsak vidi svoje prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti ter da vse te kategorije vidi skozi oči nekoga drugega. Z zbiranjem obeh pogledov bodo dobili boljšo sliko o sebi in o tem, kako jih vidijo drugi. Zadnji del delitve lahko opravite tudi v celotni skupini, tako da lahko tudi učenci, ki niso v istih parih, dodajo nekaj svojih pogledov. Poskrbite le, da bo razprava vedno kulturna, empatična in na noben način žaljiva.

Osebna SWOT analiza

Prednosti	Slabosti
Priložnosti	Nevarnosti

ENOTA 4:

JAZ - MOJA SWOT ANALIZA

Preverjanje razumevanja

Po vsaki dejavnosti bodo imeli učenci manjši razmislek, na katerem bodo delili svoja mnenja in zamisli o učenju, ki so ga pridobili pri dejavnostih.

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK:

- Kako vam je bila ta naloga všeč?
- Kako se počutite po njej?
- Ste dobili kakšna nova spoznanja ali odgovore?
- V čem, če sploh v čem, se vaša SWOT razlikuje od partnerjeve SWOT o vas?
- Ste odkrili kakšne izzive/priložnosti, ki bi jih radi spremenili/pri katerih bi radi delali?
- Kaj bi lahko bil vaš prvi korak?

ENOTA 5:

JAZ - PRIHODNOST: "SANJAJ NA VELIKO ALI POJDI DOMOV"

Vaja

KLJUČNI POJMI: osebni cilji, postavljanje ciljev, samospoštovanje, samopodoba.

POTREBNI MATERIALI: prazni/barvni papirji, svinčniki, barvice

POTREBNI ČAS: 45 minut

Ta del lahko traja do 25 minut. Ta dejavnost je namenjena individualnemu delu. En majhen korak naprej vsak dan pomeni 365 korakov bližje vašim sanjam po enem letu. Včasih so naše sanje tako velike, da ne verjamemo več, da jih lahko uresničimo. Toda če jih razdelimo na majhne korake, ki jih lahko naredimo vsak dan, se jim bomo zagotovo približali. Izberite do 3 izzive iz SWOT in/ali življenjskega kroga, ki jih želite uresničiti v naslednjih 3 mesecih, in za vsakega od njih napišite prvih 5 majhnih korakov, ki jih morate narediti, da jih premaknete naprej (na primer: Napišite e-pošto, poiščite potovalko, pokličite, pobrsajte po Googlu, pojdite na sprehod). Ko naredite vsak majhen korak, si privoščite petko.

Namen te dejavnosti je, da se odločite o svojih prednostnih ciljih in jih razdelite na majhne korake, ki jih lahko vsakdo opravi v kratkem času in brez večjega napora.

CILJ #1	KORAKI
	1 2 3 4 5
CILJ #2	KORAKI
	1 2 3 4 5
CILJ #3	KORAKI
	1 2 3 4 5

ENOTA 5:

JAZ - PRIHODNOST: "SANJAJ NA VELIKO ALI POJDI DOMOV"

Vaja

Drugi korak te dejavnosti traja do 20 minut. Učenci bodo uporabili prazen papir in si napisali osebno pismo.

Vi v 365 dneh. Napišite si pismo o tem, kje ste čez eno leto, kako se počutite, kaj se je spremenilo, kaj ste dosegli in katere cilje, ki ste si jih zastavili, ste že uresničili. Bodite nežni do sebe. Pismo vstavite v ovojnico in jo shranite na varno. Pismo lahko odprete na isti dan naslednje leto (le ne pozabite, kam ste ga dali 😊).

Spoštovani/_____ (vaše ime) ...

Če učenci želijo, lahko narišejo tudi sliko s sporočilom zase.

Cilj te dejavnosti je, da si poveste, kje in kako si želite biti čez 365 dni, in si to predstavljate.

ENOTA 5:

JAZ - PRIHODNOST: "SANJAJ NA VELIKO ALI POJDI DOMOV"

Preverjanje razumevanja

Po vsaki dejavnosti bodo imeli učenci manjši razmislek, na katerem bodo delili svoja mnenja in zamisli o učenju, ki so ga pridobili pri dejavnostih.

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK:

- Kako se počutite po pisanju pisma sebi?
- Kako lahko/težko je bilo napisati pismo samemu sebi?
- Ali ste se med procesom soočili s kakšnimi izzivi?
- Če da, kako ste jih premagali?

POVZETEK MODULA

"Uspelo vam je priti do konca modula spoznavanja sebe s svojimi učenci. Tako zanimiva tema, se vam ne zdi? Ker je načinov odkrivanja še toliko, vam predstavljamo le nekaj možnosti, kako se te teme lotiti z učenci prek različnih dejavnosti.

Zbrali smo dejavnosti, ki prikazujejo:

- Poznavanje sebe je osnova za vse. To je eden najpomembnejših delov izobraževanja in samorazvoja.
- Metode/ vaje/scenariji, ki smo jih pripravili za vas, so majhen vpogled v to temo in dejavnosti, ki so lahko z njo povezane. Želeli smo z vami deliti nekaj novih pristopov in nekaj novih metod, ki bodo za vas zanimive, privlačne, navdihujoče in koristne.
- Po našem mnenju je pomembno, da si vzamete čas in se poglobite v ta vprašanja in teme ter da si na koncu vzamete čas za razmislek o vsaki izvedeni dejavnosti. Zdi se nam nadvse koristno, da si lahko vi, učenci, v šoli vzamete dovolj časa za razmislek o teh včasih težkih, a pomembnih pogledih na vašo življenjsko pot.

MODUL 2

MISELNOST ZA RAST IN POZITIVNA PSIHOLOGIJA

Cilj	Naloga miselne naravnosti k rasti je, da so učitelji in učenci odprti za sodelovanje, veliko bolje obvladujejo neuspeh, razumejo, da je to faza v vzgojno-izobraževalnem procesu, izstopijo iz območja udobja, medtem ko jim pozitivna psihologija pomaga živeti življenje s polnim potencialom in ga celo preseči. Cilj je izboljšati šolsko uspešnost in ustvariti prijazno šolo.	
Teme in učni izidi	Teme	Učni rezultati Kaj učenci vedo/ znajo/ čutijo o tem.
	Miselna naravnost za rast - Ključ do uspeha	Učenci se bodo seznanili s konceptoma miselne naravnosti na rast in fiksne miselne naravnosti. Učenci bodo ugotovili, kakšno miselnost imajo.

	Teme	Učni rezultati Kaj učenci vedo/ znajo/ čutijo o tem.
Teme in učni izidi	Zavedanje moči besede	Učenci bodo objektivno prepoznali svojo raven in sprejeli moč besede pri razvijanju miselnosti za rast.
	Dobro počutje	Učenci bodo razumeli, da je treba za doseganje ciljev gojiti optimizem.
	Teorija PERMA	Učenci se bodo naučili, da lahko z delom, organizacijo, optimizmom in druženjem dosežejo uspešno življenje.

PREDSTAVITEV

Naša miselnost določa naš pogled na svet, vpliva na samozavest in sposobnost soočanja z izzivi. Carol Dweck je v svojih raziskavah izpostavila dve vrsti miselnosti: fiksno in rastno. Po mnenju raziskovalke so se ljudje z miselnostjo rasti pripravljene nenehno učiti, so v nenehnem razvoju, evoluciji, neuspeh dojemajo kot lekcijo, iz katere se naučijo, kaj morajo pri sebi izboljšati. Nasprotno pa ljudje s fiksno miselnostjo verjamejo, da so njihovi dosežki posledica inteligence ali prirojenih lastnosti, ki jih ni mogoče spremeniti, ne glede na trud. Neuspeh pripisujejo drugim ljudem in ga ne želijo prevzeti nase.

Pozitivna psihologija preučuje vse vidike, ki so povezani z življenjem, mišljenjem in vedenjem ter vplivajo na naše dobro počutje. Predmet preučevanja pozitivne psihologije je optimalno delovanje človeka, ki izhaja iz znanstvenega razumevanja in učinkovitega posredovanja za gojenje dobrega počutja (M. Seligman, 2002). s pomočjo pozitivne psihologije postane učenje zanimiva in privlačna izkušnja.

ENOTA 1:

MISELNOST ZA RAST IN FIKSNA MISELNOST

Teoretično ozadje

V knjigi *Mindset: Nova psihologija uspeha* Carol Dweck popularizira koncepta miselnosti za rast in fiksne miselnosti ter poudarja razlike med njima.

Preverite, kaj vam ustreza, in ugotovite, kakšno vrsto miselnosti imate:

TIP A - MISELNOST RASTI:

- Radi se učite,
- imate radi izzive in verjamete vase,
- želite se razvijati in veste, da je to v vaši moči,
- ste vztrajni, ne obupate zlahka,
- to, kar drugi pravijo o vas, vam pomaga postati boljši,
- učite se od najboljših, kot ste vi, in jih navdihujete,
- veste, da biti pameten ni dovolj za doseganje dobrih rezultatov,
- neuspeh je priložnost za učenje,
- ko se soočite z novo in težko situacijo, si rečete: Ne vem še, ne morem še.

TIP B - FIKSNA MISELNOST

- Izogibate se izzivom/težkim situacijam,
- zlahka obupate in obupate,
- pripombe drugih so napad na vašo osebo,
- uspeh drugih je grožnja za vas,
- menite, da uspejo le pametni in nadarjeni,
- Pamet in nadarjenost se ne spreminjata, temveč so srečneži tisti, ki ju imajo.

IZJAVE, ZNAČILNE ZA VSAKO MISELNOST

TIP A - MISELNOST ZA RAST	TIP B - FIKSNA MISELNOST
<ul style="list-style-type: none">• Potrebujem pomoč pri razumevanju tega!• Poskusil bom z drugim načinom razmišljanja! -Rad imam izzive!• Kdor ne poskuša, ne zmaga!• Uspeh drugih me navdihuje!	<ul style="list-style-type: none">• Omejujem se na to, kar vem!• Nima smisla poskušati! Vem, da ne bo šlo!• To sem jaz, ne morem več!• Vseeno mi ne bo uspelo!• Pretežko je! Obupujem!

ALI STE TO VEDELI?

- **WALTA DISNEYJA JE UREDNIK ČASOPISA ODPUSTIL, KER MU JE "PRIMANJKOVALO IDEJ". NATO JE VEČKRAT BANKROTIRAL, PREDEN JE RAZVIL IMPERIJ ZABAVE, KI JE ZNAN KOT EDEN OD "NAJSREČNEJŠIH KRAJEV NA SVETU".**
- **ALBERT EINSTEIN JE GOVORIL ŠELE PRI ŠTIRIH LETIH IN BRAL ŠELE PRI SEDMIH LETIH. NEKATERI UČITELJI SO GA OPISALI KOT "UMSKO POČASNEGA, NESOCIALNEGA IN VEČNO UTIRJENEGA V SVOJIH NEUMNIH SANJAH".**
- **FRED ASTAIRE JE NA SVOJEM PRVEM PREIZKUSU ZA VELIKO PLATNO NAPISAL ZAPISEK, V KATEREM JE ZAPISAL: "FRED ASTAIRE JE NA SVOJEM PRVEM PREIZKUSU ZA VELIKO PLATNO: "NE MORE IGRATI. LAHKO MALO PLEŠE." ASTAIRE NAJ BI TO OBVESTILO HRANIL NAD OGNJIŠČEM SVOJEGA DOMA.**

Vaja 1

KLJUČNI POJMI: naravnost k rasti , fiksna naravnost

POTREBNI MATERIALI: papirji, svinčniki

POTREBNI ČAS: 30 minut

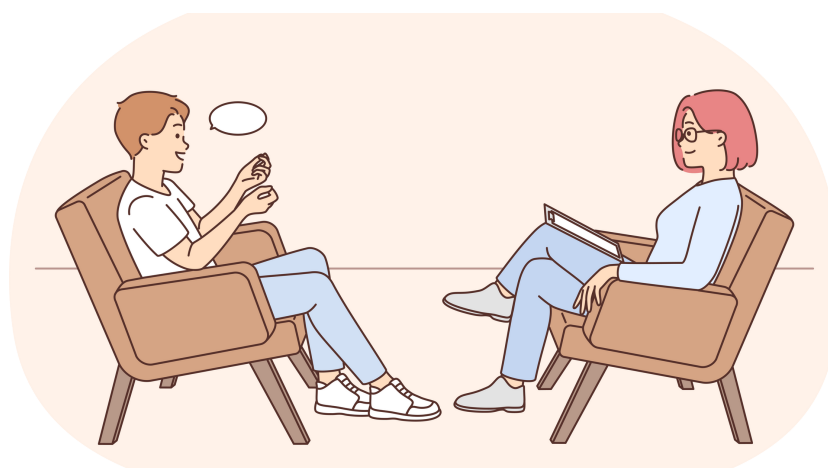
Analizirajte naslednje trditve. Navedite, kakšno miselnost imajo ljudje, ki razmišljajo na ta način. Kaj bi jim rekli, če bi stali pred vami?

S sodelavcem pripravite igro vlog, pri kateri izhajate iz naslednjih izjav.

1. Ni mi uspelo! Nima smisla več poskušati!
2. Tudi če danes nisem dobil dobre ocene, imam še vedno dovolj časa, da da jo popravim! Potrudil se bom še bolj!
3. Ne želim sodelovati pri še enem izpitu! Svojo srednjo šolo sem dal maturo lani in je nisem opravil!
4. Učitelj matematike nas danes uči novega načina računanja. Odrasli iz drugih razredov pravijo, da je malo težak. Če to zmorejo oni, to zmorem tudi jaz, čeprav moram več vaditi!

Preverjanje razumevanja

Po vsaki izjavi učenci ponovno preberejo značilnosti posamezne vrste miselnosti.

Vaja 2

KLJUČNI POJMI: odnos, miselnost

POTREBNI MATERIALI: papirji, svinčniki

POTREBNI ČAS: 15 minut

Maja je zelo ustvarjalna oseba. Ko slika, ustvarja najlepše risbe. Udeležuje se številnih šolskih tekmovanj in prejema nagrade. Ko gre za literaturo, je noče niti slišati. Misli, da nima sposobnosti za humanistične vede, in ne vidi smisla v dodatnem trudu. Ve, da bo pri literaturi povprečna, pri slikarstvu pa odlična. Analizirajte Majin odnos do slikarstva in literature. Kakšno miselnost ima? Svojo izbiro utemeljite v 100-150 besedah.

ENOTA 2:

KAKO SPREMENITI MISELNOST?

Teoretično ozadje

Obe vrsti miselnosti obstajata v vsakem od nas, vendar se odločamo predvsem za eno od njiju. Tudi tisti, ki imajo prevladujočo miselnost rasti, lahko v določenih okoliščinah in kontekstih preidejo na fiksno miselnost, kar je povsem normalno in naravno.

Miselnosti rasti se naučimo z vajo in vsakdo jo lahko na koncu uporablja pogosteje in v čim več kontekstih.

Nasveti za učitelje	Nasveti za učence
<ul style="list-style-type: none">• Bolj cenite proces kot rezultat!• Izstopite iz območja udobja in prilagodite metode in strategije poučevanja ravni vsakega učenca!• Poudarite učenčev trud in razvoj!• Delite uspehe in neuspehe z drugimi učitelji!	<ul style="list-style-type: none">• Zaupajte si!• V tvoji moči je, da to storiš!• Ne obupajte zlahka!• Učite se iz vsake situacije!

Vaja 1

KLJUČNI POJMI: svetovanje, sprememba miselnosti

POTREBNI MATERIALI: papirji, svinčniki

POTREBNI ČAS: 45 minut

Špela, učenka 2. letnika, ki ima veliko in revno družino, se vsak dan vozi v šolo, ki je oddaljena 60km od njene hiše. Zaradi prevelike napornosti in finančnega bremena se je odločila, da bo opustila šolanje.

Kaj bi storili, da bi spremenili njeno miselnost? Kako bi jo prepričali, da ne da bi opustila šolo?

Dopolnite spodnje stolpce.

Nasvet učitelja	Nasvet sošolke_ca

Osredotočite se na dobre stvari v svojem življenju, namesto da bi se pritoževali in govorili o težavah. Na ta način boste spodbudili miselnost, osredotočeno na obilje, ne pa na strah in pomanjkanje.

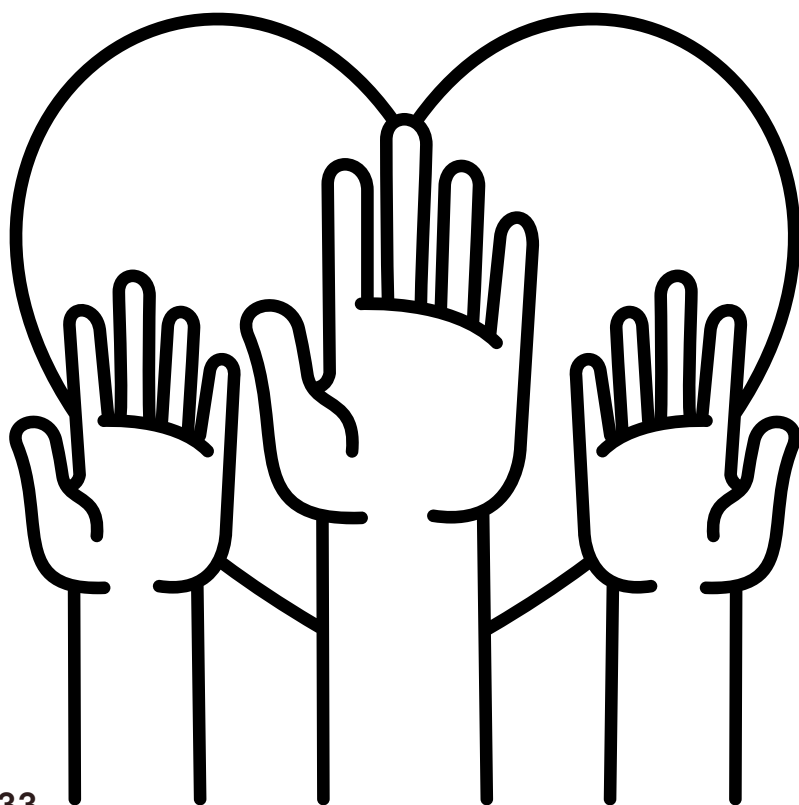
ENOTA 3:

ČAROBNA BESEDA MISELNE NARAVNANOSTI K RASTI - ŠE

Teoretično ozadje

Raziskovalka Carol Dweck v knjigi "Miselna naravnost" poudarja čarobno besedo "DA", ki je osnova za razvoj miselne naravnosti k rasti. Opozarja na to, kako oblikujemo sporočilo, da bi posameznika spodbudili k premagovanju samega sebe in soočanju z neuspehom. Če nam ne uspe biti uspešni ali nam nič ne uspe, lahko uporabimo naslednje strukture:

- „Te situacije mi še ni uspelo rešiti.“
- „Ni mi še uspelo opraviti treninga.“
- „Še vedno ne morem doseči zelenih rezultatov.“
- „Ne vem še vsega.“

Vaja 1

KLJUČNI POJMI: še, gibi

POTREBNI MATERIALI: papirji, svinčniki, dnevnik

POTREBNI ČAS: 45 minut

Dopolnite stran v dnevniku. Česa še nisi dosegel? V vsakem sestavljenem stavku uporabi besedo še.

Česa še nisi naredil?

1.

2.

3.

4.

Sprejemanje napak je pomembno za razvoj. Miselnost za rast vključuje sprejemanje napak in soočanje z njimi, saj predstavljajo še eno učno izkušnjo. Naša osebnost in miselnost sta v nenehnem razvoju in prilagajanju. Miselnost določa, kako se bomo odločali in gledali na resničnost.

Navadite se osredotočati na dobre stvari v svojem življenju, namesto da se pritožujete in govorite o težavah. Na ta način boste spodbudili miselnost, osredotočeno na obilje, in ne na strah in pomanjkanje.

ENOTA 4:

OPTIMIZEM

Teoretično ozadje

Optimizem pomeni usmerjanje misli k tistemu, kar si v življenju želite in kar vas veseli. Ne glede na to, ali razmišljate o prijetnih izkušnjah v preteklosti ali o tem, kaj bi radi doživeli v prihodnosti, to pomeni pozitivno razmišljanje. Poleg tega, da proizvaja kemična izločanja, ki so ugodna za pravilno delovanje vašega uma, vam optimizem pomaga veliko hitreje najti rešitve.

Biti optimističen pomeni upoštevati pozitivne in negativne strani ter tveganja, ki ste jim v določenih trenutkih izpostavljeni, in biti prepričan, da jih lahko obvladate.

Da bi dosegli uspeh (miselna naravnost k rasti), je treba v svojem življenju gojiti optimizem. Ni težko spremeniti svojega razmišljanja! Če imate "prava orodja" in odločnost, vam bo uspelo!

Tukaj je opisano, kako lahko v svojem življenju gojite optimizem:

- Poudarite dobre stvari v svojem življenju in o njih razmislite!
- Bodite hvaležni in se zahvaljujte za vse, kar je dobrega v vašem življenju!
- Nikoli se ne pritožujte nad slabimi stvarmi, ki so se vam zgodile!
- Ne prenehajte dosegati svojih ciljev in uspehov!
- Izkoristite priložnosti, ki se pojavijo v vašem življenju!
- Zaupajte vase in v svojo sposobnost reševanja težav!

Vaja 1

KLJUČNI POJMI: namen, pozitivno, negativno

POTREBNI MATERIALI: papirji, svinčniki

POTREBNI ČAS: 30 minut

Pomislite na cilj v svojem življenju!

Izpolnite spodnjo tabelo in navedite pozitivne dele (kaj veste, da lahko naredite? katere vire in spretnosti imate?) in negativne dele (kaj točno vam manjka? kakšne so vaše omejitve? zakaj morate zdaj dobiti to, kar vam manjka?).

Tvoj namen:	
Pozitivni vidiki	Negativni vidiki
-	-
-	-
-	-
-	-

Vaja 2

KLJUČNI POJMI: optimizem, motivacijske izjave

POTREBNI MATERIALI: papirji, svinčniki

POTREBNI ČAS: 15 minut

Ustvarite pet motivacijskih izjav za krepitev optimizma. Pri oblikovanju izjav uporabite imperativ.

Tvoji motivacijski stavki

Zaključek!

„Resnični optimizem pomeni zavedati se težav, vendar tudi najti rešitve, prepoznati težave in biti prepričan, da jih je mogoče premagati, opazovati negativne dele, vendar poudarjati pozitivne, biti izpostavljen vsemu, kar je lahko slabše, vendar čakati, da se zgodi nekaj najboljšega, imeti vse razloge za pritoževanje, vendar se odločiti za nasmeh.“

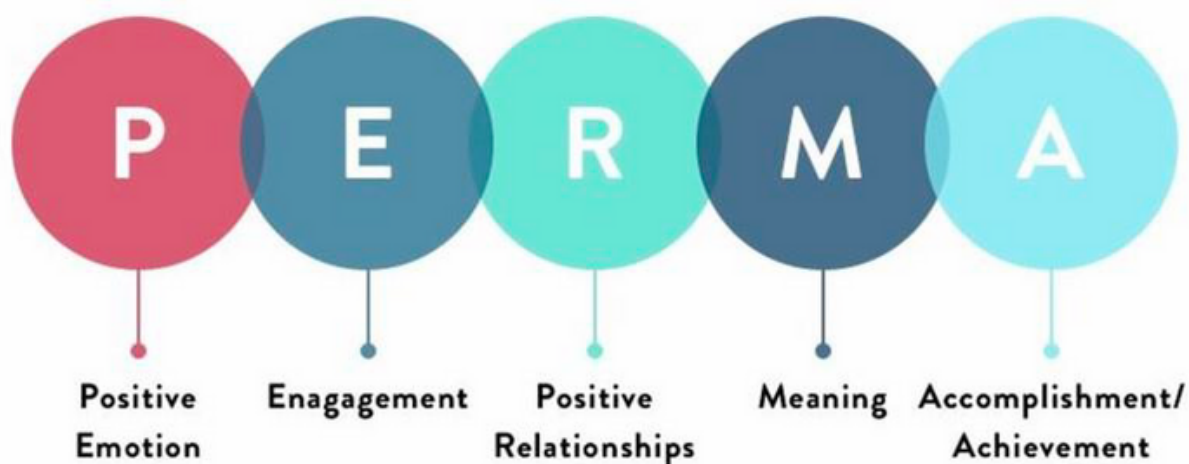
-William Arthur Ward

ENOTA 5:

PERMA - MODEL DOBREGA POČUTJA

Teoretično ozadje

PERMA je razvil psiholog Martin Seligman in je angleška kratica za teoretični, opisni model dobrega počutja. Po tem modelu obstaja 5 elementov/komponent, ki prispevajo k ustvarjanju dobrega počutja.

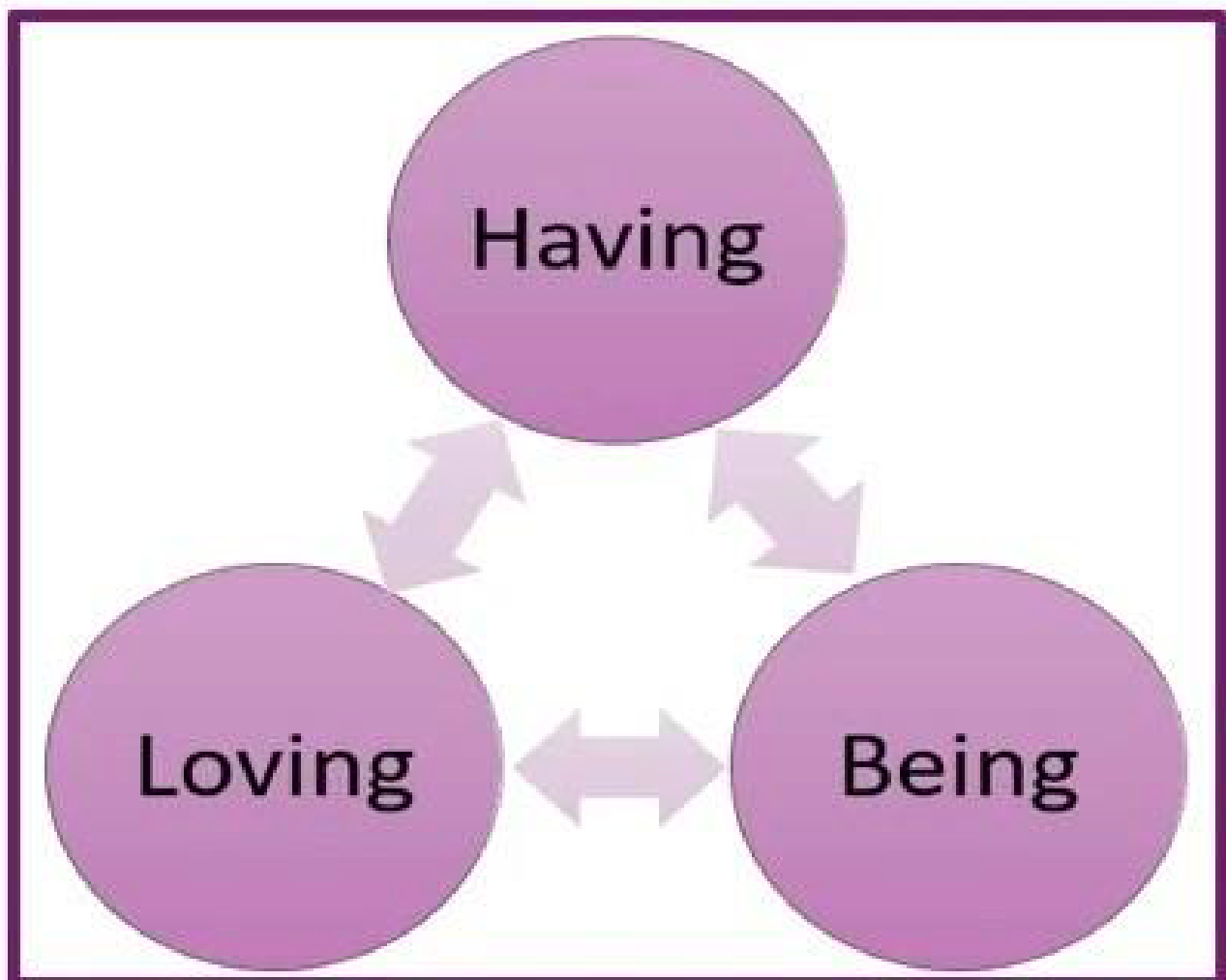

VIDIKI SISTEMA PERMA:

1. ČIM POGOSTEJE SODELUJTE PRI DEJAVNOSTIH, KI VAS VESELIJO!
2. BODITE OPTIMISTIČNI!
3. SKRBITI ZA SVOJE ODNOSI Z BLIŽNJIMI LJUDMI!
4. SLEDITE SVOJIM CILJEM!
5. POIŠČITE SMISEL SVOJEGA ŽIVLJENJA!

Dobro počutje je takrat, ko lahko oseba zadovolji vse osnovne potrebe, tako materialne kot nematerialne.

-Finski sociolog Erik Anders Allardt (Allardt, E., 1989 An Indicator System: "Having, Loving, Being", dokumenti 48, Department of Sociology, University of Helsinki) te potrebe deli v tri kategorije: **imeti, ljubiti in biti**.

Vaja 1

KLJUČNI POJMI: stvari, dejanja, dejavnosti

POTREBNI MATERIALI: papirji, svinčniki

POTREBNI ČAS: 30 minut

Upoštevajte in razmislite o:

- dveh pozitivnih stvareh, ki sta se vam danes zgodili, in kakšna čustva ste ob tem občutili;
- dveh ukrepih, ki ju boste sprejeli naslednji teden, da bi izboljšali svoje zdravje;
- dveh dejavnostih, ki vas veselijo in jih boste izvajali naslednji teden.

Vaja 2

KLJUČNI POJMI: strinjam se, ne strinjam se

POTREBNI MATERIALI: papirji, svinčniki

POTREBNI ČAS: 15 minut

Najpreprostejša in najučinkovitejša metoda, priznana po vsem svetu, ki se uporablja pri ocenjevanju subjektivnega počutja, se imenuje Lestvica hvaležnosti za življenje (Diener, Emmons, Larson in Griffin, 1985) in je sestavljena iz petih trditev (predstavljenih spodaj). Preberite jih in odgovorite na vsako od njih ter jih ocenite v skladu s spodnjim modelom.

(Strongly disagree - 1,... Strongly agree - 7)

7-point Likert scales are less fun *

Strongly Disagree	Disagree	Somewhat Disagree	Neutral	Somewhat Agree	Agree	Strongly Agree
☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐

1. Na splošno je moje življenje skoraj idealno.
2. Moje življenjske razmere so skoraj odlične.
3. S svojim življenjem sem zadovoljen.
4. Doslej sem dosegel najpomembnejše stvari, ki sem jih želel živeti.
5. Če bi lahko življenje vzel od začetka, ne bi spremenil skoraj ničesar.

Seštejem številke, s katerimi ste zapisali pet vprašanj.

- 31-35 Zelo zadovoljni
- 26-30 Zadovoljni
- 21-25 Rahlo zadovoljni
- 20 Nevtralno
- 15-19 Rahlo nezadovoljni
- 10-14 Nezadovoljni
- 5-9 Zelo nezadovoljni

Sklep.

Dobro počutje je proces, ki ga je mogoče samostojno nadzorovati in usmerjati na vseh ravneh, na katerih je prisotno. Ne pozabite! Dobro počutje se naučimo, gojimo in razvijamo z dejanji in spremembami, ki jih oseba naredi v načinu življenja, v odnosih z drugimi okoli sebe, v načinu dela, organiziranja in razmišljanja.

POVZETEK MODULA

Z dokončanjem tega modula lahko današnjim učencem pomagate, da se pripravijo na prihodnost, in sicer tako, da razvijejo bistvene spretnosti. Odprti bodo za sodelovanje, bolje bodo obvladovali neuspeh, izstopili iz cone udobja, bodo bolj prilagodljivi, empatični, ustvarjalni in sposobni kritičnega razmišljanja, s čimer bodo uspeli razviti odprto miselnost v izobraževanju.

Sreča in dobro počutje bosta učencem pomagala, da bodo hitreje našli rešitve in dosegli predlagane cilje. Ne pozabite! Smo to, kar mislimo! Teorija in vaje bodo učencem pomagale pri doseganju zdrave dinamike, ki poudarja dobro počutje, s čimer bodo zajeli širok spekter učinkovitosti, rezultati pa bodo ustrezni.

Torej...

Kaj boste danes naredili za svoje učence?

MODUL 3

UČENJE NA PODLAGI KRITIČNEGA RAZMIŠLJANJA IN REŠEVANJA PROBLEMOV

Cilj	The aim of this module is to improve students' critical thinking and their ability to solve different kinds of problems.	
Teme in učni izidi	Teme	Učni rezultati Kaj učenci vedo/ znajo/ čutijo o tem.
	Gradnja pravih predmetov	Učenci lahko problem rešijo tako, da izdelajo model, sodelujejo z vrstniki in eksperimentirajo z ustvarjalnimi rešitvami.
	Razprava	<ul style="list-style-type: none">• Učenci lahko učinkovito raziskujejo in analizirajo informacije.• Predstaviti in zagovarjati znajo svoje stališče ter se spoštljivo ne strinjati z drugimi.• Učenci lahko upoštevajo različne perspektive, kulture in načine razmišljanja, kar jim lahko pomaga, da postanejo bolj odprti in empatični. Učenci znajo delati v skupini.
	Poskusi in napake ter ustvarjalno učenje	<ul style="list-style-type: none">• Učenci lahko problem rešijo tako, da preizkušajo različne rešitve, se učijo na podlagi povratnih informacij, spreminjajo prejšnje rešitve in znova poskušajo, dokler ne rešijo problema.• Učenci se zavedajo, da napake niso problem, temveč so nujni koraki na poti učenja. Učenci razvijajo vztrajnost in spretnosti obvladovanja frustracij.
	Logično razmišljanje	<ul style="list-style-type: none">• Učenci lahko analizirajo in ocenijo informacije. Ugotavljajo vzorce in povezave ter sklepajo in napovedujejo.
	Kognitivna pristranskost	<ul style="list-style-type: none">• Učenci se zavedajo najpogostejše kognitivne pristranskosti.• Najdejo primere kognitivne pristranskosti v naši družbi in svojem načinu razmišljanja.

PREDSTAVITEV

Kritično mišljenje je "intelektualno discipliniran proces aktivnega in spretnega konceptualiziranja, uporabe, analiziranja, sintetiziranja in/ali vrednotenja informacij, zbranih z opazovanjem, izkušnjami, razmišljanjem, sklepanjem ali komuniciranjem ali ustvarjenih z njimi, kot vodilo pri oblikovanju prepričanja in delovanja...

Kritično mišljenje je sestavljeno iz dveh delov:

- 1) nabor informaciji in ustvarjanja informacij in sposobnosti obdelave
 - 2) navado, ki temelji na intelektualni zavezanosti, da se te veščine uporabljajo za usmerjanje vedenja. "
- (Michael Scriven in Richard Paul
<https://www.criticalthinking.org/page/s/defining-critical-thinking/766>)

Sposobnost kritičnega mišljenja ima torej velik vpliv na življenje ljudi in skupnosti, saj ljudje, ki kritično mislijo, dosledno poskušajo živeti racionalno, razumno in empatično.

Dobro se zavedajo, da je človeško razmišljanje, če ni nadzorovano, že po naravi pomanjkljivo.

Prizadevajo si zmanjšati moč svojih egocentričnih in sociocentričnih nagnjenj.

Uporabljajo intelektualna orodja, ki jih ponuja kritično mišljenje - koncepte in načela, ki jim omogočajo, da analizirajo, ocenijo in izboljšajo svoje mišljenje.

Prizadevajo si razvijati intelektualne vrline, kot so intelektualna integriteta, intelektualna ponižnost, intelektualna vljudnost, intelektualna empatija, intelektualni občutek za pravičnost in zaupanje v razum.

Zavedajo se, da lahko ne glede na to, kako spretni so kot misleci, vedno izboljšajo svoje razumske sposobnosti.

Včasih postanejo žrtve napak v sklepanju, človeške neracionalnosti, predsodkov, pristranskosti, izkrivljanja, nekritično sprejetih družbenih pravil in tabujev, lastnih interesov in osebnih koristi.

Na vsak način si prizadevajo izboljšati svet in prispevati k bolj racionalni in civilizirani družbi.

Hkrati se zavedajo zapletenosti, ki so pogosto povezane s tem. Izogibajo se poenostavljenemu razmišljanju o zapletenih vprašanjih in si prizadevajo ustrezno upoštevati pravice in potrebe pomembnih drugih. Zavedajo se zapletenosti pri razvoju mislecev in se zavežejo k vseživljenjski praksi za samouresničitev." (Linda Elder <https://www.criticalthinking.org/pages/defining-critical-thinking/766>)

Razvijanje spretnosti kritičnega mišljenja pomeni "razmišljanje s svojo glavo" in aktivno vlogo pri razumevanju dogajanja okoli sebe. Žal v tradicionalnih šolah učenci nimajo veliko priložnosti za uveljavljanje teh spretnosti, saj se od njih zahteva predvsem poslušanje učitelja, pomnjenje in ponavljanje.

Nasprotno pa številne študije kažejo, da uporaba pedagoškega pristopa problemskega učenja izboljša sposobnosti kritičnega mišljenja učencev.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0260691713000695>

www.koreascience.kr/article/JAKO201215239618961.pdf

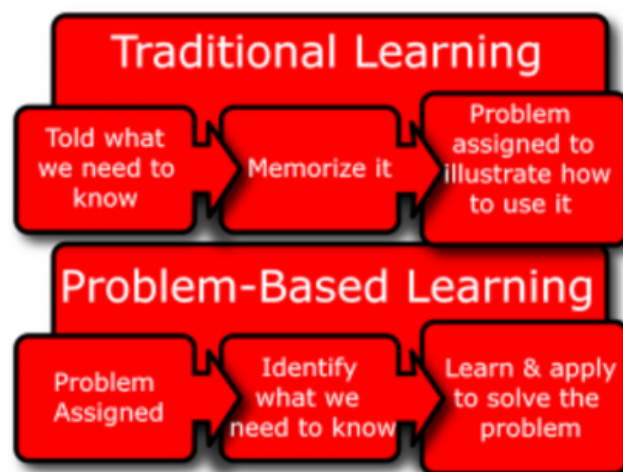
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1365-2929.2006.02481.x>

Pri problemskem učenju (PBL) se učni proces začne s problemom iz resničnega sveta, učenci morajo najprej poiskati prava vprašanja, potrebna za razumevanje in rešitev problema, nato pa morajo v majhnih skupinah poiskati odgovore na ta vprašanja.

Gre za pristop, osredotočen na učence, pri katerem imajo učenci aktivno vlogo na svoji učni poti, učitelji pa so spodbujevalci tega procesa.

<https://educationaltechnology.net/problem-based-learning-pbl/>

Problemsko učenje lahko temelji na različnih tehnikah; za ta modul smo zasnovali pet dejavnosti z različnimi pristopi.

ENOTA 1: KONSTRUKCIONIZEM - GRADNJA MOSTOV

Teoretično ozadje

Konstruktivizem Seymourja Paperta je pedagoški pristop, ki temelji na načelu, da se smiselno učenje zgodi, ko posameznik aktivno konstruira smiseln izdelek v resničnem svetu.

S. Papert, *Mindstorms: S. Papert: Children, Computers, and Powerful Ideas* (Otroci, računalniki in močne ideje), 1980

<http://www.papert.org/articles/SituatingConstructionism.html>

Konstruktivizem temelji na konstruktivističnih teorijah učenja, ki jih je razvil Jean Piaget, s katerim je Papert med letoma 1958 in 1963 sodeloval na Univerzi v Ženevi. Piagetovo delo pravi, da ljudje svoje razumevanje in znanje o svetu gradijo z doživljanjem stvari, razmišljanjem o teh izkušnjah in izmenjavo idej z vrstniki.

Ne učimo se samo pasivno sprejemajoč informacije.

Ko se srečamo z nečim novim, moramo dodatne informacije povezati s svojim prejšnjim znanjem ter s pomočjo izkušenj in družbenega diskurza oblikovati novo razumevanje in znanje.

ENOTA 1:

KONSTRUKCIONIZEM - GRADNJA

MOSTOV

Vaja

KKLJUČNI POJMI: deljenje znanja, poskusi in napake, postavljanje hipotez in njihovo preverjanje, konstruiranje znanja

POTREBNI MATERIALI: papir A4, papirnati lončki, lepilni trak, riž, škarje in ravnilo

POTREBNI ČAS: 45 minut

Razred se razdeli v skupine, ki jih sestavlja 4-5 učencev.

Učitelj postavi nalogo: katere oblike bolje prenašajo sile, ki delujejo nanje?

Da bi našli odgovor na to vprašanje, morajo skupine zgraditi most po določenih pravilih:

- Vsaka skupina ima na voljo 6 listov papirja A4, tri papirnate lončke, ravnilo, lepilni trak, škarje in skodelico riža.
- Vsaka skupina mora postaviti dva papirnata lončka z glavo navzdol na razdalji 50 cm, enega od drugega, merjeno od znotraj.
- Samo s pomočjo papirnatih listov in lepilnega traku morajo zgraditi razpon mostu.
- Razpon mora biti postavljen na obrnjene papirnate lončke, vendar ne sme biti pritrjen z lepilnim trakom.
- Lepilni trak se lahko uporabi le na papirju za gradnjo razponov.
- Ko je most zgrajen, morajo tretji papirnati lonček postaviti na sredino razpona in ga napolniti z rižem.

Skupine bodo z izmenjavo predhodnega znanja, postavljanjem hipotez in preizkušanjem različnih rešitev za razpon ugotovile, katere oblike bolje prenašajo sile in preprečujejo, da bi se most zrušil.

Za to imajo 30 minut časa.

ENOTA 1: KONSTRUKCIONIZEM - GRADNJA MOSTOV

Dodatne informacije

NEKAJ MOŽNIH REŠITEV:

- Iz papirnatih listov oblikujte valje in jih povežite z lepilnim trakom.
- Iz papirja ustvarite trikotne prizme in jih povežite z lepilnim trakom.
- Učenci lahko ustvarjalno poiščejo tudi druge rešitve.

Preverjanje razumevanja

Ob koncu dejavnosti bo vsaka skupina delila svojo izkušnjo z drugimi učenci, pri čemer bo poudarila postopek, ki so ga uporabili, svoje napake in spoznanja.

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK:

- Katera je bila vaša prva zamisel?
- Kako se je med postopkom spremenila?
- Kako je skupina sodelovala med dejavnostjo? Ali ste članom ekipe dodelili vloge ali so vsi sodelovali na isti ravni?
- Če bi morali izvesti podobno dejavnost, kaj bi v procesu spremenili?

ENOTA 2:

RAZPRAVA - UČENJE Z ARGUMENTI

Teoretično ozadje

Drug pristop k izboljšanju kritičnega mišljenja in spretnosti reševanja problemov je debata.

Debata je strukturirana razprava o spornem vprašanju.

Za uspešno sodelovanje morajo učenci skrbno raziskati zadevo, jo obravnavati z različnih vidikov, izraziti ideje, ki temeljijo na podatkih in dejstvih, ter javno spregovoriti.

<https://www.niu.edu/citl/resources/guides/instructional-guide/classroom-debates.shtml>

ENOTA 2:

RAZPRAVA - UČENJE Z ARGUMENTI

Vaja

KLJUČNI POJMI: raziskovanje, razprava, za in proti, javno nastopanje

POTREBNI MATERIALI: papir, pisala, digitalne naprave, internetna povezava

POTREBNI ČAS: 45 minut

Razred je razdeljen v tri skupine: za, proti in porota. Učitelji so člani žirije.

Učitelj izbere temo za razpravo. Tema naj bo sporna, da bo mogoče najti mnenja za in proti.

Primeri tem so lahko:

- Ali je nakup električnega avtomobila dobra izbira za kupca in planet?
- Ali roboti kradejo delovna mesta ljudem ali pa ustvarjajo nove poklice?
- Ali bi morali vsi učenci opravljati prostovoljne družbene dejavnosti?

Učitelj neodvisno od iskrenih misli učencev izžreba, katera skupina mora govoriti za in katera proti.

Skupine imajo 15 min časa, da si izmenjajo ideje, raziščejo temo in sestavijo govor. Govor mora imeti uvod, predstavitev podatkov in dejstev, ki podpirajo ideje, ter zaključek. Vsaka skupina mora izbrati enega govornika.

Vsaka skupina ima na voljo 3 minute za pripravo govora, pri čemer začne z za.

Ko imata obe skupini svoj nagovor, imata 5 minut časa, da izrazita nasprotovanje.

Nato ima vsak govorec na voljo 1 minuto, da predstavi nasprotovanje.

Na koncu žirija odloči, katera skupina je bila bolj učinkovita in prepričljiva.

ENOTA 2:

RAZPRAVA - UČENJE Z ARGUMENTI

Vaja

Dodatne informacije

Učitelj mora poskrbeti za spoštovanje vseh pravil.

V prejšnji učni uri mora učitelj razložiti, kako je sestavljena razprava in katera so merila za njeno ocenjevanje.

Tukaj lahko najdemo nekaj primerov:

<https://debate-nb.ca/for-judges/during-the-debate/judging-criteria/> iz katerega lahko vsak učitelj sestavi svojo rubriko za ocenjevanje.

Preverjanje razumevanja

Po razpravi vsi učenci razmislijo o tem, kaj se je zgodilo, in se pogovorijo o svojih izkušnjah.

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK:

- Kaj je bilo pri debati prav in kaj narobe?
- Katere spretnosti moram izboljšati?
- Kaj bi lahko obe skupini naredili bolje?
- Kako pomembno je za pripravo debate razumeti in raziskati temo?
- Kako pomembne so jezikovne spretnosti?

ENOTA 3: POSKUSI IN NAPAKE - USTVARJALNO UČENJE S PROGRAMOM SCRATCH

Teoretično ozadje

Poskusi in napake so metoda reševanja problemov, za katero so značilni ponavljajoči se poskusi, ki se nadaljujejo do uspeha.

Scratch www.scratch.mit.edu je orodje, ki ga je zasnoval MediaLab MIT v Bostonu za ustvarjalno učenje.

S programom Scratch si lahko vsakdo brez znanja informatike zamisli interaktivni digitalni izdelek in ga sestavi.

Pri ustvarjanju projekta v programu Scratch se večinoma ravnamo po metodi poskusov in napak: preizkusimo zaporedje navodil, pogledamo rezultat, razmislimo, kaj je narobe, spremenimo zaporedje navodil in tako naprej, dokler ne dobimo želenega rezultata.

Veliko virov je na voljo na spletni strani <http://lcl.media.mit.edu/>

ENOTA 3: POSKUSI IN NAPAKE - USTVARJALNO UČENJE S PROGRAMOM SCRATCH

Vaja

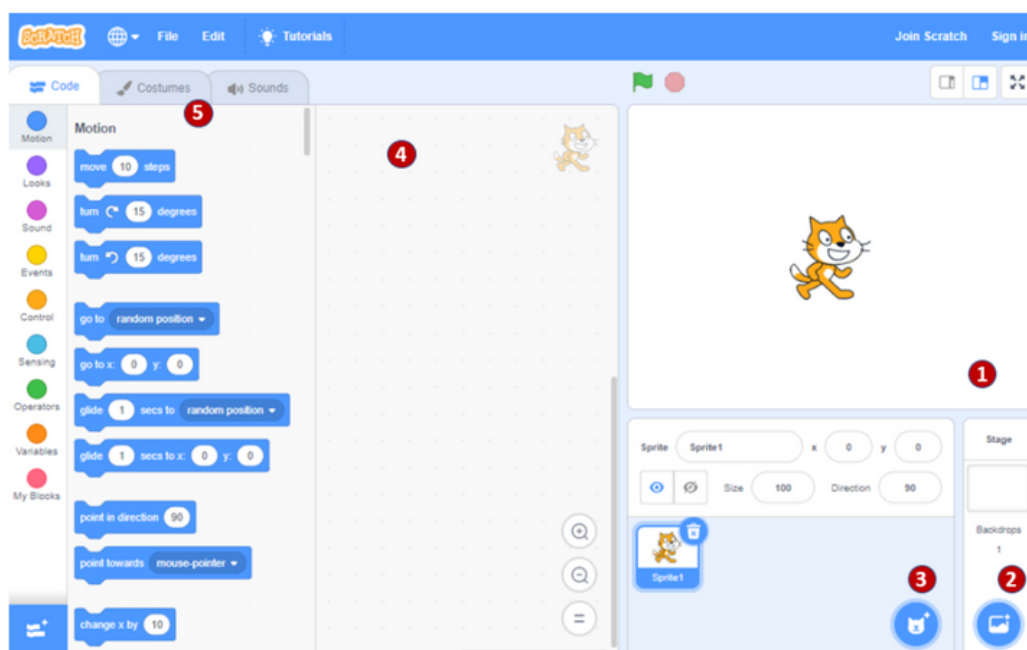
KLJUČNI POJMI: ustvarjalno učenje, kodiranje, poskus in napaka, računsko razmišljanje

POTREBNI MATERIALI: digitalne naprave in internetna povezava

POTREBNI ČAS: 45 minut

Učitelj prosi učence, da se pridružijo programu Scratch na www.scratch.mit.edu, orodje je brezplačno.

Nato učitelj na kratko opiše osnove programa Scratch:

- To območje je prizorišče, na katerem se dogajajo stvari.
- S tem gumbom lahko učenci izberejo ozadje za oder.
- S tem gumbom lahko učenci izberejo like, imenovane "sprites".
- Na tem področju morajo za vsak lik napisati scenarij, ki je seznam navodil, ki določajo obnašanje lika. Navodila so na barvnih blokih, ki jih morajo povleči in spustiti v območje skript in jih med seboj povezati.
- Nekateri liki imajo več kostumov, ki jih je mogoče uporabiti za ustvarjanje animacij.

ENOTA 3: POSKUSI IN NAPAKE - USTVARJALNO UČENJE S PROGRAMOM SCRATCH

Ko so skripte izdelane, morajo učenci za začetek projekta klikniti na zeleno zastavico.

Učenci morajo delati v parih. Učitelj učencem dodeli nalogo, na primer:

- "ustvarite dialog med dvema likoma".
- "ustvarite preprosto različico igre pong".

Učenci delijo svoje znanje in zamisli, ustvarijo scenarije in si s klikom na zeleno zastavico ogledajo rezultat, razmislijo o napakah, spremenijo scenarije in tako naprej, dokler ne dobijo želenega rezultata.

ENOTA 3:

POSKUSI IN NAPAKE - USTVARJALNO UČENJE S PROGRAMOM SCRATCH

Dodatne informacije

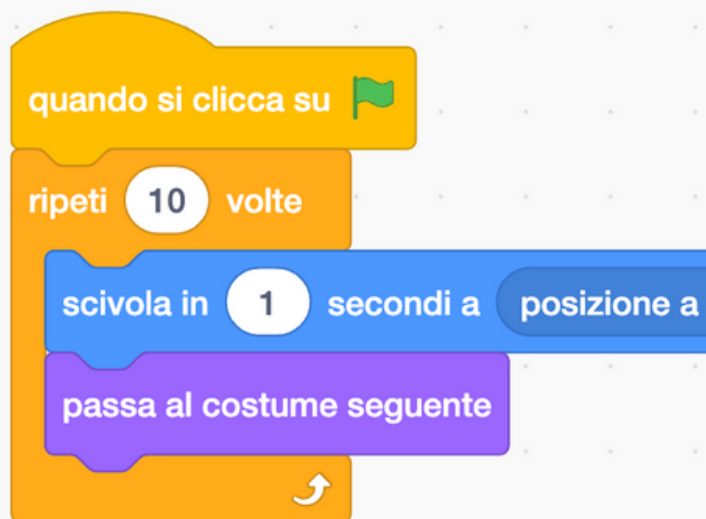
V razdelku z navodili je na voljo nekaj preprostih dejavnosti, s katerimi lahko začnete. Ena od glavnih idej programa Scratch je izmenjava znanja in skupnost. Na domači strani programa Scratch je na tisoče projektov, ki so jih ustvarili uporabniki programa Scratch po vsem svetu, in vsakdo jih lahko odpre, dobi navdih za njihove zamisli, pogleda v notranjost, da vidi, kako je bil projekt zgrajen in kako je bila sestavljena koda, ter naredi kopijo projekta, da lahko začne z njim. To je odličen način za hitro učenje!

Preverjanje razumevanja

Po končanem projektu učenci vsake skupine pokažejo projekt preostalim v razredu in razložijo, kakšne rešitve so našli in kako so sestavili kodo.

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK:

- Katere so težave, na katere ste naleteli med dejavnostjo?
- Ali ste se počutili razočarane, ko projekt ni deloval?
- Kakšno strategijo ste uporabili za premagovanje težav?
- Kako ste se počutili, ko vam je uspelo, da je projekt deloval?
- Kaj bi želeli dodati k projektu, če bi imeli več časa?

ENOTA 4: LOGIČNO RAZMIŠLJANJE - ELEMENTARNO, DRAGI WATSON!

Teoretično ozadje

Nekatere probleme je mogoče rešiti z uporabo spretnosti sklepanja, da analizirate situacijo in poiščete rešitev, pri čemer iz podatkov, priloženih k problemu, in njihovih povezav izpeljete manjkajoče podatke.

"Logično sklepanje je oblika mišljenja, pri kateri se premise in razmerja med premisami uporabljajo na strog način za sklepanje sklepov, ki izhajajo (ali so implicirani) iz premis in razmerij."

https://link.springer.com/referenceworkentry/10.1007/978-1-4419-1428-6_790

"Deduktivno sklepanje je postopek sklepanja na podlagi znanih informacij (premis), ki temelji na formalnih logičnih pravilih, pri čemer so sklepi nujno izpeljani iz danih informacij in jih ni treba potrditi s poskusi."

https://link.springer.com/referenceworkentry/10.1007/978-1-4419-1428-6_659

ENOTA 4: LOGIČNO RAZMIŠLJANJE - ELEMENTARNO, DRAGI WATSON!

Vaja

KLJUČNI POJMI: logično, sklepanje, analiziranje podatkov, sklepanje zaključkov

POTREBNI MATERIALI: digitalne naprave ali papir in pisala

POTREBNI ČAS: 45 minut

Učenci se razdelijo v skupine, ki jih sestavljajo 3-4 osebe.

Učitelj pripravi seznam problemov in skupini da 30 minut časa, da jih reši.

Učenci v skupinah si izmenjujejo ideje in poskušajo rešiti probleme.

Primeri problemov:

1.

John, Mary in George so prijatelji. Njihovi priimki so Brown, Green in Black, njihove starosti pa so 16, 17 in 20 let. Priimki in starosti so v naključnem vrstnem redu.

Gospod Brown je 4 leta starejši od Georgea.

Gospod ali gospa Black je star 17 let.

Na podlagi danih podatkov dopolnite spodnjo tabelo.

Ime	Priimek	Starost
John		
Mary		
George		

ENOTA 4: LOGIČNO RAZMIŠLJANJE - ELEMENTARNO, DRAGI WATSON!

Vaja

2.

John, Mary in George so glasbeniki in bodo sodelovali na glasbenem festivalu. Vsak od njih živi v drugem mestu, igra drug inštrument in se glasbo uči že različno število let. V naključnem vrstnem redu so mesta Rim, Madrid in London, instrumenti so kitara, trobenta in klavir, leta študija pa 6, 2 in 4.

Tisti, ki igra trobento, se jo uči že 2 leti.

Marija igra klavir in se ga ne uči že 4 leta.

John se svojega instrumenta uči že 2 leti več kot oseba, ki živi v Londonu.

Kdor igra kitaro, ne živi v Rimu.

Na podlagi danih informacij dopolnite spodnjo preglednico.

Ime	Mesto	Inštrument	Leta
John			
Mary			
George			

ENOTA 4: LOGIČNO RAZMIŠLJANJE - ELEMENTARNO, DRAGI WATSON!

Vaja

3.

Julij Cezar, starorimski general in državnik, je svojo korespondenco šifriral s preprosto metodo, znano kot Cezarjeva šifra ali Cezarjeva koda. Metoda temelji na zamenjavi vsake črke z drugo na določenem številu mest v alphabet (angleška abeceda). Na primer, A s premikom v desno za 3 bo postal D.

Dešifrirajte besedo "PIEVRMRK", če veste, da je ključ levi premik za število položajev < 10

REŠITVE:

1.

Ime	Priimek	Starost
John	Brown	20
Mary	Black	17
George	Green	16

ENOTA 4: LOGIČNO RAZMIŠLJANJE - ELEMENTARNO, DRAGI WATSON!

Vaja

3.

Ime	Mesto	Inštrument	Leta
John	Madrid	kitara	4
Mary	Rome	piano	6
George	London	trompeta	2

4.

Navaden	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
Šifra	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D

tipka je desni premik 4, beseda pa je "LEARNING".

ENOTA 4: LOGIČNO RAZMIŠLJANJE - ELEMENTARNO, DRAGI WATSON!

Dodatne informacije

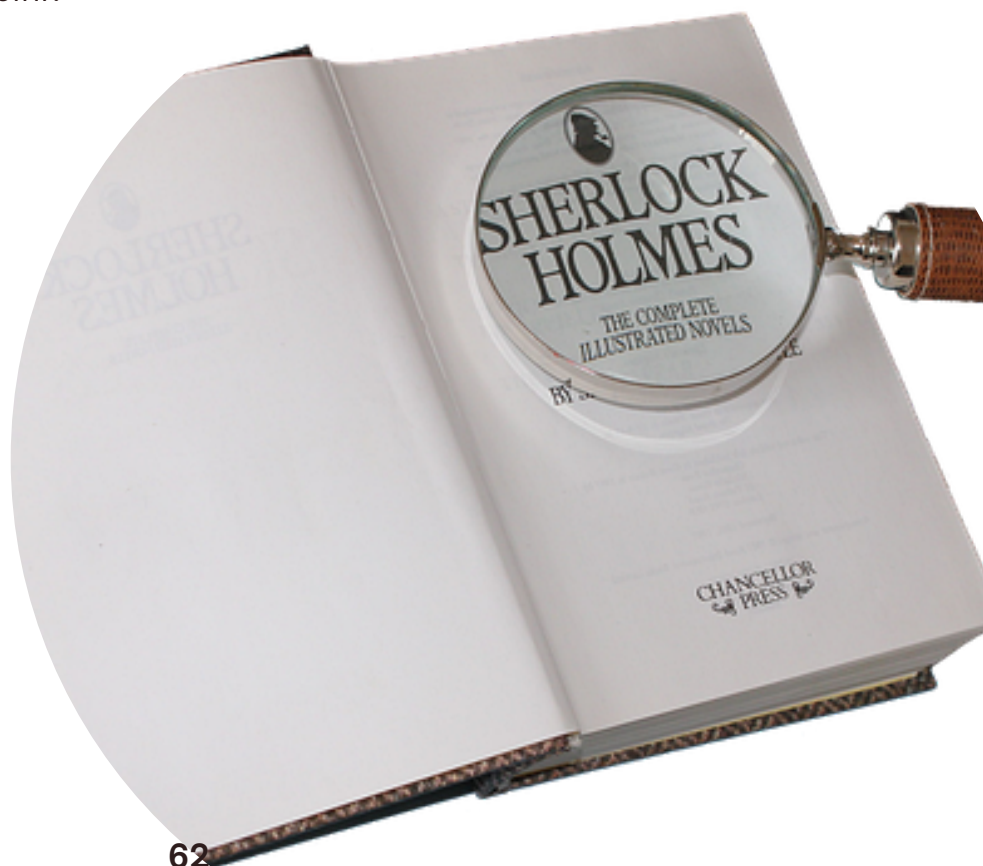
Kompleksnejša koda, ki temelji na Cezarjevi kodi, je Vigenère šifra
https://en.wikipedia.org/wiki/Vigen%C3%A8re_cipher

Preverjanje razumevanja

Po končanem testu si skupine izmenjajo rezultate in ugotovitve.

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK:

- Kako ste iskali rešitve?
- Ali menite, da zapisovanje shem z informacijami pomaga pri reševanju tovrstnih problemov?
- Kako pomembno je, da skrbno preberete in razumete besedilo problema?
- Kako ste sodelovali v skupini?

ENOTA 5: KOGNITIVNE PRISTRANSKOSTI - TRIKI MOŽGANOV

Teoretično ozadje

Psihologa Amos Tversky in Daniel Kahneman sta koncept kognitivne pristranskosti razvila na podlagi raziskav iz sedemdesetih let prejšnjega stoletja, v katerih sta ugotavljala, zakaj ljudje v določenih situacijah težko razmišljajo in presojujejo objektivno. Skupaj s Paulom Slovicem sta svoja prva spoznanja objavila v knjigi "Presojanje v negotovosti".

<https://www.science.org/doi/10.1126/science.185.4157.1124>

Kognitivno pristranskost lahko opredelimo kot skupek predvidljivih miselnih napak, ki nastanejo zaradi naše omejene zmožnosti objektivne obdelave informacij. Posledica so lahko nelogične in neracionalne odločitve, zaradi njih pa lahko napačno ocenjujemo tveganja in nevarnosti.

Nekatere najpogostejše pristranskosti so

- **Potrditvena pristranskost:** težnja po iskanju, razlaganju, dajanju prednosti in priklicu informacij na način, ki potrjuje že obstoječa prepričanja ali hipoteze.
- **Pristranskost pri sidranju:** težnja, da se pri sprejemanju odločitev preveč zanašamo na prvo informacijo, na katero smo naleteli.
- **Hevristika razpoložljivosti:** nagnjenost k precenjevanju verjetnosti dogodkov na podlagi njihove razpoložljivosti v spominu.
- **Pristranskost množice:** težnja, da nekaj naredimo ali verjamemo, ker to počne ali verjame veliko drugih ljudi.
- **Predsodek, ki služi samemu sebi:** Slabost: nagnjenost k pripisovanju uspeha osebnim dejavnikom, medtem ko za neuspehe krivimo zunanje dejavnike.

ENOTA 5:

KOGNITIVNE PRISTRANSKOSTI - TRIKI

MOŽGANOV

Vaja

KLJUČNI POJMI: kognitivna pristranskost, zmote

POTREBNI MATERIALI: plakat, barvni listki, pisala

POTREBNI ČAS: 45 minut

Učitelj razloži, kaj so kognitivni predsodki, in vsakemu učencu da tabelo z imenom in opisom petih pogostih predsodkov.

Učitelj na steno obesi plakat s petimi stolpci, vsak od njih pa ima kot naslov ime kognitivne pristranskosti.

Učenci, razdeljeni v skupine po 3-4 osebe, morajo razmišljati o pogostih primerih vsake od petih predsodkov, jih zapisati na listek in nalepiti v pravi stolpec na plakatu. Pri tem ne smejo uporabljati digitalnih naprav.

Na voljo imajo 30 minut, da se v skupinah pogovorijo in poiščejo primere.

Dodatne informacije

Primeri zgornjih kognitivnih pristranskosti so

Potrditvena pristranskost _ oseba, ki verjame, da so cepiva nevarna, lahko išče le informacije, ki podpirajo to prepričanje, in ignorira informacije, ki so v nasprotju z njim.

Pistranskost sidranja _ oseba bo morda bolj verjetno sprejela visoko ponudbo za rabljen avtomobil, če bo najprej videla bistveno višjo ponudbo za podoben avtomobil. To je precej pogosta trženjska tehnika.

Hevristika razpoložljivosti _ oseba lahko precenjuje verjetnost, da bo doživela letalsko nesrečo, ker je v zadnjem času slišala za več letalskih nesreč.

Bandwagon bias _ oseba začne uporabljati določeno znamko telefona ali oblačil, ker je postala priljubljena med njenimi vrstniki, čeprav se sicer ne bi odločila za to znamko.

Predsodek, ki služi samemu sebi _ učenec lahko dobro oceno pripíše svoji inteligenci in trdemu delu, za slabo oceno pa krivi učitelja, ki je nepošten.

ENOTA 5: KOGNITIVNE PRISTRANSKOSTI - TRIKI MOŽGANOV

Preverjanje razumevanja

Po 30 minutah vsi učenci skupaj razpravljajo o primerih, ki so jih našli. Nato mora vsak učenec razmisliti o situacijah, v katerih je nanj vplivala kognitivna pristranskost.

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK:

- Katero je bilo moje zadnje vedenje, na katerega bi lahko vplivala ena od teh predsodkov?
- Kako lahko v prihodnosti prepoznam to pristranskost?
- Kaj lahko storim v svojem življenju, da povečam svojo sposobnost procesiranja informacij in se izognem kognitivni pristranskosti?
- Ali so starost, kulturna raven in ekonomske možnosti dejavniki, ki lahko vplivajo na širjenje kognitivnih predsodkov?

POVEZETEK MODULA

Kritično mišljenje posameznikom omogoča, da logično in sistematično ocenjuje informacije in argumente ter sprejemajo utemeljene odločitve. Posameznikom omogoča sprejemanje dobro utemeljenih odločitev, učinkovito reševanje problemov, razumevanje kompleksnih informacij in samostojno razmišljanje. Je temeljna veščina za uspeh na katerem koli področju ali poklicu. V tem modulu smo zasnovali 5 dejavnosti, ki temeljijo na različnih strategijah za razvijanje veščin kritičnega mišljenja in reševanja problemov.

MODUL 4

JAZ IN TI (KOMUNIKACIJA, ODNOSI)

Cilj	<p>Cilj tega modula je učencem pokazati, kako pomembno je vzpostaviti dobre in zdrave odnose:</p> <ul style="list-style-type: none">• doma, z družino in sorodniki,• v šoli s sošolci in učitelji,• v družbi, s sosedi in prijatelji,• v službi s svojim nadrejenim in sodelavci. <p>Za konec: družabni ali nesocialni? " "</p>	
Teme in učni izidi	Teme	Učni rezultati Kaj učenci vedo/ znajo/ čutijo o tem.
	Komunikacija - Teorija	Učenci vedo, da je komunikacija zelo pomembna v njihovem vsakdanjem življenju in da obstajajo različni načini komuniciranja. Verbalni, neverbalni in vizualni, ter da obstajajo štiri osnovni komunikacijski stili.

	Teme	Učni rezultati Kaj učenci vedo/ znajo/ čutijo o tem.
Teme in učni izidi	Komunikacija - praksa	Učenci se odločijo za svoj slog komuniciranja in si skupaj prizadevajo ustvariti boljše okolje v razredu. V prihodnosti, vzpostaviti bolj sproščene odnose z učitelji ter tesnejše in koristnejše stike s sošolci.
	Komunikacija - teorija in praksa	Učenci spoznajo, kako lahko uporabijo teorijo komuniciranja in jo izkoristijo v svoj prid, kar jim pomaga, da postanejo bolj družabni, dobijo dobre ocene in bolj uživajo v družbi v šoli.
	Realna komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> • Učenci lahko uporabijo vse vrste komunikacije v praksi in na podlagi danih primerov ustvarijo lastne dialoge iz resničnega življenja. • Učenci igrajo tudi v kratkih igrah vlog, ki jim pomagajo razumeti 4 komunikacijske stile: asertivni, agresivni, pasivno-agresivni in pasivni ter izrazijo svoje resnične občutke ob tej izkušnji.

PREDSTAVITEV

Komunikacija ima ključno vlogo v družbenem življenju, saj je temelj vseh medčloveških odnosov in bistveni proces, s katerim ljudje prenašajo čustva, občutke ali informacije, z njo se izražamo in hkrati razumemo ljudi okoli sebe, zato je treba vedeti, kako pravilno in učinkovito komunicirati.

Pomembno je, da ima učitelj pedagoške kompetence. To doseže z izpolnjevanjem vrste zahtev za učinkovito didaktično komunikacijo. V komunikacijskem odnosu mora učitelj prevzeti svojo vlogo tako, da učenec začuti, da se želi z njim srečati kot z osebo in kot s partnerjem v dialogu, v katerem se počuti slišane. Temeljnega pomena je znati poslušati, saj bo na ta način zagotovljena dobra komunikacija.

Če otroci pridobijo učinkovite komunikacijske spretnosti, dosežejo višjo raven čustvene inteligence, boljše rezultate na testih, manj primerov ustrahovanja in boljše splošno duševno počutje. Z učenjem teh veščin lahko veliko pridobimo.

ENOTA 1

KOMUNIKACIJSKI PROCES

Teoretično ozadje

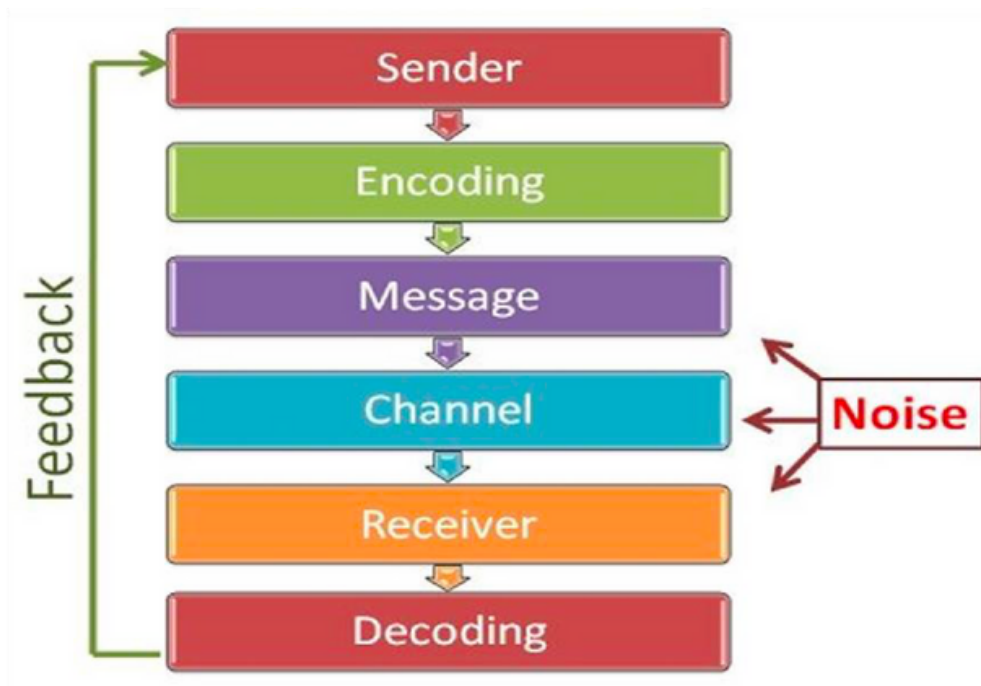
Komunikacijski proces

Oprelitev: Komunikacija je dvosmerni proces, v katerem se sporočilo v obliki idej, misli, občutkov, mnenj prenaša med dvema ali več osebami z namenom ustvariti skupno razumevanje.

Enostavno se dejanje prenos informacij in razumevanja od ene osebe do druge imenuje komunikacija. Izraz komunikacija izhaja iz latinske besede "Communis", ki pomeni deliti. Učinkovito komuniciranje je takrat, ko prejemnik sporočilo, ki ga je posredoval pošiljatelj, razume na popolnoma enak način, kot je bilo mišljeno.

Proces komuniciranja

Komuniciranje je dinamičen proces, ki se začne s konceptualizacijo idej s strani pošiljatelja, ki nato pošlje sporočilo po kanalu do prejemnika, ta pa v danem časovnem okviru posreduje povratno informacijo v obliki nekega sporočila ali signala. Tako obstaja sedem glavnih elementov komunikacijskega procesa:

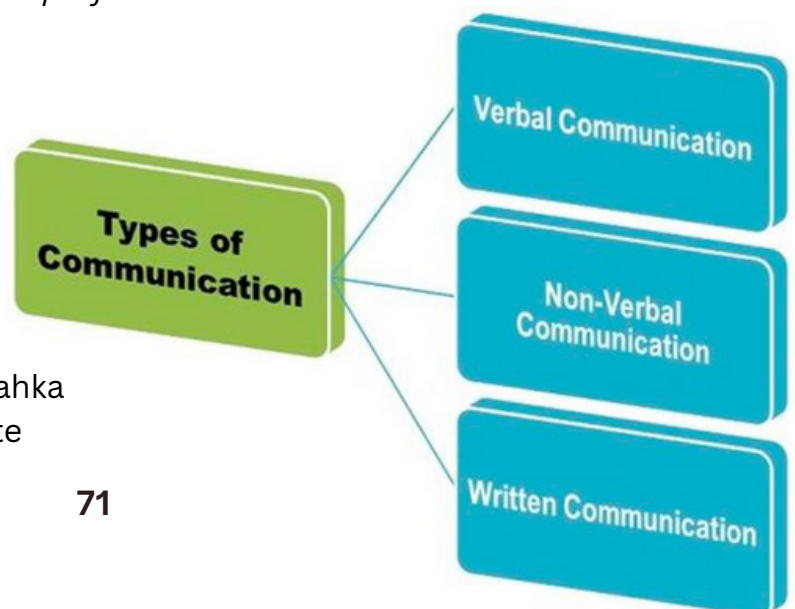

- **Pošiljatelj:** je oseba, ki je pobudnik pogovora in je zasnoval idejo, ki jo namerava posredovati drugim.
- **Kodiranje:** Pošiljatelj začne s procesom kodiranja, pri katerem uporabi določene besede ali neverbalne metode, kot so simboli, znaki, geste telesa itd., da informacije prevede v sporočilo. Na uspešnost sporočila zelo vplivajo pošiljateljevo znanje, spretnosti, zaznavanje, predznanje, kompetence itd.
- **Sporočilo:** Ko je kodiranje končano, pošiljatelj dobi sporočilo, ki ga namerava posredovati. Sporočilo je lahko pisno, ustno, simbolno ali neverbalno, kot so telesne geste, molk, vzdih, zvoki itd. ali kateri koli drug signal, ki sproži odziv prejemnika.
- **Komunikacijski kanal:** Pošiljatelj izbere medij, prek katerega želi prejemniku posredovati svoje sporočilo. Izbrati ga mora skrbno, da bo sporočilo učinkovito in da si ga bo prejemnik pravilno razlagal. Izbira medija je odvisna od medosebnih odnosov med pošiljateljem in prejemnikom ter tudi od nujnosti poslanega sporočila. Med pogosto uporabljenimi komunikacijskimi mediji so ustni, virtualni, pisni, zvočni, gestikulacijski itd.
- **Sprejemnik:** je oseba, ki ji je sporočilo namenjeno. Poskuša ga razumeti na najboljši možni način, tako da je komunikacijski cilj dosežen. Stopnja, do katere prejemnik dekodira sporočilo, je odvisna od njegovega poznavanja predmeta, izkušenj, zaupanja in odnosa s pošiljateljem.
- **Dekodiranje:** Pri tem prejemnik razlaga pošiljateljevo sporočilo in ga poskuša razumeti na najboljši možni način. Učinkovito komuniciranje se zgodi le, če prejemnik razume sporočilo na popolnoma enak način, kot ga je nameraval pošiljatelj.
- **Povratna informacija:** je zadnji korak postopka, ki zagotavlja, da je prejemnik prejel sporočilo in ga pravilno razložil, kot je nameraval pošiljatelj. Poveča učinkovitost komuniciranja, saj pošiljatelju omogoča, da izve, kako učinkovito je njegovo sporočilo. Odziv prejemnika je lahko verbalen ali neverbalen.
- **Opomba:** Šum prikazuje ovire v komunikaciji. Obstajajo možnosti, da prejemnik sporočila, ki ga je poslal pošiljatelj, ne sprejme.

Vrste komunikacije:

- Formalno komuniciranje ,
- neformalno komuniciranje .

Poleg tega obstaja več oblik komunikacije, ki jih posamezniki uporabljajo, da bi dali vzorec ali izraz svoja sporočila, tako da jih je mogoče zlahka da bi jih vsi razumeli. Najpogostejše vrste komunikacije so:

Najpogostejše vrste komunikacije so:

- **Govorno sporazumevanje**, pri katerem govorite svojo temo, drugi pa vas pozorno poslušajo in poskušajo povezati njen pomen.
- **Neverbalno komuniciranje**, pri katerem vas drugi opazijo in poskušajo razbrati smisel. Neverbalno komuniciranje za razliko od verbalnega pomaga pri vzpostavljanju in ohranjanju medosebnih odnosov, medtem ko verbalno pomaga le pri sporočanju zunanjih dogodkov. Neverbalna komunikacija določa razdaljo med komunicirajočima in jima pomaga spreminjati čustveno stanje.
- **Pisno komuniciranje** je sestavni del človeškega komuniciranja. Pravilo, ki bi moralo biti osnova vsakega pisnega sporazumevanja, je: ne smete pisati tako, da bi se razumeli, temveč tako, da nikakor ne dopuščate prostora za morebitne nesporazume. Pisno se lahko sporazumevamo na več načinov: Po pošti, preko e-pošte, fax,...
- **Ustno komuniciranje**

Ustna komunikacija je vrsta komunikacije, pri kateri se sporočilo prenaša z izgovorjenimi besedami. Pri tem pošiljatelj ubesedi svoja čustva, misli, ideje in mnenja ter jih izrazi v obliki govorov, razprav, predstavitev in pogovorov.

Učinkovitost ustnega sporazumevanja je odvisna od govorčevega tona, jasnosti govora, glasnosti, hitrosti, govornice telesa in kakovosti besed, uporabljenih v pogovoru. Pri verbalnem komuniciranju je povratna informacija takojšnja, saj gre za hkratno oddajanje in sprejemanje sporočila s strani pošiljatelja oziroma prejemnika.

Uspeh verbalnega sporazumevanja ni odvisen le od sposobnosti govorjenja, temveč tudi od sposobnosti poslušanja. Od tega, kako učinkovito posameznik posluša sogovornika, je odvisna uspešnost komunikacije. Besedno komuniciranje se uporablja tako v formalnih kot v neformalnih situacijah.

VERBAL COMMUNICATION

IZBOLJŠAJTE SVOJE KOMUNIKACIJSKE SPRETNOSTI!

V nadaljevanju so predstavljene osnove učinkovitega komuniciranja (Stanfield, 2017):

- Empatija,
- pogovorne spretnosti,
- ustaljeni postopki poslušanja in govorjenja,
- spoštljiv besednjak,
- moč premora,
- vadite govorjenje in poslušanje v naravnem okolju,
- introspekcija,
- na vrsti je on.

Vse dejavnosti, vaje in igre, ki vključujejo te osnove, lahko izboljšajo komunikacijske spretnosti. Interaktivne igre spodbujajo otroke, da izrazijo svoje potrebe. Poleg tega, če otroci te dejavnosti vidijo kot zabavne in privlačne, bodo pri njih pogosteje sodelovali.

Tri dejavnosti za srednješolce in srednješolce:

1. Slavni pari

Sestavite seznam znanih zvezdniških parov. Na primer arašidovo maslo in žele, Romeo in Julija, Superman in Lois Lane itd. Vsak udeleženec naj dobi listek z nalepko s polovico znanega para na hrbtni strani.

Udeleženci se premikajo po sobi in s samo tremi vprašanji na osebo poskušajo ugotoviti, kdo je oseba na njihovi hrbtni strani.

Ko oseba odkrije, kdo je, mora poiskati svojega partnerja. Če drugi partner ni ugotovil njegove identitete, se ne sme razkriti, dokler tega ne izve.

2. Skrivnostni jaz

Za druge smo pogosto skrivnostni. Ta igra spodbuja samozavedanje o tem, kaj se vam zdi pri sebi skrivnostno. Pri tej dejavnosti učenci zapišejo tri stvari o sebi, ki jih nihče drug ne ve. V skupinah po trije ali štirje učenci drug drugemu preberejo skrivnostne vidike.

Vsaka skupina zbere skrivnostne vidike. Kasneje vsaka skupina prebere seznam dejstev, preostali člani razreda pa poskušajo uganiti, od koga so dejstva na seznamu.

Spodbujajte globoko spoštovanje do teh skrivnosti. Učence spodbujajte, da praznujejo edinstvenost drug drugega.

Razredi s trdnim zaupanjem pogosto temeljijo na medsebojnem zavedanju in spoštovanju.

3. Zavzemite se za polnila

Koliko ljudi za zapolnitev tihega prostora uporablja "kot" ali "um" ali "uh" ali "tako" ali "prav"? To je živčna navada, kot je pogosto zakoreninjena v zaznavnem nelagodju tišine. Ta dejavnost pomaga odpraviti ta polnila v pogovorih ali javnem nastopanju. Vsak učenec dobi temo, o kateri bo govoril 1-3 minute (tema ni pomembna, naj bo preprosta). Med njihovim govorom ostali člani razreda vstanejo, ko v govoru zaslišijo katerega od teh polnilcev.

Razred jih posluša, govornik pa je nadvse pozoren na besede, ki jih uporablja. Za govornika je predviden šok, ko vidi, da ves razred stoji na nogah, ko sliši ta polnila, in pomaga mu, da je pozoren na uporabo natančnega besedišča.

Tri dejavnosti za asertivno komunikacijo za najstnike:

Asertivna komunikacija je zdrav način izražanja svojih potreb. Spoštljivo in iskreno izražanje lahko še vedno povzroči nelagodje, pogajanje o tem nelagodju pa je ključna veščina. V nadaljevanju so predstavljene dejavnosti, ki lahko najstnikom pomagajo razviti te ključne komunikacijske spretnosti.

1. Zavedanje čustev

Poznavanje lastnih čustvenih potreb je temelj za razumevanje, zakaj smo srečni ali razočarani nad drugimi. Mnogi najstniki imajo težave z ubesedovanjem svojih čustev, pri čemer gre pogosto za to, da ne znajo prepoznati zapletenih čustev.

Pri tej dejavnosti dajte vsakemu udeležencu list z različnimi emoji. Skupino popeljite skozi različne scenarije, ki vzbujajo čustva. Naj spremljajo in označujejo čustva, ki so se jim pojavila. Sposobnost poimenovanja čustev, ko se signalizirajo, je prvi korak k izboljšanju čustvene inteligence, poleg tega pa sprošča amigdalo pred pretiranim delovanjem.

2. Pesti

Skupino razdelite v pare. Par bo prejel dva različna sklopa navodil. Oseba 2 bo izvedla udarec. MORAŠ odpreti pest. Navodila osebe 2 se bodo glasila: Oseba 1 vas bo poskušala pripraviti do tega, da odprete pest. NE smete odpreti pesti, razen če vas vljudno in odločno prosi. Večina ljudi bo poskušala odpreti pest. To je priložnost za učinkovito razlago asertivne komunikacije. Poznavanje moči dobrih komunikacijskih spretnosti je pomembno za njihovo pravilno izgradnjo. Z učenci se pogovorite, kako so navodila vplivala na njihova dejanja. Ali so razmislili o mirnem načinu, kako bi lahko vprašali? Zakaj ali zakaj ne? Katere modele komuniciranja ponujajo filmi in mediji?

3. Vzorčne situacije

Pripravite seznam scenarijev, v katerih bi bilo asertivno komuniciranje najučinkovitejše. Najstnikom dajte priložnost, da vadijo odzivanje na situacije. Naj prikažejo agresivni, pasivni in nato asertivni slog. Ko bom poznal razliko, bolje jo bom lahko prakticiral v resničnih scenarijih. Nekaj primerov scenarijev je lahko naslednjih: Stojite v vrsti pri blagajni in dva prodajalca sta zatopljena v poglobljen pogovor ter vas ignorirata. Učitelj je ocenil referat, za katerega menite, da bi moral biti ocenjen višje. Nekdo vas pokliče z imenom, ki vas boli. Preglejte različne možnosti za odgovore in povabite najstnike, da se pogovorijo.

Zaključek!

Komunikacija je ključ do uspeha v odnosih ali na delovnem mestu skozi vse življenje. Sposobnost učinkovitega komuniciranja je posledica izkušenj, šola pa ponuja veliko izkušenj, iz katerih lahko učenci zgradijo svojo učinkovito komunikacijsko strategijo. Učinkovita komunikacija je bistvena za povečanje produktivnosti in ohranjanje trdnih, dolgoročnih odnosov, tako na poklicnem kot osebnem področju.

ENOTA 2

NEVERBALNA KOMUNIKACIJA

Teoretično ozadje

Ali ste vedeli, da se lahko z drugimi ljudmi sporazumevate tudi brez govorjenja? Da, neverbalna komunikacija je oblika prenosa sporočil in signalov na različne načine. Posamezniki to vrsto komunikacije uporabljajo v vsakdanjem življenju, ne da bi se tega zavedali v pravem pomenu besede.

Neverbalna komunikacija je pomembna, ker vam pomaga prepoznati čustva in manire z opazovanjem posameznikov. Neverbalna komunikacija je kombinacija različnih gibov in izrazov telesa, ki posameznikom pomagajo izraziti svoje mnenje, ne da bi ga morali ubesediti.

Zanimive igre za ohranjanje spretnosti neverbalnega komuniciranja

1. Poslušaj me

To je zanimiva neverbalna igra, ki jo lahko igrate v skupinah. Pri tej igri morajo vsi udeleženci slediti navodilom voditelja.

Gostitelj mora pred začetkom igre dati navodila, da če on naredi določeno dejanje, mora celotna skupina narediti tisto dejanje (ki ni podobno tistemu, ki ga bo naredil gostitelj). Na primer, obvestite vse člane, da če gostitelj skoči, potem morajo vse ekipe premakniti roke gor in dol, če pa gostitelj premakne roke, potem mora ekipa skočiti. Izvedite podobne pare dejanj, na začetku pa lahko daste 2-3 pare, da povečate raven težavnosti. Udeleženci se morajo osredotočiti na gostiteljeva dejanja in se ustrezno odzvati z dejanji. To pomeni, da lahko gostitelj izvede katero koli dejanje, udeleženci pa morajo slediti navodilom in ne videnemu dejanju. Ko udeleženci naredijo napačne poteze, ki niso usklajene z gostiteljem, jih je treba izločiti, zmaga pa tisti, ki ostane zadnji.

Ta igra pomaga udeležencem razumeti pomen sporočanja pravilnega odgovora s pomočjo spretnosti poslušanja. Noben udeleženec ne sme govoriti, zaradi česar je igra zanimiva, saj se lahko med seboj spogledujejo, da bi dokončali dejavnost. Izboljšuje njihove motorične sposobnosti in razvija njihovo koncentracijo.

2. Uganite situacijo

Ljudje svoja čustva pogosto kažejo z obrazno mimiko. Morda boste lahko že po govorici telesa ugotovili, ali je oseba jezna ali razočarana. Ta igra je bistvenega pomena, ko želite izkoristiti pomen obrazne mimike, gestikulacije rok in telesne drže. Pri tej igri sestavite pare, vsak v svoji ekipi. Glede na število udeležencev imate lahko tudi ekipo štirih oseb. En udeleženec iz vsake skupine mora priti in izbrati obraz, na katerem je čustvo. V zavihku lahko na primer navedete naslednja navodila: "Pokaži nepotrpežljivost", "Pokaži jezo in tesnobo", "Pokaži sarkazem z obrazno mimiko", "Prikaži ukazovalen odnos". Član, ki je izbral kartico, naj ima 2 minuti časa, da članom ekipe zaigra scenarij. Član se lahko na primer neprestano igra s pisalom, da bi pokazal tesnobo. Člani ekipe morajo v danem časovnem okviru uganiti situacijo in čustvo. Ekipa, ki ugiba največ pravih odgovorov, zmagava v igri.

Takšna igra je neverjetna, saj lahko situacije in čustva oblikujete v skladu z igralnim okoljem. Gre za pomembno dejavnost, s katero učimo, kako pomembno je brati ljudi in razumeti njihove interese s pomočjo govorice telesa in gest.

3. Ujemanje z mojimi čustvi

Ujemanje mojih čustev je pravi način za ustvarjanje tihega kaosa v prostoru. Pri tej igri udeleženci uporabijo svoje najboljše neverbalne komunikacijske spretnosti, da bi zmagali. Za igro morate narediti znake in naštetih različne izraze obraza ali čustva. Na primer - vesel, žalosten, jezen, nestrpen ali sumničav. Vsako čustvo mora imeti 2 ali 4 tablice, odvisno od števila udeležencev. Udeležence prosite, naj se postavijo v krog, in vsakemu izmed njih dajte po eno tablico. Naročite jim, naj je ne razkrijejo nikomur. Zdaj zaženite časovnik in udeležence prosite, naj z obrazno mimiko pokažejo čustvo in poiščejo isto čustvo na obrazu nekoga drugega. Če morajo udeleženci na primer delovati žalostno, lahko hodijo naokoli z žalostnim obrazom in poiščejo druge žalostne obraze, da se združijo in prav tako zmagajo. po minuti naj se postavijo nazaj v krog in začnejo znova. če so našli enega člana in morajo najti še ostale, naj grede z isto osebo iskat druge. vsak udeleženec bo moral v danem časovnem okviru najti enako čustvo, da bo lahko oblikoval svoj par. poskrbite, da udeleženci z nikomer ne začnejo niti najbolj preprostega pogovora.

To je razburljiva igra, saj bodo vsi udeleženci šli in iskali z edinstvenim izrazom obraza. Seveda bodo vsi izbruhnili v smeh.

[PREBERI: Accommodations For GRE For Aspirants With Dyscalculia And Other Learning Disabilities](#)

Ne pozabite!

Zgoraj omenjene igre omogočajo poglobljeno učno izkušnjo. Poleg neverbalne komunikacije se naučijo tudi veščin za gradnjo ekipe, povečajo zbranost in se razumejo z drugimi.

Kako lahko izboljšamo verbalno komunikacijo?

- Vzpostavite očesni stik!
- Ohranite mirnost in ostanite sproščeni!
- Ločite čustva od besed!
- Bodite pozorni na razpravo, v kateri sodelujete!
- Nasmehnite se!
- Med pogovorom ne križajte rok!

Zaključek:

Neverbalna komunikacija vam lahko pomaga, da se izognete nevarnosti, saj vam ti elementi pomagajo prepoznati ali uganiti naslednjo potezo vsakega posameznika. Takšne komunikacijske spretnosti lahko uporabite tudi za izražanje čustev, ki jih je na splošno težje izraziti z besedami.

ENOTA 3

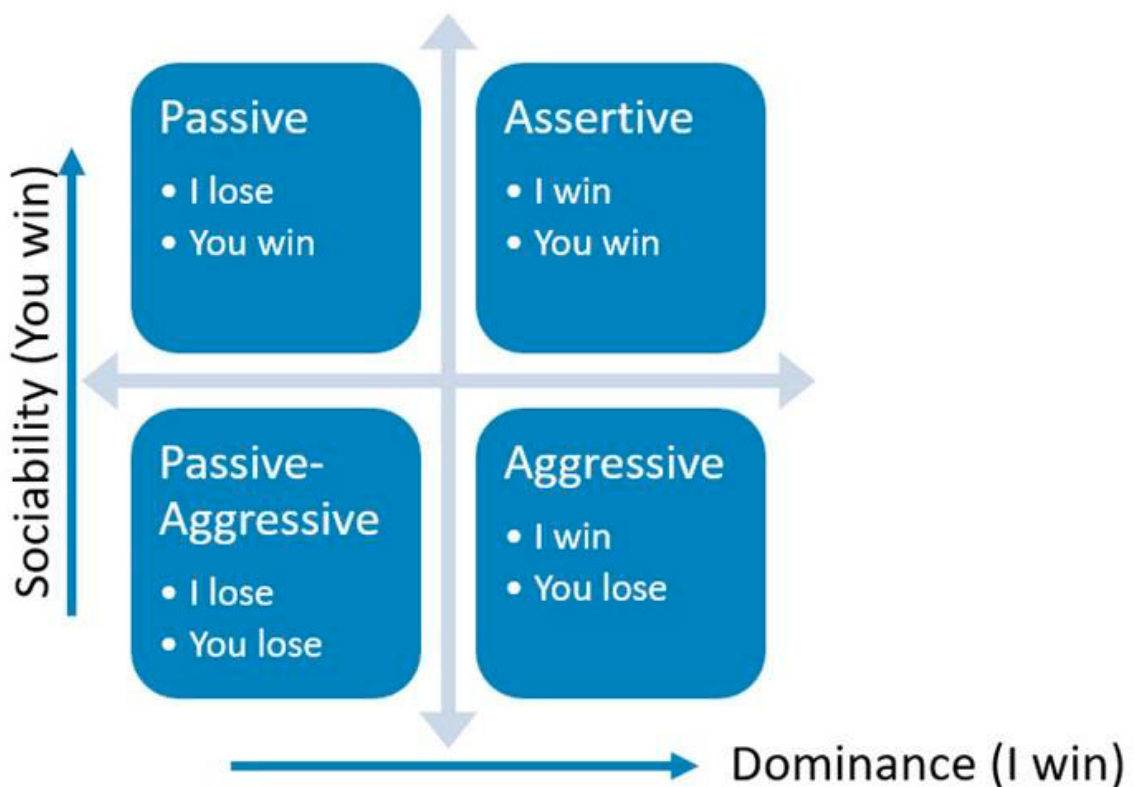
KOMUNIKACIJSKI STILI

Teoretično ozadje

Vsak človek ima edinstven komunikacijski slog, način, kako komunicira in izmenjuje informacije z drugimi.

Poznamo štiri osnovne komunikacijske stile: pasivni, agresivni, pasivno-agresivni in asertivni. Pomembno je, da razumemo vsak komunikacijski slog in zakaj ga posamezniki uporabljajo.

Communication Styles

Pasivni:

Delujejo brezbrizno in se podrejajo drugim; - ne izrazijo svojih čustev ali potreb, temveč dovolijo drugim, da se izrazijo sami; - pogosto kažejo pomanjkanje očesnega stika, slabo držo telesa in nezmožnost reči ne. Primeri stavkov, ki bi jih uporabil agresivni komunikator, so:

- "Jaz imam prav in ti nimaš prav." "Ne glede na vse bom dosegel svoje." "Za vse si kriv ti."

Agresivni:

Glasno in zahtevno govorijo; - vzpostavljajo intenziven očesni stik; prevladujejo ali nadzorujejo druge, tako da jih obtožujejo, ustrahujejo, kritizirajo, jim grozijo ali jih napadajo; - pogosto ukazujejo, postavljajo nesramna vprašanja in ne prisluhnejo drugim. Primeri stavkov, ki bi jih uporabil agresivni komunikator, so:

- "Jaz imam prav in ti nimaš prav." "Ne glede na vse bom dosegel svoje." "Za vse si kriv ti."

Pasivno-agresivni:

Na videz so pasivni, vendar se v svoji notranjosti morda počutijo nemočne ali blokirane; -izogibajo se soočenju z osebo/težavo; težko prepoznajo svojo jezo, uporabljajo izraze obraza, ki ne ustrezajo njihovim občutkom; -zanikajo obstoj težave. Primeri stavkov, ki bi jih uporabil pasivno-agresivni komunikator, so:

- "Zame je to v redu, vendar ne bodite presenečeni, če se bo razjezil še kdo drug." "Seveda, lahko naredimo stvari po tvoje".

Asertivni:

Izražajo svoje potrebe, želje, ideje in čustva ter pri tem upoštevajo potrebe drugih; - si prizadevajo, da v situaciji zmagata obe strani; - uporabljajo izjave "jaz"; - uporabljajo dejanja, ne da bi obtoževali druge. Primeri stavkov, ki bi jih uporabil asertivni komunikator, so:

- "Enako smo upravičeni do spoštljivega izražanja drug do drugega."
- "Zavedam se, da imam v svojem življenju možnost izbire, in razmislim o svojih možnostih." "Spoštujem pravice drugih."

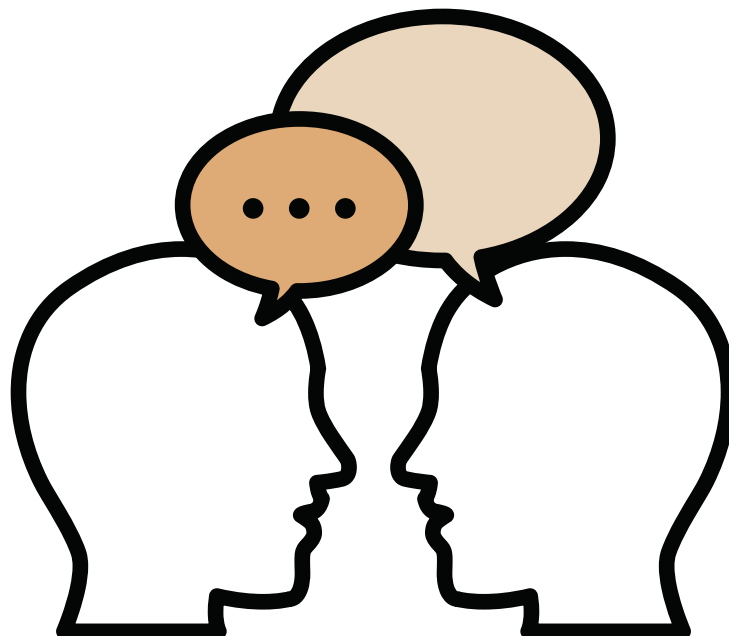
Kako postati asertiven sogovornik ?

Razumevanje načina komuniciranja drugih je lahko ključnega pomena pri posredovanju vašega sporočila. Da bi razvili bolj asertiven slog komuniciranja, vam ponujamo nekaj nasvetov, ki si jih morate zapomniti:

- Prevzemite odgovornost (uporabljajte izjave "jaz"),
- ohranjajte očesni stik,
- naučite se reči "ne",
- samozavestno izražajte svoje potrebe in želje,
- uveljavite se kot ključni sogovornik.

Vrsta komuniciranja z največjim številom točk najbolje označuje vaš slog komuniciranja z drugimi. Če imate v več kategorijah enako število točk ali blizu vrednosti, to pomeni, da obstajajo elementi, ki vam ustrezajo.

alvernia.edu/articles/4-types-communication-styles/

ENOTA 4

7 C-JEV KOMUNIKACIJE

Teoretično ozadje

7 C-jev komuniciranja je kontrolni seznam, ki pomaga izboljšati veščine strokovnega komuniciranja in povečuje možnost, da bo sporočilo razumljeno tako, kot je bilo mišljeno.

Za učinkovito komuniciranje je treba upoštevati naslednjih 7 C-jev komuniciranja:

- **Jasno:** sporočilo mora biti jasno in prejemniku razumljivo. Namen sporočila mora biti pošiljatelju jasen, šele potem se bo o njem prepričal prejemnik. Sporočilo mora poudariti en sam cilj hkrati in ne sme zajemati več idej v enem stavku.
- **Pravilno:** Sporočilo mora biti pravilno, tj. uporabljen mora biti pravilen jezik, pošiljatelj pa mora zagotoviti, da v njem ni slovničnih in pravopisnih napak. Prav tako mora biti sporočilo točno in časovno natančno opredeljeno. Pravilna sporočila imajo večji učinek na prejemnika, hkrati pa se z natančnim sporočilom poveča morala pošiljatelja.
- **Dokončano:** Sporočilo mora biti popolno, kar pomeni, da mora vsebovati vse pomembne informacije, ki jih zahteva ciljno občinstvo. Popolne informacije dajejo odgovore na vsa vprašanja prejemnikov in prejemniku pomagajo pri boljšem odločanju.
- **Konkretno:** Sporočilo mora biti konkretno, kar pomeni, da mora biti sporočilo jasno in zlasti tako, da ni prostora za napačno razlago. V sporočilu morajo biti jasno navedena vsa dejstva in številke, da se utemelji vse, kar pošiljatelj pove.

- **Zgoščeno:** Sporočilo mora biti natančno in jedrnato. Pošiljatelj se mora izogibati dolgim stavkom in poskušati posredovati vsebino s čim manj besedami. Kratko in jedrnato sporočilo je bolj izčrpno in pomaga zadržati prejemnikovo pozornost.
- **Upoštevanje:** Pošiljatelj mora za učinkovito komunikacijo upoštevati prejemnikova mnenja, znanje, način razmišljanja, ozadje itd. Da bi lahko komuniciral, se mora pošiljatelj navezati na ciljnega prejemnika in biti vpleten.
- **Vljudnost:** To pomeni, da mora pošiljatelj upoštevati prejemnikova čustva in stališča, tako da je sporočilo pozitivno in osredotočeno na ciljno občinstvo. Sporočilo ne sme biti pristransko in mora vsebovati izraze, ki kažejo spoštovanje do prejemnika.

Opomba: Ta kontrolni seznam velja tako za pisno kot ustno komunikacijo.

VIDEI

https://www.youtube.com/watch?v=BW82k7lwl_U

<https://www.youtube.com/watch?v=Y7gV-JhvOGo>

<https://www.youtube.com/watch?v=srn5jgr9TZo>

Vaja

KLJUČNI POJMI: javno nastopanje, C-ji komuniciranja

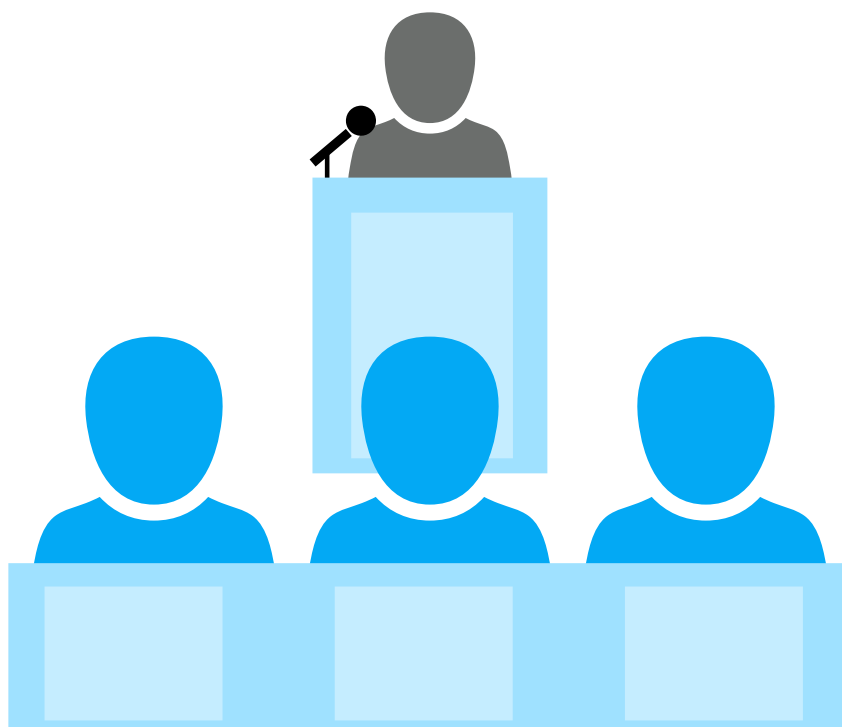
POTREBNI MATERIALI: papirji, svinčniki

POTREBNI ČAS: 45 minut

REFLEKSIJA!

Javno nastopanje je običajno vir stresa za vsakogar. Ne glede na to, ali delamo sami ali z večjim številom ljudi, bomo morali sčasoma govoriti v javnosti, da bi dosegli določene cilje. Če želimo postati vodilni ali doseči kaj pomembnega v življenju, bomo morali pogosto govoriti v večjih in manjših skupinah, da bi bili uspešni.

Pomislite, kdaj ste se nazadnje domnevno javno predstavili. Zapišite, katere C-je komuniciranja ste uporabili? Kaj bi naslednjič spremenili?

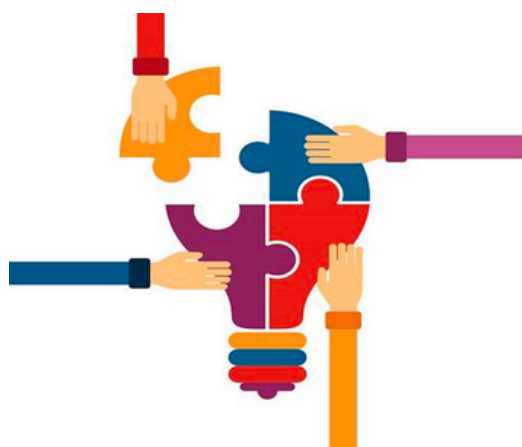

ENOTA 5:

ODNOS UČITELJ - UČENEC

Teoretično ozadje

Izobraževalno dejanje je dejanje, povezano s področjem medosebnih odnosov, o njegovi učinkovitosti pa odločajo konkretni vsakodnevni odnosi med učiteljem in učencem. V zvezi z odnosom med učiteljem in učencem je poleg bogatih pozitivnih izkušenj, ki so se nabrale v preteklih letih, opaziti, da včasih prevladuje arbitrarnost, zastarele prakse in predsodki, ki jih ohranja konservativen odnos. Za izboljšanje odnosa med učiteljem in učencem je treba upoštevati cilje izobraževanja na eni strani in psihologijo sodobne mladine na drugi, pri čemer je vzgorno-izobraževalno dejanje proces, ki je še vedno družbena iznajdba.

Odnosi med učiteljem in razredom se na splošno polarizirajo na simpatije, medsebojno zaupanje ali, nasprotno, antipatije, nezaupanje in celo sovražnost. Obstajajo tudi primeri, ko duhovni stik med učiteljem in učencem ne preide območja brezbrilnosti (razred ne obstaja za učitelja in tudi učitelj ne za razred). in dobrohotnost rodi simpatijo in naklonjenost, antipatija in sovražnost vzbujata občutke enake kakovosti", mora te odnose voditi, usmerjati in jih strukturirati v odnose sodelovanja. Na podlagi opravljenih študij je bilo ugotovljeno, da se nekateri učitelji ne odzivajo ustrezno niti v primeru dobrih (pravilnih) odgovorov učencev niti v primeru napačnih (ničelnih) odgovorov učencev.

Komunicirati je treba z vsemi učenci in vsakega posebej usposabljeni glede na posebnosti in značaj vsakega od njih. To je odvisno predvsem od ravnanja učitelja, tako da so vsi učenci vključeni v učno dejanje. Velikokrat odnos med učiteljem in povprečnimi učenci pušča veliko zelenega. Na splošno so potisnjeni na rob in trpijo zaradi pomanjkljivega usposabljanja v komunikacijskem dejanju med poslušanjem ali poučevanjem določene teme, pri čemer zapustijo razred z neraziskano učno uro. Te učence, zlasti sramežljive, je treba spodbujati, motivirati in usposabljeni v okviru pouka.

Učitelj, ki obvlada umetnost komunikacije in je pridobil pedagoške veščine, ve, da se lahko učna ura izvaja skupaj z razredom, da informacije niso enosmerne, temveč le prtljaga informacij, ki jih mora učenec pridobiti.

Za učinkovito komunikacijo moramo upoštevati nekaj preprostih pravil, in sicer: željo po razumevanju in poslušanju; znati poslušati, razpoložljivost, vključenost, razločevanje in objektivnost pri ocenjevanju vedenja učencev;

- poštenost,
- dobra volja,
- vzajemno zaupanje,
- vzajemno spoštovanje,
- prilagodljivost v razmišljanju,
- strpnost,
- dopolnjevanje,
- občutek predanosti,
- iskanje skupnega jezika,
- altruizem.

V odnosu med učiteljem in učencem je treba nenazadnje upoštevati tudi osebnost učencev. Seveda je učiteljevo vedenje v razredu v veliki meri pogojeno z obstoječim vzdušjem, z vedenjem učencev. Hkrati pa so pomembna tudi učiteljeva mnenja, vrednote, stališča in osebne značilnosti. Odnos med učiteljem in učencem je vzajemni. Vsak od njih prenaša sporočila-signale, vsak jih dojema drugače, vendar vplivajo drug na drugega. Določene zahteve vplivajo na osebnost vsakogar in lahko sčasoma postanejo osebne stalnice.

KOMUNIKACIJSKE OVIRE:

Sidney Shore opredeljuje tri vrste ovir, ki predstavljajo resnične težave pri izvajanju komunikacijskega procesa:

- **Čustvene ovire** (strah pred napakami, nezaupanje do nadrejenih, sodelavcev, težave pri načrtovanju lastnega načina razmišljanja, prevelika odvisnost od mnenj drugih itd.).
- **Kulturne ovire** (želja po prilagajanju družbenim vzorcem, želja po pripadnosti, šibka sposobnost preoblikovanja ali spreminjanja idej itd.).
- **Zaznavne ovire** (nezmožnost razlikovanja med vzrokom in posledico, zavračanje opazovanja, razkrivanja, nezmožnost opredeljevanja stvari, pretirano zoževanje stališča).

Vaja

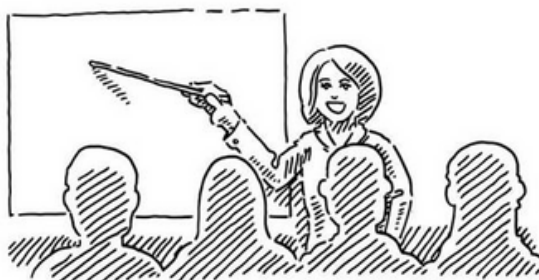
KLJUČNI POJMI: dogovor, učitelj, učenec

POTREBNI MATERIALI: papirji, svinčniki

POTREBNI ČAS: 45 minut

Izpolnite spodnjo tabelo:

Idealni učitelj	Idealni učenec
-	-
-	-
-	-
-	-

Nasveti za učitelja!

- Pozorno poslušajte učenca!
- Prilagodite ton svojega glasu!
- Izogibajte se stereotipom. Na primer: "Vsi ste poredni", saj vodijo v negativno mnenje o drugem in so vzrok za negativna čustva, ki vodijo v diskriminacijo, nasilje.
- Izogibajte se kritiziranju!
- Izogibajte se grožnjam!
- Upošteвайте starostne posebnosti, individualne posebnosti učencev (individualna pot do vsakega učenca)!

Zaključek!

Učenci, ki jim uspe dobro sodelovati z učitelji, lahko bolj zaupajo vanje, kar lahko oblikuje dobro učno vedenje. Posledično lahko učenec pokaže večjo zavzetost v učnem procesu, se bolje obnaša v razredu in lažje doseže boljše učne rezultate.

POVZETEK MODULA

S tem modulom učenci odkrivajo svoj komunikacijski slog, kar jim pomaga pri učinkovitejšem učnem in izobraževalnem procesu, pa tudi pri njihovem nadaljnjem razvoju. Z izbranim komunikacijskim slogom bodo uspeli ustvariti prijazno in spodbudno okolje v razredu, vzpostavili bodo bolj sproščene odnose z učitelji in povezave s sošolci v skupini.

Po končanem modulu bodo učenci z reševanjem vaj in igranjem nekaterih iger spoznali prednosti učinkovite komunikacije in jo izkoristili v svoj prid.

Z igranimi igrami lahko učenci v praksi uporabijo vse vrste komunikacije in sledijo svojim ciljem, da bi dosegli uspeh. Z razvijanjem teh spretnosti lahko učenci sami postanejo zgled / / model, vreden posnemanja za druge sodelavce.

Za konec naj povem, da bi morali biti bolj empatični, se nasloniti na tiste v težkih situacijah, komunicirati, da bi zagotovili dobro počutje.

MODUL 5

JAZ IN SVET

(MOJ PRISPEVEK SKUPNOSTI, PROSTOVOLJSTVO, ERASMUS+ PRILOŽNOSTI)

Cilj	Namen tega modula je učencem pokazati, kakšna je lahko njihova vloga v družini, šoli, združenju in lokalni skupnosti. Delimo 5 enot, ki obravnavajo različna področja aktivnega delovanja in prevzemanja aktivne vloge v družbi.	
Teme in učni izidi	Teme	Učni rezultati Kaj učenci vedo/ znajo/ čutijo o tem.
	Kreativnost	<ul style="list-style-type: none">• Učenci vedo in razumejo, da je ustvarjalnost v vsakem od nas, le vaditi jo moramo.• Spoznali bodo tudi, kako in zakaj je treba razmišljati zunaj okvirov.
	Voditeljstvo	Učenci razumejo, kaj je vodenje in kakšne vrednote ima dober vodja.
	Ustvarjalci/nosilci sprememb	<ul style="list-style-type: none">• Učenci vedo, da se neuspehi dogajajo in da so le eden od korakov v naši rasti.• Razumejo, kaj in kdo so ustvarjalci sprememb.• Vedeli bodo, kako ukrepati in sami postati ustvarjalci sprememb.
	Prostovoljno delo	Učenci bodo razumeli, kaj je prostovoljno delo ter prednosti in slabosti prostovoljstva.
	Priložnosti EU	Učenci bodo izvedeli, kaj jim ponuja EU, in vedeli, kam se obrniti, ko bodo želeli sodelovati v mednarodnih dejavnostih.

PREDSTAVITEV

Mladi so vključeni v številne različne skupine v svojem okolju in skupnosti. Od povsem primarnih, družine, skupin prijateljev in drugih združenj, do večjih, ki jih predstavljajo lokalna skupnost, mesto, država in zveza.

Mladi v teh različnih okoljih lahko igrajo različne vloge v svojih skupnostih. V mestnih območjih so lahko vključeni v organiziranje skupnosti, aktivizem in zagovorništvo. Na podeželju so lahko dejavni v projektih kmetovanja, ohranjanja in razvoja skupnosti. V predmestnih območjih so lahko vključeni v šolske ali mladinske prostovoljne organizacije. Poleg tega lahko mladi sodelujejo tudi v poslovni skupnosti kot podjetniki in v ustvarjalni umetnosti kot pisatelji, umetniki in izvajalci.

Mladi so lahko v vsakem okolju voditelji, vzorniki in zagovorniki pozitivnih sprememb. Pomagajo lahko premostiti vrzel med različnimi generacijami in kulturami ter prinašajo sveže poglede in nove ideje. Pomagajo lahko ustvariti bolj vključujočo, pravičnejšo in trajnostno skupnost za vse.

Poleg tega mladi veljajo za prihodnje voditelje svojih skupnosti, držav, zvez in sveta. So zelo energični in romantični ter lahko ponudijo nove poglede na vprašanja in izzive. Lahko so tudi bolj odprti za nove ideje in tehnologije, kar lahko pripomore k inovacijam in napredku v njihovih skupnostih. Zato je bistveno, da jih vključimo v proces odločanja ter jim zagotovimo podporo in vire, ki jih potrebujejo za pozitiven vpliv.

Na splošno lahko prispevki mladih pozitivno vplivajo na njihovo skupnost in pomagajo ustvariti boljšo prihodnost za vse.

ENOTA 1:

KREATIVNOST JE V VSEH

Teoretično ozadje

Dejstvo je, da je vsakdo ustvarjalen, le da na to morda pozabljamo. 98 % otrok, starih 4 leta, je izjemno nadarjenih. Ob koncu osnovne šole je le 2 % otrok ocenjenih kot še vedno nadarjenih. Kaj se je z nami zgodilo skozi leta? Kako nadarjeni ste vi?

Ustvarjalnost in razmišljanje zunaj okvirjev sta bistvenega pomena, saj posameznikom in organizacijam omogočata razvoj novih in inovativnih idej. To lahko privede do razvoja novih izdelkov, procesov in storitev, kar zagotavlja konkurenčno prednost v skupnosti ali na trgu. Poleg tega lahko razmišljanje zunaj okvirov vodi do odkrivanja novih in učinkovitejših načinov reševanja težav, kar povečuje produktivnost in uspeh.

Ustvarjalnost je pomembna tudi za osebno rast in razvoj. Sodelovanje pri ustvarjalnih dejavnostih lahko posameznikom pomaga razviti nove spretnosti, poveča samozavest in izboljša duševno počutje.

Poleg tega je ustvarjalnost bistvena za napredek in razvoj družbe. Nove ideje in načini razmišljanja so potrebni za razvoj in izboljšanje družbe.

Ustvarjalnost in razmišljanje zunaj okvirjev sta pomembna za osebni in poklicni uspeh ter za napredek družbe. Spodbujanje in vrednotenje teh lastnosti lahko privede do bolj inovativne in uspešne prihodnosti.

Razmišljanje zunaj okvirov pomeni razmišljanje, ki presega običajne ali konvencionalne miselne vzorce. Pomeni razmišljati ustvarjalno, nekonvencionalno in odprto, da bi prišli do novih in inovativnih idej in rešitev. Gre za osvoboditev od ustaljenih norm in načinov razmišljanja ter upoštevanje novih perspektiv in možnosti.

ENOTA 1: KREATIVNOST JE V VSEH

Teoretično ozadje

Razmišljanje zunaj okvirjev pogosto zahteva tveganje in nelinearno razmišljanje. To lahko vključuje izpodbijanje predpostavk, pogled na težave z različnih zornih kotov in strah pred drugačnim razmišljanjem. To je način razmišljanja, ki sprejema spremembe in spodbuja eksperimentiranje namesto vztrajanja pri obstoječem stanju.

Skratka, razmišljanje zunaj okvirjev je način razmišljanja, za katerega so značilni prilagodljivost, inovativnost in pripravljenost na tveganje. Pripelje lahko do novih idej, rešitev in priložnosti, ki bi sicer ostale neopažene.

Kako lahko vsak posameznik podpre svoje ustvarjalno razmišljanje in razmišljanje zunaj okvirjev?

- K stvarjem pristopajte z radovednostjo.
- Bodite odprtega duha.
- Uživajte vsebine, ki jih običajno ne bi izbrali.
- Razmišljajte o tem, kako bi lahko stvari izboljšali.
- Spodbujajte svoje možgane.
- Opazujte druge.
- Razpravljajte o idejah s prijatelji, družino in učitelji.
- Ne bojte se sprostiti svojih misli.
- Osredotočite se na pozitivnost.
- Vzemite si čas zanjo.

ENOTA 1:

KREATIVNOST JE V VSEH

Vaja

KLJUČNI POJMI: ustvarjalnost, razmišljanje zunaj okvirjev

POTREBNI MATERIALI: prazni/barvni papirji, svinčniki, barvice, vodne barve, flomastri

POTREBNI ČAS: 45 minut

Prvi del je namenjen razmišljanju zunaj okvirjev in prebujanju ustvarjalnosti pri učencih. Učence prosite, naj zapišejo vsaj 15 načinov uporabe žarnice. Za to si vzemite največ 5 minut. Nato naj zamisli delijo v razredu, samo tiste, ki so edinstvene (če je torej eden od učencev že omenil eno zamisel, naj drugi izberejo tiste, ki še niso bile omenjene). Na koncu boste dobili končno število edinstvenih idej.

V drugem delu bodo učenci razmišljali o tem, kaj jih navdihuje, kje najdejo navdih za to, da bi bili aktivni, ukrepali, nekaj spremenili, ustvarili. Ta del je individualen. Učence vprašajte, kdaj so bili nazadnje v kinu, si ogledali gledališko igro ali umetniško razstavo, poslušali koncert ali prebrali navdihujočo knjigo? Kje iščejo navdih? Ali ga najdejo v naravi, na nebu, v oblakih, v besedah, v otroški igri ... Učenčeva naloga je, da zapre oči in pomisli na vse, kar je ali bi jih lahko navdihnilo. Vsak učenec bo narisal sliko svojega navdiha. Na koncu lahko v razredu pripravite razstavo risb navdiha.

Cilj vaje je videti, da je ustvarjalnost v vseh nas, in se naučiti ali ozavestiti, kaj nas navdihuje.

ENOTA 1:

KREATIVNOST JE V VSEH

Preverjanje razumevanja

Po vsaki dejavnosti bodo imeli učenci manjši razmislek, na katerem bodo delili svoja mnenja in zamisli o učenju, ki so ga pridobili pri dejavnostih.

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK:

- Kako se počutite po tem, ko ste jo izvedli in si jo ogledali?
- Kako ustvarjalni ste po vašem mnenju?
- Na katere načine ste ustvarjalni v vsakdanjem življenju?
- Kako pomembna je za vas ustvarjalnost?
- Ali je mogoče, da v svoje vsakdanje življenje vključite eno navdihujočo stvar?
- Kaj ali kdo vam lahko pri tem pomaga?

ENOTA 2:

VODITELJ V TEBI

Teoretično ozadje

Vodenje je sposobnost vodenja, navdihovanja in motiviranja drugih za doseg skupnega cilja. Vodja je nekdo, ki določa smer, usklajuje ljudi in ustvarja okolje, v katerem lahko drugi uspejo. Vodenje se lahko izvaja v različnih okoljih, vključno s podjetji, vlado, neprofitnimi organizacijami in drugimi skupinami.

Vodenje lahko izvaja vsakdo, ne glede na svoj položaj ali naziv. Oseba je lahko vodja v katerikoli vlogi, bodisi kot izvršni direktor, menedžer, učitelj ali prostovoljec. Pri voditeljstvu ne gre le za formalni položaj, temveč za sposobnost navdihovanja in vodenja drugih.

Dober vodja ima različne značilnosti, med drugim:

- **Vizija:** Dober vodja ima jasno vizijo, kam želi popeljati svojo ekipo ali organizacijo, in jo zna učinkovito posredovati drugim.
- **Poštenost:** Dober vodja je pošten, vreden zaupanja in deluje pošteno.
- **Čustvena inteligenca:** Dober vodja ima visoko raven čustvene inteligence, ki mu omogoča, da razume in obvladuje svoja čustva in čustva drugih.
- **Odločnost:** Dober vodja je sposoben sprejemati težke odločitve, kadar je to potrebno.
- **Pooblastilo:** Dober vodja drugim omogoča, da prevzamejo odgovornost za svoje delo in sprejemajo odločitve.
- **Prilagodljivost:** Dober vodja se zna prilagoditi spreminjajočim se okoliščinam in je odprt za nove ideje.
- **Komunikacija:** Dober vodja zna učinkovito komunicirati z drugimi, tako ustno kot pisno.
- **Ponižnost:** Dober vodja je skromen in priznava prispevek drugih.

Vsako dejanje in vsak projekt potrebuje vodjo, nekoga, ki ima pregled nad celotno sliko in sledi korakom ali dejavnostim, ki jih je treba opraviti za doseg zastavljenih ciljev. Pravi vodja počne več kot le vodi druge. Posameznikom v svoji ekipi omogoča, da dosežejo svoj največji potencial. S tem, ko ste pravi vodja, drugim pokažete, da lahko navdihujete in motivirate svojo ekipo za dobro skupine ali organizacije. Kaj naredi vodjo dobrega vodjo? Katere spretnosti ali lastnosti mora imeti vodja?

ENOTA 2:

VODITELJ V TEBI

Vaja

KLJUČNI POJMI: vodenje, ustvarjalec sprememb, vodstvene veščine

POTREBNI MATERIALI: prazni/barvni papirji, svinčniki, barvice

POTREBNI ČAS: 45 minut

Tukaj je seznam nekaterih značilnosti, ki jih mora imeti dober vodja. Učence razdelite v pare in jih prosite, naj poiščejo nekoga, ki ga poznajo (znano osebo) in ga vidijo kot vodjo (lahko je to športni trener, politik, verski voditelj, direktor, moralna avtoriteta itd.) V parih se bodo pogovarjali o tem, katere dele v spodnji tabeli ima ta izbrana oseba in katerih ne. Kasneje v razredu opravite razpravo o rezultatih.

- Katere osebe so izbrali in zakaj?
- Katere so najboljše lastnosti teh voditeljev?
- Kaj jim pri teh voditeljih manjka?
- Kako vidijo pozitivne ali negativne lastnosti teh voditeljev?

V drugem delu prosite učence, naj ločeno zapišejo, katere lastnosti po njihovem mnenju že imajo in katere lahko še izboljšajo in razvijejo, da bodo postali voditelji.

Pomaga drugim, da se razvijejo	
Prikaže celovitost	
Ceni odnose	
Se drži svoje odgovornosti	
Izvaja aktivno in empatično poslušanje	
Širi vizijo	
Kaže pogum	

Namen vaje je razpravljati o voditeljih in njihovih različnih spretnostih ter ugotoviti, katere spretnosti vsak od nas že ima in katere mora še izboljšati.

ENOTA 2:

VODITELJ V TEBI

Preverjanje razumevanja

Po vsaki dejavnosti bodo imeli učenci manjši razmislek, na katerem bodo delili svoja mnenja in zamisli o učenju, ki so ga pridobili pri dejavnostih.

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK:

- Ali se vidite kot vodja?
- Ali menite, da imate vse, kar potrebuje dober vodja?
- Kako pogosto se znajdete v vlogi vodje in kje?
- Kakšno podporo bi potrebovali, da bi postali boljši vodja?

ENOTA 3:

POSTANI USTVARJALEC/NOSILEC SPREMEMB

Teoretično ozadje

Bodite sprememba, ki jo želite videti v svetu, je nekoč dejal Gandhi. Vsaka velika sprememba se začne s prvim majhnim korakom. Edinstvene opredelitve, kaj je nosilec sprememb, ni, skoraj vsak ima svojo, na splošno pa je nosilec sprememb oseba ali skupina ljudi, ki si prizadeva za pozitivne družbene, gospodarske ali politične spremembe. To so posamezniki ali organizacije, ki si prizadevajo obravnavati in reševati različna lokalna ali nekatera najbolj pereča svetovna vprašanja, kot so revščina, neenakost, nepravilnost in degradacija okolja.

Za ustvarjalce sprememb so pogosto značilni inovativno razmišljanje, ustvarjalnost ter sposobnost navdihovanja in mobilizacije drugih za ukrepanje. Pogosto jih vodita močan občutek za namen in želja, da bi pozitivno vplivali na svet. Uporabljajo celostni pristop, pri čemer iščejo temeljne vzroke težav in si prizadevajo za sistemske spremembe.

Ustvarjalci sprememb prihajajo iz različnih okolij in življenjskih okolij ter lahko delujejo v različnih sektorjih, kot so vlada, neprofitne organizacije, podjetja in skupnostne skupine. Lahko so aktivisti, podjetniki, izobraževalci, oblikovalci politik ali kdor koli, ki si prizadeva za pozitivne spremembe.

Tako je ustvarjalec sprememb tisti, ki si prizadeva za pozitivne spremembe v družbi z inovativnim razmišljanjem, ustvarjalnostjo ter sposobnostjo navdihovanja in mobilizacije drugih za ukrepanje.

Številni ustvarjalci sprememb na svetu so pomembno prispevali k različnim vzrokom in vprašanjem. Nekateri pomembni primeri vključujejo:

Nelson Mandela: Mandela: južnoafriški revolucionar in politični voditelj, ki je bil med letoma 1994 in 1999 predsednik Južnoafriške republike. Bil je ključna osebnost v boju proti rasni segregaciji in diskriminaciji v Južnoafriški republiki ter pripomogel k odpravi apartheida.

Malala Yousafzai: Je pakistanska aktivistka za izobraževanje žensk in najmlajša prejemnica Nobelove nagrade. Znana je po tem, da se je zavzemala za pravice deklic do izobraževanja, zlasti v svoji rodni dolini Swat, kjer so talibani deklicam včasih prepovedali obiskovanje šole.

ENOTA 3:

POSTANI USTVARJALEC/NOSILEC SPREMEMB

Teoretično ozadje

Martin Luther King mlajši: ameriški baptistični duhovnik in aktivist, ki je od leta 1954 do svojega umora leta 1968 postal najvidnejši predstavnik in vodja gibanja za državljanske pravice. Znan je po svojih prizadevanjih za odpravo rasne segregacije in diskriminacije z državljansko nepokorščino in drugimi nenasilnimi sredstvi.

Greta Thunberg: Thununga: švedska okoljska aktivistka, ki je dosegla mednarodno priznanje zaradi spodbujanja nujnosti spopadanja s podnebnimi spremembami. S svojimi govori, protesti in socialnimi mediji je mlade po vsem svetu navdihnila za ukrepanje v zvezi s podnebnimi spremembami.

To je le nekaj primerov ustvarjalcev sprememb, ki so pomembno vplivali na svet. Obstaja še veliko drugih posameznikov in skupin, ki si prizadevajo za pozitivne spremembe v svojih skupnostih in v svetu nasploh.

ENOTA 3:

POSTANI USTVARJALEC/NOSILEC SPREMEMB

Vaja

KLJUČNI POJMI: sprememba, ustvarjalec sprememb, izguba strahu pred neuspehom

POTREBNI MATERIALI: prazni/barvni papirji, svinčniki, barvice

POTREBNI ČAS: 45 minut

Prvi del je posvečen razpravi o tem, kako izgubiti pravičnost neuspeha. Strah je občutek strahu ali zaskrbljenosti kot odziv na zaznano grožnjo. Strah je v našem DNK in je naraven odziv, saj nas varuje pred poškodbami tako, da nas pripravi na beg ali boj. Strah pred neuspehom je strah pred tem, da ne bomo mogli doseči želenega rezultata. To lahko vodi do občutkov tesnobe, negotovosti in dvomov vase. Kako se vaši učenci soočajo z neuspehi?

Pojdite v pare. Tukaj je seznam različnih neuspehov. Izberite tiste, ki ste jih doživeli tudi vi, in razmislite, kako ste jih premagali.

Ni pomembno, kolikokrat nam spodleti, pomembno je, kolikokrat se ponovno dvignemo.

Neuspehi:

1. Govorili ste o prijatelju za njegovim hrbtom in on je to izvedel.
2. Goljufal si pri testu iz matematike.
3. Nekomu ste nekaj obljubili in tega na koncu niste storili.
4. Na avtobusu niste pomagali starejšemu moškemu/ženi in mu/ji niste odstopili sedeža.
5. V šoli ste bili priča ustrahovanju, vendar v zvezi s tem niste storili ničesar.
6. Zelo trdo ste se učili za test, vendar ste bili tako živčni, da niste dobro opravili izpita.
7. Dobili ste slabo oceno in ste se bali povedati staršem.
8. Imel/a si nastop pred občinstvom in zmrznil/a si.
9. Vaši primeri.

Drugi del je dejavnost v razredu. Koga poznate, koga vidite kot ustvarjalca sprememb v vaši lokalni skupnosti. Kakšne so dejavnosti, vrednote, vizija te osebe? To osebo lahko povabite v razred in se z njo ali več osebami pogovorite. Pripravite lahko tudi večji dogodek za vašo šolo.

ENOTA 3:

POSTANI USTVARJALEC/NOSILEC SPREMEMB

Vaja

Zadnja dejavnost je izdelava plakata s 30 kraji. Naloga vašega razreda je, da postanete ustvarjalci sprememb v svojem razredu, šoli ali lokalni skupnosti. Vsak teden se boste odločili, kaj dobrega boste naredili za razred, učitelje, vašo šolo, druge učence, v vaši lokalni skupnosti. Ob koncu šolskega leta boste imeli 30 dobrih del, ki ste jih naredili, in dobili občutek, kako je, če prevzamete vlogo voditeljev in ustvarjalcev sprememb.

Primeri dobrih dejanj: zbiranje igrač za majhne otroke, pomoč v zavetišču za živali, organizacija dogodka z ustvarjalci sprememb, pisanje navdihujočih citatov in njihova razporeditev po šoli, sodelovanje v lokalnih organizacijah, obisk doma za starejše itd.

Cilj vaje je naučiti se, kako premagati neuspehe in kako ukrepati ter z majhnimi koraki spremeniti območje, na katerem delamo in živimo.

ENOTA 3:

POSTANI USTVARJALEC/NOSILEC SPREMEMB

Preverjanje razumevanja

Po vsaki dejavnosti bodo imeli učenci manjši razmislek, na katerem bodo delili svoja mnenja in zamisli o učenju, ki so ga pridobili pri dejavnostih.

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK:

- Če so se neuspehi zgodili v daljni preteklosti, kako jih vidite z današnje perspektive?
- Kaj ste se naučili iz neuspehov?
- Kako se počutite po tej dejavnosti?
- Ali si lahko predstavljate, da bi bili sami ustvarjalci sprememb?

ENOTA 4:

PROSTOVOLJNO DELO

Teoretično ozadje

Prostovoljno delo, znano tudi kot prostovoljno delo ali družbeno koristno delo, je neplačano delo, ki ga posameznik ali skupina opravlja v korist skupnosti ali določenega cilja. Lahko je v različnih oblikah, vključno z delom v dobrodelni ali neprofitni organizaciji, pomočjo v šoli ali skupnostnem centru, sodelovanjem pri projektih za ohranjanje okolja ali nudenjem podpore ljudem v stiski.

Če želite postati prostovoljec, lahko sledite naslednjim korakom:

- Določite organizacijo ali namen, ki vam je pri srcu in ga želite podpreti.
- Raziščite organizacijo in se seznanite z njenim poslanstvom, vrednotami in trenutnimi priložnostmi za prostovoljce.
- Obrnite se na organizacijo in se pozanimajte o prostovoljskih priložnostih in postopku prijave.
- Izpolnite vse zahtevane prijavne obrazce in predložite vso potrebno dokumentacijo.
- Udeležite se vseh zahtevanih usmeritev ali usposabljanj.

Začnite opravljati prostovoljsko delo in poz...

ENOTA 4:

PROSTOVOLJNO DELO

Vaja

KLJUČNI POJMI: prostovoljno delo, kako postati prostovoljec

POTREBNI MATERIALI: prazni/barvni papirji, svinčniki, barvice, škarje, lepilo, stari časopisi, revije

POTREBNI ČAS: 45 minut

Vzemite 2 različna plakata in naredite možgansko nevihto. Ključna vprašanja so:

- Katere so možnosti za opravljanje prostovoljnega dela v naši lokalni skupnosti?
- Katere so ciljne skupine, s katerimi lahko delamo kot prostovoljci v naši lokalni skupnosti?

Cilj vaje je spoznati možnosti, ki jih imajo učenci v svojih lokalnih skupnostih za sodelovanje.

V drugem delu učence vprašajte, katere izzive, ki jih vidijo na vaši šoli ali v lokalni skupnosti, je po njihovem mnenju treba obravnavati. Prosite jih, da ta naredijo kolaž iz starih revij in časopisov, da predstavijo te izzive. Delajo lahko v parih ali majhnih skupinah. Kasneje predstavite kolaže in se pogovorite o tem, kako bi se spoprijeli z izzivi oziroma kako bi nanje odgovorili.

- Katere izzive vidite na naši šoli ali v lokalni skupnosti?
- Kakšne so po vašem mnenju rešitve?
- Kdo lahko kaj stori v zvezi s tem?
- Kaj lahko storite vi ali mi v zvezi s tem?
- Kaj bi lahko bil naš naslednji korak?

Upoštevajte, da morajo biti rešitve čim bolj trajnostne.

Cilj vaje je opredeliti izzive in začeti razmišljati o rešitvah ter se vključiti v proces iskanja rešitev. Kot razred lahko morda izberejo en izziv in ga obravnavajo.

ENOTA 4:

PROSTOVOLJNO DELO

Preverjanje razumevanja

Po vsaki dejavnosti bodo imeli učenci manjši razmislek, na katerem bodo delili svoja mnenja in zamisli o učenju, ki so ga pridobili pri dejavnostih.

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK:

- Kako vidite prostovoljno delo v svoji lokalni skupnosti?
- Zakaj menite, da je prostovoljno delo koristno (ali ne)?
- Ali si lahko predstavljate, da bi se sami vključili v prostovoljno delo?
- Ali bi se želeli preizkusiti v prostovoljnem delu v tujini?

ENOTA 5:

PRILOŽNOSTI EU

Teoretično ozadje

Evropska unija mladim ponuja veliko možnosti. Začnete lahko pri 13 letih in nadaljujete do 30+.

Tukaj je nekaj možnosti:

- **Program Erasmus+**

E+ pokriva področje formalnega izobraževanja, mladine, športa in izobraževanja odraslih.

Mladim daje priložnost od 13. leta dalje, ko se lahko vsakdo pridruži različnim mladinskim izmenjavam. Mladinske izmenjave omogočajo skupinam mladih (starih od 13 do 30 let) iz različnih držav, da se srečajo in živijo skupaj do 21 dni ter izvajajo vrsto dejavnosti, osredotočenih na temo, ki je zanje pomembna.

Mladinske izmenjave trajajo od 5 do 21 dni. V to število ni vključen čas potovanja. Če ste prostovoljec v mladinski ali drugi nevladni organizaciji, lahko sodelujete tudi v različnih akcijah KA1 (mednarodna usposabljanja, seminarji, mreženje, spremljanje dela itd.) Običajno so starostne omejitve tukaj 18+.

Univerzitetni študenti lahko dobijo finančno in organizacijsko podporo za opravljanje dela študija na partnerski univerzi v drugi državi ali za opravljanje prakse v tujini. Erasmus+ pa ni namenjen le univerzitetnim študentom. Šole lahko sodelujejo z drugimi šolami ali organizacijami v drugih državah, skupine mlajših učencev pa lahko preživijo čas v tujini s svojimi vrstniki v drugi državi.

- **Evropska solidarnostna enota**

Če želite pokazati solidarnost s svojo skupnostjo, je evropska solidarnostna enota morda pravi program za vas.

V njem lahko osebe, stare od 18 do 30 let (do 35 let za humanitarne dejavnosti), s prostovoljnim delom ali delovno prakso sodelujejo pri vseh vrstah solidarnostnih dejavnosti, od ohranjanja biotske raznovrstnosti do pomoči ranljivim osebam. To je lahko odličen način za raziskovanje nove države, učenje novih veščin, pridobivanje delovnih izkušenj in sklepanje prijateljstev. Udeleženci prejmejo tudi finančno in jezikovno podporo ter se lahko udeležijo spletnega usposabljanja. Skupina mladih se lahko neposredno prijavi za začetek, razvoj in izvajanje lastnega projekta, ki obravnava ključne izzive v njihovi skupnosti, za obdobje od dveh do 12 mesecev.

- **Odkrijte EU**

Program DiscoverEU vsako leto 18-letnim državljanom EU zagotavlja brezplačne potovalne vozovnice Interrail. V letih 2018-2019 se je za skupno 60 000 potovalnih vozovnic, ki so bile na voljo, prijavilo 350 000 kandidatov.

ENOTA 5:

PRILOŽNOSTI EU

Teoretično ozadje

- **Dialog mladih EU**

Dialog mladih EU združuje mlade in oblikovalce politik iz vse EU, da bi se glas mladih slišal v procesu oblikovanja politik EU.

Ocenjujejo, da je med letoma 2011 in 2020 v Dialogu mladih EU sodelovalo 290 000 mladih.

- **Evropski teden mladih**

Evropski teden mladih običajno poteka spomladi. To je priložnost za razpravo o temah, ki so mladim blizu, spoznavanje priložnosti za mlade in praznovanje njihovih dosežkov.

- **Jamstvo za mlade**

Jamstvo za mlade je zaveza vseh držav EU, da bodo zagotovile, da bodo vsi mladi, mlajši od 30 let, v štirih mesecih po tem, ko postanejo brezposelni ali končajo izobraževanje, prejeli kakovostno ponudbo za zaposlitev, nadaljevanje izobraževanja, vajeništvo ali pripravništvo. Jamstvo se financira iz proračuna EU.

- **Erasmus za mlade podjetnike**

Erasmus za mlade podjetnike daje mladim priložnost, da se učijo od izkušenejših podjetnikov v drugi državi. Razvijete lahko svoje znanje in spretnosti ter svoje podjetje, hkrati pa spoznavate novo kulturo.

- **Pripravništva**

Vsakodnevno delo evropskih institucij opravljajo ljudje iz vse Evropske unije. Če sanjate o mednarodni karieri, ni boljšega mesta za začetek kot institucije EU. Večina institucij in agencij EU ponuja priložnosti za pripravništvo univerzitetnim diplomantom. Delajo na najrazličnejših področjih, od kmetijstva do kibernetike varnosti, tako da se bo zagotovo našlo nekaj za vas.

- **Prva zaposlitev EURES**

Spletno mesto Tvoja prva zaposlitev EURES vam lahko pomaga pri iskanju zaposlitve, pripravništva ali vajeništva v drugi državi. Namenjena je osebam, starim od 18 do 35 let, iz EU, Islandije in Norveške.

Vir: <https://europeancommission.medium.com/9-opportunities-for-young-europeans-53a91b8d134b>

ENOTA 5:

PRILOŽNOSTI EU

Vaja

KLJUČNI POJMI: EU, programi EU, Erasmus+, Evropska solidarnostna enota, Discover EU

POTREBNI MATERIALI: projektor,

POTREBNI ČAS: 45 minut

V tej enoti bomo spoznali več ali manj o priložnostih, ki jih EU ponuja mladim. Na voljo so vam različni videoposnetki o različnih dejavnostih (nekateri so priloženi), same dejavnosti pa naj bodo povezane z možnostmi, ki jih imate in poznate v svojem okolju. K obravnavi te teme lahko povabite organizacijo iz vašega okolja, ki izvaja projekte E+ in ESC, ali druge, lahko pa povabite nekdanje učence, ki so že imeli mednarodno izkušnjo v šoli ali zunaj nje.

Prva dejavnost je, da učence prosite, naj poiščejo najbližjo organizacijo v vašem okolju, ki je dejavna v programih EU, in vzpostavijo stik z njo. Kot že omenjeno, lahko povabijo njihove predstavnike, da predstavijo svoje mednarodne dejavnosti, ali pa predstavijo svoje izkušnje, če so v njih že sodelovali.

Drugič, lahko jih razdelite v manjše skupine, ki naj poiščejo in raziščejo vseh devet možnosti, ki jih EU ponuja mladim, ter pripravijo plakat in predstavitev za razred.

ENOTA 5: PRILOŽNOSTI EU

Preverjanje razumevanja

Po vsaki dejavnosti bodo imeli učenci manjši razmislek, na katerem bodo delili svoja mnenja in zamisli o učenju, ki so ga pridobili pri dejavnostih.

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK:

- Kako zanimivi se vam zdijo mednarodni projekti?
- Katera dejavnost je za vas najbolj privlačna?
- Ali ima kdo s tem kakšne izkušnje? Kaj je bilo pri tem najboljše?

Anything
is possible

POVZETEK MODULA

Ustvarjalnost je v vseh nas, le pozorni moramo biti na to, kako razmišljamo, in čim bolj izstopati iz okvirjev. Vsakdo je lahko vodja. Nekateri ljudje se rodijo z več lastnostmi, ki jim pomagajo, da postanejo dobri vodje, drugi z manj, vendar je vodenje proces učenja, ki ga lahko opravi vsakdo.

Do konca modula ste se ukvarjali s svojim okoljem, lokalno skupnostjo in mednarodnim okoljem. Zbrali smo dejavnosti, ki kažejo:

- Vse nore mednarodne možnosti, ki jih EU in nekatere druge platforme ponujajo mladim. Zelo pomembno je, da poznate svoje možnosti, da boste, ko boste pripravljeni na mednarodne izkušnje, vedeli, kam se obrniti in kako se vključiti.
- Kako pomembno je, da hodite naokoli z odprtimi očmi in srcem ter opazite izzive, ki se pojavljajo v vaši družini, šoli, lokalni skupnosti, v svetu, in se jih poskušate lotiti. Včasih je to lažje, včasih težje in tega ne morete storiti sami. Vendar je pomembno, da naredite prvi korak, se povežete in se lotite izziva, ki je na kakršen koli način vplival na vas kot ustvarjalca sprememb, prostovoljca, aktivnega državljana.

MODUL 6

NAJ TVOJA IDEJA POSTANE REALNOST

Cilj	Namen tega modula je učencem pokazati, kako delati na projektu. V tem modulu delimo 5 dejavnosti, ki jih lahko izvaja vsakdo, z namenom, da bi razumeli svoje naloge za doseg želenega rezultata s predlaganim projektom. Učenci se bodo naučili tudi, kako ustvariti vrednost z edinstvenimi izdelki, storitvami in procesi.	
Teme in učni izidi	Teme	Učni rezultati Kaj učenci vedo/ znajo/ čutijo o tem.
	Koraki projektnega vodenja Teorija	<ul style="list-style-type: none">• Učenci se bodo seznanili s procesom vodenja projekta, ki je običajno razdeljen na posamezne faze, ki projekt vodijo od začetka do konca.• Učenci bodo spoznali, da vodenje projektov prek teh dobro opredeljenih struktur zmanjšuje stopnjo negotovosti, povečuje nadzor nad izvajanjem projekta in omogoča sprejemanje odločitev po vsaki fazi.
	Veščine vodenja projektov Teorija in praksa	<ul style="list-style-type: none">• Učenci bodo prepoznali potrebne spretnosti za vodjo in koordinatorja projekta ter poznali osebne vrednote (naučene pri M1), da bodo našli svoje mesto v projektni skupini.
	Ustvarjanje projektne skupine Teorija in samoocena	<ul style="list-style-type: none">• Na podlagi ocene vedenja, misli, stališč, motivacije in želja (M1) bodo učenci opredelili vlogo v skupini za vodenje projekta - na podlagi svojih osebnih prednosti, da bi zagotovili največjo dodano vrednost.
	Projektne ideje - praksa	<ul style="list-style-type: none">• Učenci bodo uporabili dejstva in ideje za svoje sanje• Učenci bodo razvijali različne spretnosti 21. stoletja, kot so kritično mišljenje, komunikacijske spretnosti, ustvarjalnost, sodelovanje itd.
	Projektne načrte Teorija in praksa	<ul style="list-style-type: none">• Učenci bodo pridobili znanje, življenjske in poklicne spretnosti, navade in lastnosti, ki so ključnega pomena za uspeh učencev v današnjem svetu, zlasti pri prehodu na fakulteto, na trg dela in v odraslo življenje.

PREDSTAVITEV

Vodenje projektov je proces načrtovanja, organiziranja in izvedbe določenega projekta z namenom doseganja njegovih ciljev in uspeha. Vodenje projektov je ključna veščina na različnih področjih, vključno s poslovnim, tehnološkim, inženirskim in gradbenim. V tem priročniku bodo srednješolci spoznali osnove projektnega vodenja, vključno s koraki pri načrtovanju in izvedbi projekta, orodji in tehnikami, ki se uporabljajo za vodenje projektov, ter pomenom komunikacije, obvladovanja tveganj in sodelovanja v skupini.

Ob koncu tega vodnika bodo učenci celovito razumeli projektno vodenje in znali ta načela uporabiti pri resničnih projektih. Ne glede na to, ali začenejšo šolski projekt, uvajajo nov izdelek ali načrtujejo dogodek v skupnosti, jim bo ta vodnik zagotovil temelje, ki jih potrebujejo, da bo njihov projekt uspešen.

ENOTA 1:

KORAKI PROJEKTNEGA MANAGEMENTA

Teoretično ozadje

CILJ: Seznaniti študente z osnovami projektnega vodenja in razumeti korake, ki so vključeni v uspešno izvedbo projekta.

Uvod (10 minut):

Vodenje projektov je proces načrtovanja, organiziranja in upravljanja virov za doseganje določenih ciljev in namenov. To je bistvena spretnost za vse, ki želijo nadaljevati poklicno pot v poslovnem, inženirskem ali katerem koli drugem področju, ki zahteva usklajevanje zapletenih nalog. V tej lekciji bodo obravnavani ključni koraki, ki so vključeni v uspešno vodenje projektov, učenci pa se bodo naučili, kako te korake uporabiti v resničnih scenarijih.

DEJAVNOSTI (30 minut):

Predavanje: Učitelj predstavi pregled projektnega vodenja, vključno z njegovo opredelitvijo, namenom in pomenom.

Razprava v skupinah: Učenci bodo razdeljeni v manjše skupine in pozvani, da razpravljajo o svojih izkušnjah z vodenjem projektov.

Dejavnost na tabli: Učitelj bo na tablo napisal ključne korake projektnega vodenja in vsak korak podrobno razložil.

Individualna dejavnost: Učenci bodo pripravili gradivo, ki jih bo popeljalo skozi korake pri vodenju projekta od začetka do konca.

Zaključna razprava: Učitelj bo vodil zaključno razpravo, kjer bodo učenci lahko delili svoje misli in spoznanja o vodenju projektov.

KLJUČNE TOČKE:

Vodenje projektov je proces načrtovanja, organiziranja in upravljanja virov za doseganje določenih ciljev.

Ključni koraki uspešnega projektnega vodenja so: začetek, načrtovanje, izvedba, spremljanje in nadzor ter zaključek. uspešnost projekta je odvisna od pravilnega načrtovanja in izvedbe vsakega koraka. Upravljanje projektov je proces organiziranja in načrtovanja virov za doseganje določenih ciljev in nalog v določenem časovnem okviru. Vključuje opredelitev projekta, določitev ciljev in nalog, opredelitev nalog in potrebnih virov, oblikovanje časovnega načrta ter spremljanje napredka. Namen projektnega vodenja je zagotoviti, da se projekt izvede učinkovito in uspešno ter da so cilji projekta doseženi.

ENOTA 1:

KORAKI PROJEKTNEGA MANAGEMENTA

Ključni koncepti projektnega vodenja:

- Opredelitev projekta,
- določitev cilje in nalog,
- opredelitev nalog in virov,
- oblikovanje časovnega načrta,
- spremljanje napredka,
- razporeditev virov,
- obvladovanje tveganj in konfliktov.
- komuniciranje z zainteresiranimi stranmi,
- prilagajanje spremembam v projektu,
- vrednotenje in pregledovanje uspešnosti projekta.

OCENJEVANJE (10 minut):

Učenci se lahko ocenjujejo na podlagi sodelovanja v skupinskih razpravah, sposobnosti natančnega prepoznavanja korakov pri vodenju projekta in kakovosti njihovega individualnega gradiva o vodenju projekta.

ZAKLJUČEK (5 minut):

Vodenje projektov je ključna veščina, ki je pomembna za številne poklice in panoge. Z razumevanjem ključnih korakov pri uspešnem vodenju projektov bodo učenci boljše opremljeni za reševanje projektov v resničnem svetu in doseganje svojih ciljev. Ta učna ura je le začetek poglobljenega raziskovanja te teme, zato učence spodbujamo, da se še naprej učijo in izpopolnjujejo svoje spretnosti projektnega vodenja.

KLJUČNI POJMI: projektno vodenje, koraki, načrtovanje, organiziranje, zaposlovanje, vodenje, nadzor, spremljanje, vrednotenje, izvajanje.

POTREBNO GRADIVO: Bela tabla, markerji, gradivo s ključnimi pojmi in primeri.

POTREBNI ČAS: 45 minut

DODATNO - razširitvena dejavnost

Učenci naj delajo v skupinah in določijo projekt iz resničnega sveta, ki bi ga radi izvedli. Spodbudite jih, da pri načrtovanju in izvedbi projekta uporabijo načela projektnega vodenja.

Vsaka skupina naj svoj projektni načrt predstavi razredu in poda povratne informacije o uporabi načel projektnega vodenja.

ENOTA 1:

KORAKI PROJEKTNEGA MANAGEMENTA

Primer 1: UVAJANJE NOVE LINIJE IZDELKOV

Korak 1: Opredelitev projekta in določitev ciljev - Podjetje želi uvesti novo linijo izdelkov za okolju prijazne šolske potrebščine. Cilj je ustvariti linijo izdelkov, ki bodo privlačni za učence in bodo pomagali okolju.

Korak 2: Razvoj načrta projekta - Ekipa ustvari podroben načrt, ki opisuje proračun, časovni raspored, potrebne vire in mejnike projekta. To vključuje raziskovanje trga, razvoj prototipov in vzpostavitev proizvodnih postopkov.

Korak 3: Sestavite projektno ekipo - Podjetje najame strokovnjaka za trženje, oblikovalca izdelka in vodjo proizvodnje, ki vodijo projektno ekipo. V projekt vključijo tudi ključne deležnike iz prodajnega, finančnega in pravnega oddelka.

Korak 4: Spremljanje in nadzor projekta - Ekipa se redno sestaja, da pregleda napredek in po potrebi prilagodi načrt. Uporabljajo tudi programsko opremo za vodenje projektov, s katero spremljajo proračun, časovni raspored in uspešnost.

Korak 5: Zaključek projekta - Ekipa proslavi uspešno uvedbo nove linije izdelkov in ovrednoti projekt, da bi ugotovila področja za izboljšave. Pridobljene izkušnje uporabijo tudi za usmerjanje prihodnjih projektov.

V tem primeru so koraki projektnega vodenja uporabljeni v resničnem svetu. Primer prikazuje, kako lahko podjetje uporabi projektno vodenje za uvedbo nove linije izdelkov na strukturiran in organiziran način.

ENOTA 1:

KORAKI PROJEKTNEGA MANAGEMENTA

Primer 2: GRADNJA NOVE POSLOVNE STAVBE

Postopek projektnega vodenja vključuje naslednje korake:

1. **Začetek:** V tej fazi vodja projekta ugotovi potrebo po novi poslovni stavbi, izvede študijo izvedljivosti ter zbere potrebne vire in deležnike.
2. **Načrtovanje:** Vodja projekta bi izdelal podroben načrt projekta, vključno z opredelitvijo obsega, določitvijo ciljev projekta, določitvijo proračuna in časovnice projekta ter izdelavo načrta za obvladovanje tveganj.
3. **Izvedba:** V tej fazi bi potekala dejanska gradnja stavbe, vodja projekta pa bi vodil vsakodnevne dejavnosti in naloge projektne skupine.
4. **Spremljanje in nadzor:** Vodja projekta bi pozorno spremljal napredek in uspešnost projekta, ga primerjal s projektnim načrtom in ga po potrebi prilagodil.
5. **Zaključek:** projekt se zaključi: Ko je stavba končana, bi vodja projekta zaključil projekt z dokumentiranjem njegovega uspeha, pridobljenih izkušenj in povratnih informacij zainteresiranih strani.

Med celotnim postopkom bi vodja projekta uporabljal različna orodja in tehnike projektnega vodenja, kot so Ganttovi diagrami, poročila o napredku in matrike za obvladovanje tveganj, da bi zagotovil, da bo projekt končan pravočasno, v okviru proračuna in v zadovoljstvo deležnikov.

ENOTA 2:

VEŠČINE PROJEKTNEGA MANAGEMENTA

Teoretično ozadje

CILJ: Razumeti ključne spretnosti in lastnosti, potrebne za uspešno vodenje projektov.

UVOD (10 minut):

Razpravljajte o tem, kaj naredi projekt uspešen. razložite, da je cilj te učne ure razpravljati o spretnostih in lastnostih, ki so potrebne za uspešno vodenje projektov.

PREDAVANJE (15 minut):

Na tablo ali flip-chart zapišite ključne veščine in lastnosti, ki so potrebne za uspešno vodenje projektov. Podrobno razložite vsako spretnost ali lastnost in po možnosti navedite primere iz resničnega življenja. Poudarite pomen teh spretnosti in lastnosti za učinkovito vodenje projektov.

Spretnosti in lastnosti:

- vodenje,
- komunikacija,
- reševanje problemov,
- načrtovanje in organizacija,
- upravljanje časa,
- sprejemanje odločitev,
- prilagodljivost,
- pozornost na podrobnosti,
- oblikovanje tima,
- upravljanje s tveganji.

PREGLED IZDELKOV (15 minut):

Razdelite zloženko o veščinah vodenja projektov.

Učenci naj preberejo zloženko in opredelijo dodatne spretnosti ali lastnosti, ki so po njihovem mnenju pomembne za uspešno vodenje projektov.

O njihovih odgovorih se pogovorite v razredu.

ENOTA 2:

VEŠČINE PROJEKTNEGA MANAGEMENTA

ZAKLJUČEK (5 minut):

Povzemite ključne spretnosti in lastnosti, ki so bile obravnavane v učni uri. Poudarite pomen teh veščin za učinkovito vodenje projektov. učence spodbudite k razmišljanju o tem, kako lahko te veščine razvijejo in uporabijo pri svojih projektih.

OCENJEVANJE:

Učenci bodo svoje razumevanje ključnih veščin in lastnosti za uspešno vodenje projektov ocenili z razpravo v razredu in pregledom gradiva.

Ocenili bodo tudi, ali so sposobni ugotoviti, kako lahko te veščine uporabijo pri svojih projektih.

KLJUČNI POJMI:

Načrtovanje, organizacija, komunikacija, vodenje, delegiranje, reševanje problemov, upravljanje časa, načrtovanje proračuna, obvladovanje tveganja, sodelovanje, prilagodljivost, kritično mišljenje, timsko delo, odločanje

POTREBNI MATERIALI:

Bela tabla ali flip-chart, markerji, gradivo o veščinah vodenja projektov

POTREBNI ČAS: 45 minut

ENOTA 2: VEŠČINE PROJEKTNEGA MANAGEMENTA

DODATNO - Gradivo: Spretnosti za vodenje projektov

I. UVOD

A. Opredelitev veščin projektnega vodenja:

Veščine vodenja projektov se nanašajo na sposobnost učinkovitega in uspešnega načrtovanja, organiziranja ter izvedbe projekta. So ključnega pomena pri zagotavljanju uspešnosti projekta ter njegove zmožnosti doseganja zastavljenih ciljev in nalog.

B. Pomen veščin vodenja projektov:

Dobre veščine vodenja projektov lahko pomembno vplivajo na izid projekta. Dobre veščine vodenja projektov lahko zagotovijo, da so projekti končani pravočasno, v okviru proračuna in z visokokakovostnimi rezultati.

II. KLJUČNE SPRETNOSTI VODENJA PROJEKTOV

A. Načrtovanje in organiziranje:

- Opredelitev obsega in ciljev projekta,
- razvoj načrta in časovnice projekta,
- razporeditev virov in oblikovanje proračuna,
- spremljanje in nadzor napredka projekta.

B. Vodenje in komuniciranje:

- Vzpostavitev močne projektne skupine,
- motiviranje in vodenje članov ekipe,
- učinkovito komuniciranje in sodelovanje z zainteresiranimi stranmi,
- prenos nalog in odgovornosti.

C. Reševanje problemov in prilagodljivost:

- Prepoznavanje in reševanje projektne težave,
- izvajanje strategij za obvladovanje tveganj,
- prilagodljivost in prilagajanje spremembam,
- sprejemanje informiranih odločitev in ukrepanje.

D. Upravljanje časa:

- Določanje prednostnih nalog in obvladovanje rokov,
- spremljanje napredka projekta in zagotavljanje pravočasnega zaključka,
- določanje dovolj časa za naloge in izogibanje odlašanjem.

ENOTA 2: VEŠČINE PROJEKTNEGA MANAGEMENTA

DODATNO - Gradivo: Spretnosti za vodenje projektov

E. Oblikovanje proračuna in finančno poslovanje:

- Oblikovanje in upravljanje projektnega proračuna,
- spremljanje in nadzorovanje stroškov projekta,
- pogajanja o pogodbah in prodajalcih ter upravljanje z njimi.

III. RAZVIJANJE SPRETNOSTI VODENJA PROJEKTOV

A. Izkušnje na delovnem mestu:

- sodelovanje pri projektih in učenje od izkušenih vodij projektov,
- opazovanje in analiziranje projektne procesov in rezultatov,
- iskanje povratnih informacij in konstruktivne kritike od članov ekipe in zainteresiranih strani.

B. Usposabljanje in strokovni razvoj:

- Zagotavljanje formalnega usposabljanja in pridobivanja certifikatov na področju projektnega vodenja,
- udeleževanje delavnic, seminarjev in konferenc,
- sprejemanje najnovejših informacij o trendih in najboljših praksah v panogi.

IV. ZAKLJUČEK

Veščine projektnega vodenja so ključnega pomena za uspeh vsakega projekta. Ne glede na to, ali šele začenjate svojo poklicno pot ali ste izkušen strokovnjak, vam bo nenehno razvijanje in izpopolnjevanje teh veščin pomagalo doseči boljše rezultate in zagotoviti uspeh projekta.

ENOTA 3:

USTVARJANJE PROJEKTNIH SKUPIN

Teorija in samoocena

CILJ:

- Razumeti koncepte oblikovanja projektnih skupin in pomen samoocenjevanja pri vodenju projektov,
- sposobnost oceniti osebne prednosti in slabosti pri veščinah projektnega vodenja ter opredeliti področja za izboljšave.

UVOD (5 minut):

Razložite namen učne ure in kaj se bodo učenci naučili. Razprava o pomenu projektnega vodenja in vlogi projektnih skupin pri uspešni izvedbi projekta

1. Ustvarjanje projektnih skupin - TEORIJA (15 minut):

- Razprava o teorijah in najboljših praksah oblikovanja projektnih skupin,
- razložite prednosti raznolike in dobro delujoče projektne skupine,
- opišite različne vrste skupinskih struktur ter njihove prednosti in slabosti,
- predstavite resnične primere uspešnih projektnih skupin.

2. Samoocena (20 minut):

- Razdelite zloženko o teoriji oblikovanja projektnih skupin in samoocenjevanju,
- preglejte vprašalnik za samoocenjevanje in razložite, kako ga izpolniti,
- dajte učencem čas, da izpolnijo vprašalnik in razmislijo o svojih osebnih veščinah vodenja projektov,
- vodenje razprave v razredu o rezultatih samoocenjevanja in opredelitev področij za izboljšave.

ZAKLJUČEK (5 minut):

Povzemite ključne koncepte, obravnavane v učni uri. Poudarite pomen samoocenjevanja pri izboljšanju spretnosti vodenja projektov. Spodbudite učence, naj še naprej razvijajo svoje spretnosti z usposabljanjem in praktičnimi izkušnjami.

OCENJEVANJE:

Udeležba razreda v razpravi in izpolnjevanje vprašalnika za samoocenjevanje.

KLJUČNI POJMI: Vodenje projektov, projektne skupine, struktura skupine, raznolikost, samoocenjevanje, ocena spretnosti, izboljšanje, usposabljanje, praktične izkušnje

POTREBNO GRADIVO: Bela tabla ali flip chart, markerji ali pisala, zloženka o teoriji oblikovanja projektnih skupin in samoocenjevanju

ENOTA 3:

USTVARJANJE PROJEKTHNIH SKUPIN

Gradivo o teoriji oblikovanja projektnih skupin

PREDSTAVITEV:

Projektne skupine so bistveni del projektnega vodenja, saj pomagajo učinkovito razporejati vire in naloge.

Ustvarjanje projektnih skupin zahteva kombinacijo teorije in samoocenjevanja, da se zagotovi, da so pravi ljudje v pravih vlogah.

KLJUČNI POJMI:

- **Opreделите cilje in naloge projekta:** Prvi korak pri oblikovanju projektnih skupin je jasna opredelitev ciljev in nalog projekta. To vam bo pomagalo določiti spretnosti in strokovno znanje, ki so potrebni za vsako vlogo.
- **Ocenite prednosti in slabosti posameznikov:** Pomembno je oceniti prednosti in slabosti vsakega člana skupine, da se določi najboljša vloga v projektni skupini. To bo pomagalo zagotoviti, da bodo vsi delali v skladu s svojimi zmožnostmi.
- **Oblikujte strukturo skupine:** Na podlagi ciljev in nalog projekta ter posameznih prednosti in slabosti vsakega člana skupine je treba oblikovati strukturo skupine. To vključuje opredelitev vlog in odgovornosti vsakega člana.
- **Spodbujajte timsko delo in sodelovanje:** Ustvarjanje pozitivnega in produktivnega delovnega okolja je ključnega pomena za uspeh vsake projektne skupine. Spodbujajte člane skupine k sodelovanju in izmenjavi zamisli ter tako ustvarite sodelovalno vzdušje.
- **Izvajajte redne samoocene:** Redne samoocene so ključni del razvoja projektne skupine. Pomagajo prepoznati področja za izboljšave in članom skupine omogočajo, da razmislijo o lastni uspešnosti.

ZAKLJUČEK:

Ustvarjanje projektnih skupin zahteva kombinacijo teorije in samoocenjevanja, da se zagotovi, da so pravi ljudje v pravih vlogah. Z opredelitvijo projektnih ciljev in nalog, oceno prednosti in slabosti posameznikov, oblikovanjem strukture skupine, spodbujanjem timskega dela in sodelovanja ter rednim samoocenjevanjem so lahko projektne skupine uspešne in učinkovite.

ENOTA 3:

USTVARJANJE PROJEKTHNIH SKUPIN

Vprašalnik za samooceno

1. **Kako prepričani ste, da ste sposobni sestaviti raznoliko in učinkovito projektno skupino?**

- A. Sploh nisem prepričan/a
- B. Nekoliko samozavestni
- C. Prepričan
- D. Zelo samozavesten

1.2 **Kako dobro poznate različne vloge in odgovornosti v projektni skupini?**

- A. Nisem seznanjen
- B. Seznanjeni z nekaj vlogami
- C. Nekoliko seznanjen z večino vlog
- D. Zelo dobro seznanjen z vsemi vlogami

1.3. **Kako se lotite naloge iskanja potencialnih članov ekipe za projekt?**

- A. Nimam ustaljenega pristopa
- B. Zanašam se na osebne odnose in pretekle izkušnje
- C. Upoštevam spretnosti in izkušnje, ki so potrebne za projekt
- D. Upoštevam kombinacijo znanja, izkušenj in osebnostne primernosti

1.4. **Kako rešujete konflikte, ki se pojavijo v projektni skupini?**

- A. Izogibajte se soočenju in upajte, da se problem reši sam od sebe
- B. Zadevo obravnavajte zasebno z vpletenimi posamezniki
- C. Skličite sestanek ekipe, na katerem se bo razpravljalo o problemu in ga rešilo
- D. Vprašanje prenesite na višji organ.

1.5. **Kako zagotovite, da se vsak član ekipe zaveda svojih nalog in odgovornosti v okviru projekta?**

- A. Nimam določenega pristopa
- B. Naloge dodeljujem na timskih sestankih
- C. Ustvarim projektni načrt z dodeljenimi nalogami in odgovornostmi
- D. Redno komuniciram z vsakim članom ekipe, da pregledam napredek in odgovornosti

1.6. **Kako spodbujate pozitivno in produktivno timsko dinamiko?**

- A. Nimam določenega pristopa
- B. Spodbujam odprto komunikacijo in sodelovanje
- C. Priznavam in nagrajujem uspehe ekipe
- D. Ustvarjam priložnosti za oblikovanje ekipe in druženje zunaj dela.

ENOTA 4:

PROJEKTNE IDEJE

Praksa

CILJ:

- Razumeti pomen oblikovanja in vrednotenja projektnih idej,
- razviti spretnosti pri prepoznavanju in vrednotenju potencialnih projektnih idej.

UVOD (5 minut):

Učencem razložite, kako pomembno je, da imajo ob začetku projekta jasno projektno idejo. Razpravljajte o tem, kako lahko dobro opredeljena projektna zamisel pomaga zagotoviti uspeh projekta.

AKTIVNOST 1: Viharjenje možganov o projektnih idejah (15 minut):

Razdelite razred v manjše skupine. vsaki skupini dajte tablo in označevalce. Vsako skupino prosite, naj v določenem času (npr. 10 minut) oblikuje čim več projektnih idej. spodbujajte ustvarjalnost in dovolite učencem, da nadgradijo ideje drug drugega. Po preteku določenega časa naj vsaka skupina svoje ideje predstavi razredu.

AKTIVNOST 2: Vrednotenje projektnih idej (20 minut):

Vsakemu učencu razdelite zloženko "Merila za vrednotenje projektnih idej". Z razredom preglejte merila in se pogovorite o tem, zakaj so posamezna merila pomembna pri ocenjevanju projektnih idej. Vsak učenec naj izbere eno od projektnih idej, ki so nastale v dejavnosti 1, in jo oceni po merilih iz zloženke. Učence spodbudite, naj o svojih ocenah razpravljajo s partnerjem ali v majhnih skupinah.

ZAKLJUČEK (5 minut):

Povzemite ključne ugotovitve iz lekcije. Poudarite pomen oblikovanja in ocenjevanja projektnih idej za zagotovitev uspešnosti projekta.

OCENJEVANJE:

Opazujte in ocenite kakovost projektnih idej, ki so nastale med nevihto možganov. Ocenite ocene projektnih idej, ki so jih učenci podali na podlagi gradiva "Merila za ocenjevanje projektnih idej".

KLJUČNI POJMI: Generiranje, razvoj, koncept, nevihta možganov, reševanje problemov, inovativnost, ustvarjalnost, vrednotenje, uspeh

POTREBNI MATERIALI: Bela tabla, zloženka: "Merila za ocenjevanje projektnih idej", tabla

POTREBNI ČAS: 45 minut

ENOTA 4:

PROJEKTNE IDEJE

Merila za ocenjevanje projektnih idej

UVOD:

Vrednotenje potencialnih projektnih idej je ključni korak v procesu projektnega vodenja. Cilj tega gradiva je zagotoviti celovita merila za ocenjevanje, ki se lahko uporabijo za oceno izvedljivosti, vpliva in morebitnega uspeha projektne zamisli.

MERILA ZA OCENJEVANJE:

1. Izvedljivost:

- Ali je projektna zamisel skladna s cilji in nameni organizacije?
- Ali je projektna zamisel tehnično izvedljiva in v okviru zmožnosti organizacije?
- Ali so za projekt na voljo potrebni viri (npr. čas, denar, osebje)?
- Kakšna so tveganja, povezana s projektom, in ali jih je mogoče obvladovati?

2. Vpliv:

- Kakšen je potencialni vpliv projekta na organizacijo, njene deležnike in širšo skupnost?
- Ali ima projekt potencial, da prinese pomembne koristi in ustvari vrednost za organizacijo?
- Ali je projekt v skladu s poslanstvom in vrednotami organizacije?

3. Potencialni uspeh:

- Ali obstaja močna poslovna utemeljitev projekta?
- Katere so morebitne koristi in slabosti projekta?
- Kateri so predvideni finančni donosi in ali so v skladu s pričakovanji organizacije?
- Kakšen je potencial za razširljivost in prihodnjo rast projekta?

ZAKLJUČEK:

Z uporabo teh ocenjevalnih meril lahko organizacije sprejmejo utemeljene odločitve o tem, katere projektne zamisli bodo izvajale. To bo pomagalo zagotoviti, da bodo projekti izbrani na podlagi njihove izvedljivosti, vpliva in možnosti za uspeh, kar bo organizaciji prineslo večje možnosti za uspeh.

ENOTA 5:

PROJEKTNI NAČRTI

Teorija in praksa

CILJ:

Učenci bodo spoznali projektne načrte, vključno z njihovo opredelitvijo, namenom in pomenom pri zagotavljanju uspešnega izida projekta. Razumeli bodo tudi ključne sestavine projektnega načrta in se naučili, kako oceniti izvedljivost projektnega načrta.

UVOD (5 MINUT):

Učno uro začnite tako, da učence vprašate, kaj je po njihovem mnenju projektni načrt. Njihove odgovore zapišite na tablo. Nato razložite opredelitev projektnega načrta in njegov namen, ki je zagotoviti jasen načrt za projekt in zagotoviti, da so vsi vidiki projekta upoštevani in ustrezno vodeni.

KORAK 1: Ključne sestavine projektnega načrta (10 minut)

Razložite ključne sestavine projektnega načrta, vključno z obsegom projekta, časovnim razporedom projekta, proračunom projekta, tveganji projekta in deležniki projekta. Navedite primer vsake komponente, da boste lažje ponazorili njen pomen.

KORAK 2: Ocenjevanje izvedljivosti projektnega načrta (15 minut)

Predstavite zloženko z naslovom "Merila za vrednotenje projektnega načrta" in razložite, kako jo uporabiti za vrednotenje izvedljivosti projektnega načrta. Poudarite, da je pri ocenjevanju izvedljivosti projekta pomembno upoštevati vse vidike projektnega načrta, vključno z obsegom, časovnim načrtom, proračunom, tveganji in deležniki.

KORAK 3: Dejavnost v skupini (10 minut)

Učence razdelite v manjše skupine in vsaki skupini dajte idejo za projekt. Na podlagi gradiva "Merila za ocenjevanje projektnega načrta" naj ocenijo izvedljivost projektne zamisli in pripravijo projektni načrt. Vsaka skupina svojo projektno idejo in projektni načrt predstavi razredu.

ENOTA 5: PROJEKTNI NAČRTI

ZAKLJUČEK (5 minut)

Povzemite ključne točke lekcije in poudarite pomen dobro izdelanega projektnega načrta za zagotovitev uspešnega izida projekta. Učence spodbudite, naj pri ocenjevanju prihodnjih projektne zamisli uporabijo gradivo "Merila za ocenjevanje projektnega načrta".

OCENJEVANJE:

Opazujte učence med skupinsko dejavnostjo in ocenite njihovo razumevanje ključnih sestavin projektnega načrta in postopka ocenjevanja izvedljivosti projektnega načrta. Poleg tega ocenite njihove predstavitvene sposobnosti in kakovost projektnega načrta.

KLJUČNI POJMI: nameni, cilji, strategija, izvedba, spremljanje, ocenjevanje, revizija, proračun, viri, časovni raspored, obvladovanje tveganja, komunikacija.

POTREBNI MATERIALI: Bela tabla ali tabla s kredo, markerji ali kreda, zloženska "Merila za ocenjevanje projektnega načrta".

POTREBNI ČAS: 45 minut

ENOTA 5:

PROJEKTNI NAČRTI

Gradivo: Merila za ocenjevanje projektnega načrta

UVOD:

Načrtovanje projekta je bistven del projektnega vodenja. Vključuje določitev jasnih ciljev, opredelitev virov in časovnega okvira, potrebnih za doseg te ciljev, ter izdelavo podrobnega načrta za vodenje projekta do konca. Dobro pripravljen projektni načrt pomaga zagotoviti uspeh projekta z zmanjšanjem tveganj in povečanjem priložnosti.

MERILA ZA OCENJEVANJE:

Pri ocenjevanju projektnega načrta je treba upoštevati več ključnih dejavnikov. Naslednja merila se lahko uporabijo za oceno trdnosti in učinkovitosti projektnega načrta:

1. **Cilji:** Ali so cilji projekta jasno opredeljeni in usklajeni s splošnim poslanstvom in cilji organizacije?
2. **Področje uporabe:** Ali so v projektne načrtu opisane vse naloge in dejavnosti, ki so potrebne za doseganje ciljev projekta, ter viri, ki so potrebni za njihovo uresničitev?
3. **Časovnica:** Ali je časovni načrt projekta realističen in dosegljiv ter ali so v njem upoštevana morebitna tveganja ali zamude?
4. **Viri:** Ali so v načrtu projekta opredeljeni vsi potrebni viri, vključno z osebjem, opremo in proračunom, in ali zadostujejo za uspešno izvedbo projekta?
5. **Upravljanje tveganj:** Ali projektni načrt vključuje načrt za obvladovanje tveganj, da se opredelijo in ublažijo morebitna tveganja ter zagotovi, da bo projekt potekal po načrtu?
6. **Upravljanje zainteresiranih strani:** Ali projektni načrt vključuje načrt za vključevanje in upravljanje deležnikov, vključno s člani projektne skupine, deležniki in sponzorji projekta?
7. **Komunikacijski načrt:** Ali projektni načrt vključuje jasen in učinkovit komunikacijski načrt, ki zagotavlja, da so vse zainteresirane strani obveščene in posodobljene o napredku in stanju projekta?
8. **Vrednotenje in spremljanje:** Ali projektni načrt vključuje postopek za ocenjevanje in spremljanje napredka ter po potrebi prilagoditve, da se zagotovi, da projekt ostane na pravi poti?

ENOTA 5:

PROJEKTNI NAČRTI

Gradivo: Merila za ocenjevanje projektnega načrta

ZAKLJUČEK:

Vrednotenje projektnega načrta z uporabo teh meril lahko pomaga zagotoviti, da je projekt dobro zasnovan, dobro voden in da bo verjetno dosegel svoje cilje. Z upoštevanjem teh dejavnikov lahko vodje projektov povečajo verjetnost uspeha projekta ter zagotovijo, da projekt izpolnjuje potrebe in pričakovanja vseh zainteresiranih strani.

PRIMER - Izvajanje podjetja za namestitev solarnih panelov

Načrt projekta bi lahko vključeval naslednje korake:

1. **Raziskava trga:** Izvedite raziskavo za določitev potencialnega povpraševanja po namestitvah solarnih panelov na ciljnem trgu in konkurence.
2. **Študija izvedljivosti:** Ocenite tehnično in finančno izvedljivost projekta, vključno s stroški opreme, dela in materialov.
3. **Poslovni načrt:** Pripravite poslovni načrt, ki opisuje cilje, strategije in proračune projekta. Načrt mora vključevati načrt trženja, načrt prodaje in finančni načrt.
4. **Nabava opreme in materialov:** Zagotovite potrebno opremo in materiale za dokončanje namestitev, kot so sončne plošče, inverterji, montažni sistemi in ožičenje.
5. **Zaposlovanje in usposabljanje osebja:** Zaposlite in usposobite osebje, vključno z monterji, električarji in prodajnimi predstavniki, da zagotovite nemoteno in učinkovito izvedbo projekta.
6. **Trženje in prodaja:** Razvoj in izvajanje strategije trženja in prodaje za doseganje potencialnih strank in ustvarjanje povpraševanja po napravah.
7. **Namestitev sončnih panelov:** Začnite nameščati sončne kolektorje na strehe stavb na ciljnem trgu in pri tem upoštevajte vse varnostne predpise in okoljevarstvene ukrepe.
8. **Spremljanje in vzdrževanje:** Spremljajte delovanje naprav, da zagotovite njihovo pravilno in učinkovito delovanje, ter po potrebi zagotovite storitve vzdrževanja.
9. **Finančno upravljanje:** Upravljajte finančne vidike projekta, vključno s pripravo proračuna, računovodstvom in poročanjem, da zagotovite donosnost in trajnost projekta.

Z upoštevanjem teh korakov lahko podjetje za namestitev sončnih kolektorjev strankam zagotavlja dragocene storitve in hkrati prispeva k varstvu okolja z uporabo obnovljivih virov energije.

POVZETEK MODULA

Cilj tega modula je, da študenti pridobijo bistvene spretnosti in znanje, ki so potrebni za uspešno vodenje in izvedbo projekta. Osredotoča se na pet ključnih dejavnosti, ki študente usmerjajo pri razumevanju njihovih nalog in doseganju želenih rezultatov predlaganih projektov. Poleg tega modul poudarja ustvarjanje vrednosti z razvojem edinstvenih izdelkov, storitev in procesov.

Po zaključku tega modula bodo študenti:

- celovito razumeli proces projektnega vodenja, kar jim bo omogočilo učinkovito vodenje projektov od začetka do konca.
- prepoznali in razvijali potrebne spretnosti za vodenje in usklajevanje projektov ter uskladili osebne vrednote za optimalen prispevek v projektni skupini.
- ocenijo svoje prednosti in prispevke k projektnim vodstvenim ekipam ter tako povečajo svojo sposobnost zagotavljanja pomembne vrednosti.

- Uporabite znanje, ustvarjalnost in kritično mišljenje za preoblikovanje projektnih idej v oprijemljive rezultate.
- Razvijte vrsto ključnih veščin 21. stoletja, vključno s kritičnim mišljenjem, komunikacijo, ustvarjalnostjo in sodelovanjem, ki so bistvene za uspeh v današnjem svetu.
- Ta modul študentom zagotavlja praktični okvir za spreminjanje njihovih idej v resničnost, pri čemer ne poudarja le tehničnih vidikov projektnega vodenja, temveč tudi osebne in medosebne spretnosti, potrebne za učinkovito sodelovanje in vodenje v projektnih skupinah.

MODUL 7

DIGITALNE VEŠČINE

Cilj	<p>Cilj tega modula je izboljšati digitalne spretnosti študentov. Naši učenci so digitalni domorodci in včasih bi lahko mislili, da imajo napredne digitalne spretnosti in znanje, vendar to ni nujno res. Zagotovo imajo v primerjavi s starejšimi generacijami višjo raven udobja in poznavanja tehnologije. Še vedno pa uporabljajo predvsem družbena omrežja in pogosto se premalo zavedajo potencialov in tveganj digitalnega sveta ter jim primanjkuje znanja o več kompetenčnih področjih." "Cilj tega modula je izboljšati digitalne spretnosti učencev.</p>	
Teme in učni izidi	Teme	Učni rezultati Kaj učenci vedo/ znajo/ čutijo o tem.
	Informacijska in podatkovna pismenost	Učenci znajo učinkovito iskati podatke in informacije na spletu ter oceniti zanesljivost in ustreznost rezultatov iskanja.
	Komunikacija in sodelovanje	<ul style="list-style-type: none">• Učenci lahko učinkovito sodelujejo pri izdelavi digitalnega dokumenta.• Preverijo lahko delo drugih, dajejo predloge, sprejemajo predloge in jih izvajajo za izboljšanje svojega dela.
	Ustvarjanje digitalnih vsebin	<ul style="list-style-type: none">• Učenci vedo, kaj je računalniško razmišljanje, in ga znajo uporabiti v vsakdanjih življenjskih situacijah.• Učenci poznajo temeljne strukture kodiranja in znajo napisati preproste algoritme.
	Varnost	<ul style="list-style-type: none">• Učenci se zavedajo, da vse, kar počnejo na spletu, prispeva k oblikovanju njihove digitalne identitete in da je digitalna identiteta pomemben del njihove celotne identitete.• Učenci se zavedajo, da vsebina, ki jo objavijo, ostane na spletu dolgo časa in da nad njo nimajo nadzora.• Učenci vedo, katere vsebine lahko objavijo in katere niso primerne.
	Reševanje problemov	<ul style="list-style-type: none">• Učenci lahko ocenijo svoje digitalne spretnosti, si zastavijo cilje za izboljšanje digitalnih kompetenc in poiščejo spletne vire za doseg svojih ciljev.

PREDSTAVITEV

Decembra 2006 je bilo v Uradnem listu Evropske unije objavljeno "Priporočilo Evropskega parlamenta in Sveta o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje". Priporočilo opredeljuje osem ključnih kompetenc državljanov za osebno izpolnitev, zdrav in trajnosten življenjski slog, zaposljivost, aktivno državljanstvo in socialno vključenost. Ena od ključnih kompetenc je digitalna kompetenca. <https://enil.ceris.cnr.it/Basili/EnIL/gateway/europe/EUkeycompetences.htm>

Maja 2018 je EU posodobila prejšnja priporočila in poudarila pomen digitalnih kompetenc in uporabe znanja v resničnih življenjskih situacijah, vključno z razvojem kritičnega razmišljanja, reševanja problemov, ustvarjalnosti in inovativnosti.

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/297a33c8-a1f3-11e9-9d01-01aa75ed71a1/language-en>

V dokumentu piše: "Digitalna kompetenca vključuje samozavestno, kritično in odgovorno uporabo digitalnih tehnologij in sodelovanje z njimi pri učenju, delu in sodelovanju v družbi.

Vključuje informacijsko in podatkovno pismenost, komunikacijo in sodelovanje, medijsko pismenost, ustvarjanje digitalnih vsebin (vključno s programiranjem), varnost (vključno z digitalnim blagostanjem in kompetencami v zvezi s kibernetsko varnostjo), vprašanja v zvezi z intelektualno lastnino, reševanje problemov in kritično mišljenje."

Evropska komisija je pripravila Okvir digitalnih kompetenc za državljane (DigComp), da bi zagotovila enotno razumevanje digitalnih kompetenc. Prva izdaja okvira DigComp je bila objavljena leta 2013, najnovejša pa je DigComp 2.2, ki je bila objavljena leta 2022.

<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128415>

DigComp 2.2

**The Digital
Competence
Framework
for Citizens**

*With new examples
of knowledge, skills
and attitudes*

V dokumentu je navedeno, da so "kompetence kombinacija znanja, spretnosti in stališč, z drugimi besedami, sestavljene so iz konceptov in dejstev (tj. znanja), opisov spretnosti (npr. zmožnost izvajanja procesov) in stališč (npr. naravnost, miselnost za delovanje)" ter opredeljuje pet področij kompetenc, 21 kompetenc in osem ravni znanja.

Področja kompetenc so:

- Informacijska in podatkovna pismenost
- Komunikacija in sodelovanje
- Ustvarjanje digitalnih vsebin
- Varnost
- Reševanje problemov

V digitalnem kompasu za evropsko digitalno desetletje si je EU zastavila ambiciozne politične cilje, da bi do leta 2030 vsaj 80 % prebivalstva pridobilo osnovna digitalna znanja in spretnosti ter imelo 20 milijonov strokovnjakov za IKT.

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_en

The Digital Economy and Society Index (DESI) monitors Europe's overall digital performance and tracks the progress of EU countries in their digital competitiveness.

Zadnja različica indeksa navaja, da bo leta 2021 le 54 % Evropejcev imelo vsaj osnovne digitalne spretnosti, pri čemer so med državami velike razlike (od skoraj 80 % na Finskem do manj kot 30 % v Romuniji). Strokovnjakov za IT bo leta 2021 le 8,9 milijona, podjetja, ki so zaposlovala ali poskušala zaposliti strokovnjake za IKT, pa so poročala o težavah pri zapolnjevanju teh prostih delovnih mest.

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/digital-economy-and-society-index-desi-2022>

Za ta modul smo zasnovali po eno dejavnost za vsako od petih področij kompetenc DigComp.

ENOTA 1: INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST - SPLETNI LOV ZA ZAKLADOM EVROPE

Teoretično ozadje

V DigComp 2.2 je kompetenčno področje informacijske in podatkovne pismenost razdeljeno na tri različne kompetence:

1.1 PREGLEDOVANJE, ISKANJE IN FILTRIRANJE PODATKOV, INFORMACIJ IN DIGITALNIH VSEBIN

Ubesediti informacijske potrebe, iskati podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih, dostopati do njih in se med njimi orientirati. Oblikovanje in posodabljanje osebnih strategij iskanja.

1.2 OCENJEVANJE PODATKOV, INFORMACIJ IN DIGITALNIH VSEBIN

Analizirati, primerjati in kritično vrednotiti verodostojnost in zanesljivost virov podatkov, informacij in digitalnih vsebin.

1.3 UPRAVLJANJE PODATKOV, INFORMACIJ IN DIGITALNIH VSEBIN

Organizirati, shranjevati in priklicati podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih. Organizirati in obdelati jih v strukturiranem okolju.

ENOTA 1:

INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST - SPLETNI LOV ZA ZAKLADOM EVROPE

Vaja

KLJUČNI POJMI: razumevanje besedila, prepoznavanje ključnih besed, spletna navigacija, spletno iskanje, vrednotenje rezultatov iskanja, uporaba Googlovih zemljevidov, uporaba YouTubea.

POTREBNI MATERIALI: digitalna naprava, povezava s spletom

POTREBNI ČAS: 45 minut

Razred je razdeljen v skupine po 3-4 učence.

Učitelj pripravi dokument s petimi vprašanji, učenci pa morajo poiskati odgovore s pomočjo spletnih orodij.

To so primeri vprašanj, učitelj lahko oblikuje še druga podobna vprašanja in tako vajo ponovi še večkrat.

1. Kakšno je razmerje med številom ljudi in številom ovac, ki tam živijo, na otokih, prikazanih na sliki?

Pravilen odgovor: 0,71

Kako:

shranite sliko in jo poiščite z iskalnikom slik Google

ENOTA 1:

INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

- SPLETNI LOV ZA ZAKLADOM EVROPE

- tako ste ugotovili, da govorimo o Ferskih otokih
- pojdite na uradno spletno stran Ferskih otokov in v razdelku "Ovčji otoki" boste našli, da je ljudi približno 50.000, ovac pa 70.000.

<https://www.faroeislands.fo/nature-environment/fauna-flora-vegetation/the-sheep-islands/>

- zdaj lahko izračunate razmerje $50.000/70.000 = 0,71$
- **Zanimivost:** leta 2017 je nacionalna turistična agencija opremila ovce s kamerami za 360-stopinjske poglede na oddaljena območja otokov, da bi Google zaprosila za vključitev Ferskih otokov v storitev Street View. Projekt se je imenoval Sheep View.

ENOTA 1:

INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

- SPLETNI LOV ZA ZAKLADOM EVROPE

2. Kaj je edinstvena značilnost obeh mest na teh koordinatah?

35.89114118316526, -5.321701656006311

35.294057544044314, -2.9376601661370128

Pravilni odgovor: sta edini evropski mesti zunaj Evrope in edina kopenska meja med Evropo in Afriko. Mesti Ceuta in Melilla pripadata Španiji, vendar ležita na severni obali Maroka v Afriki.

Kako:

Z Google Maps poiščite koordinate, nato pa z iskalnikom Google poiščite informacije o obeh mestih

NEzabavna dejstva:

Žal sta znani po visokih zidovih, zgrajenih za zaustavitev migrantov iz Afrike, in po nasilnih spopadih z obmejno policijo.

3. Katera je najkrajša razdalja na ulici med krajem, kjer se je rodil izumitelj sodobne mehke kontaktne leče, in krajem, kjer je umrl?

Pravilen odgovor: Na tem mestu je največja razdalja, ki jo je mogoče doseči z uporabo očesne leče: 17,9 km.

Kako:

Če je bil izumitelj sodobne mehke kontaktne leče češki kemik Otto Wichterle, boste ugotovili, da je bil to češki kemik Otto Wichterle.

Iz Wikipedije dobite imena vasi, kjer se je rodil in kjer je umrl: Prostějov in Stražisko

- s pomočjo storitve Google Maps lahko izračunate poti med krajema in ugotovite, da je najkrajša pot dolga 17,9 km

ENOTA 1:

INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

- SPLETNI LOV ZA ZAKLADOM EVROPE

4. To je videoposnetek, ki ga je vloger posnel med potovanjem po Severni Makedoniji.

https://youtu.be/Zw_v1po-t5s

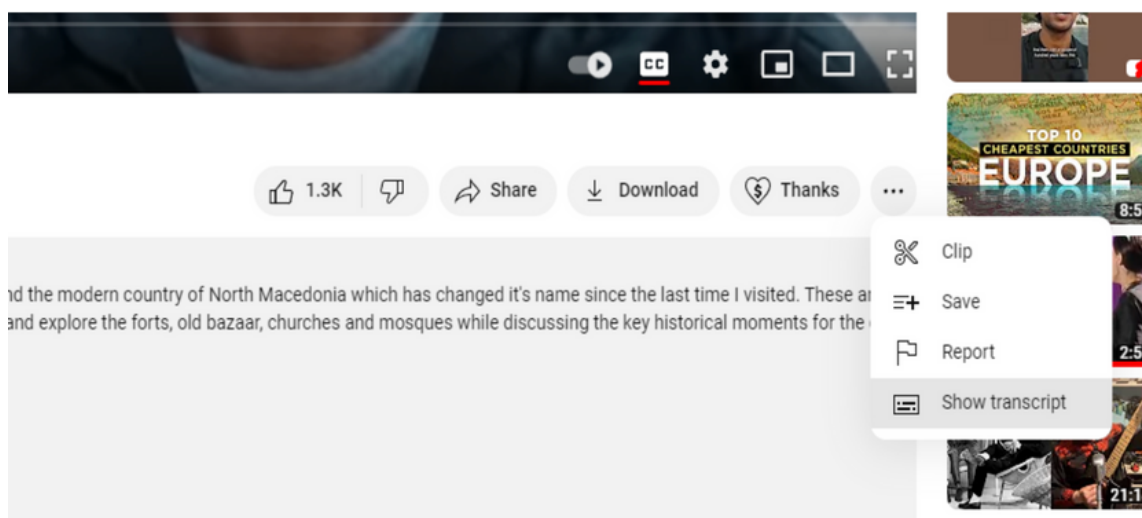
Ob kateri uri je prispel v glavno mesto Skopje?

Pravilen odgovor: Skopje: 17.00

Kako:

Kliknite povezavo za ogled videoposnetka na YouTubeu

- prikažite prepis zvočnega posnetka in hitro poiščite zahtevane informacije.

- uporabite ctrl-F za iskanje besede Skopje
- našli boste stavek "Ura je 17.00, pravkar sem prispel v Skopje in zdaj je preveč temno, da bi lahko snemal" pri min. 3:44

ENOTA 1:

INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

- SPLETNI LOV ZA ZAKLADOM EVROPE

5. Kateri od naslednjih stavkov je pravilen?

- Bloomsday je dublinski festival, ki praznuje pisatelja Jamesa Joycea. Davy Byrne's pub na Duke Street 21 v Dublinu je kraj, kjer se je glavni junak Odiseja Leopold Bloom ustavil na sendviču s čedarjem in kozarcu burgundskega.
- Armagh je mesto na Severnem Irskem, ki velja za dom festivala svetega Patrika, program festivala za leto 2023 pa vključuje živo glasbo skupin Celtic Soul in The Fureys ter komične nastope Jasona Byrna in severnoirskega Patricka Kieltyja
- Mednarodni festival umetnosti v Galwayu se vrača vsaki dve leti julija. Prvič je bil organiziran leta 1978, zdaj pa šteje več kot 200 nastopov na več kot 25 lokacijah.

Pravilni odgovor: 2

- sendvič je bil z gorgonzolo
- festival se vrača vsako leto

Kako: vse informacije najdete na uradni turistični spletni strani

- <https://www.ireland.com/en-gb/> ali uporabi Google

Skupine imajo 20 minut časa, da odgovorijo na 5 vprašanj.

Nato učitelj preveri odgovore in prosi skupine, ki so pravilno odgovorile, da drugim razložijo, kako so ravnale. Če obstajajo vprašanja, za katera nihče ni našel pravilnega odgovora, učitelj posreduje informacije.

ENOTA 1:

INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

- SPLETNI LOV ZA ZAKLADOM EVROPE

Dodatne informacije

- Z dejavnostjo je mogoče preveriti raven znanja razreda na področju informacijske in podatkovne pismenosti.
- Ko učitelj ugotovi vrzeli v kompetencah, ki jih je treba zapolniti, lahko razloži, kako uporabljati orodja in kako pravilno vrednotiti rezultate iskanja.
- učitelj lahko dejavnost, seveda z drugačnimi vprašanji, ponovno uporabi za vrednotenje rezultatov.

Preverjanje razumevanja

Vsak učenec mora za domačo nalogo še enkrat pregledati pet vprašanj in uporabiti znanje, ki se ga je naučil v razredu, da bi našel pravi odgovor.

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK:

- Kako pomembno je natančno prebrati in razumeti besedilo vprašanj?
- Kako pomembno je, da pri spletnem iskanju izberem najboljše ključne besede?
- Kako lahko ocenim rezultate svojega spletnega iskanja? Katera informacija je najpomembnejša, ki jo imam na strani SERP (stran z rezultati iskanja v iskalniku)?

ENOTA 2:

KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE - SPOŠTOVANI_A RAVNATELJ_ICA ...

Teoretično ozadje

V DigComp 2.2 je kompetenčno področje Komunikacija in sodelovanje sestavljeno iz šestih kompetenc:

2.1 SODELOVANJE Z DIGITALNIMI TEHNOLOGIJAMI

Sodelovanje z različnimi digitalnimi tehnologijami in razumevanje ustreznih digitalnih komunikacijskih sredstev za določen kontekst.

2.2 DELITI SE Z DIGITALNIMI TEHNOLOGIJAMI

Digitalne vsebine z drugimi prek ustreznih digitalnih tehnologij. Delovati kot posrednik, poznati prakse navajanja in priznavanja avtorstva.

2.3 VKLJUČEVANJE DRŽAVLJANOV V DIGITALNE TEHNOLOGIJE

Sodelovati v družbi prek javnih in zasebnih digitalnih storitev. Iskati priložnosti za samopomoč in participativno državljanstvo prek ustreznih digitalnih tehnologij.

2.4 SODELOVANJE PREKO DIGITALNIH TEHNOLOGIJ

Uporabljati digitalna orodja in tehnologije za procese sodelovanja ter soustvarjanje in soustvarjanje podatkov, virov in znanja.

2.5 NETIŠKA OBNAŠANJA

Zavedati se vedenjskih norm in znanja pri uporabi digitalnih tehnologij in interakciji v digitalnih okoljih. Prilagajanje komunikacijskih strategij specifičnemu občinstvu ter zavedanje kulturne in generacijske raznolikosti v digitalnih okoljih.

2.6 UPRAVLJANJE DIGITALNE IDENTITETE

Ustvariti in upravljati eno ali več digitalnih identitet, znati zaščititi svoj ugled in ravnati s podatki, ki jih posameznik ustvari s pomočjo več digitalnih orodij, okolij in storitev.

ENOTA 2:

KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE - SPOŠTOVANI_A RAVNATELJ_ICA ...

Vaja

KLJUČNI POJMI: sodelovanje, uporaba spletnih orodij za sodelovanje, netiketa

POTREBNI MATERIALI: digitalna naprava, internetna povezava

POTREBNI ČAS: 45 minut

Cilj te dejavnosti je napisati elektronsko sporočilo ravnatelju šole in predlagati nekaj izboljšav za prijazno življenje v šoli.

Učenci bodo sodelovali pri pisanju dokumenta, ki ga bodo priložili pošti s seznamom predlogov.

Faza 1: Dejavnost se začne s fazo brainstorminga: vsi učenci predlagajo smiselne in razumne izboljšave, za katere se lahko ravnatelj odloči, da jih bo uporabil v šolskem življenju. Zamisli lahko zberejo tako, da jih zapišejo na tablo, s pomočjo post-it (vsak učenec napiše zamisel na post-it, ki ga pritrdi na steno) ali z uporabo digitalnih orodij, kot je npr. <https://www.mentimeter.com/> or Google Jamboard. 10 min

Faza 2: Učenci bodo oblikovali skupine po 3-4 osebe in vsaka skupina bo izbrala eno od idej. Na spletni platformi za sodelovanje, kot je Google Workspace ali Microsoft Office 365 ali podobno, se ustvari dokument in vsaka skupina zapiše svojo idejo v skupni dokument. 15 min

Faza 3: Vsaka skupina preveri, kaj so zapisale druge skupine, in oceni:

- vsebino,
- obliko,
- ton glasu,
- skladnost z netiketi.

V skupni dokument dodajo komentarje in predlagajo vključitve ali spremembe prvotnega besedila. 10 min

Faza 4: Vsaka skupina prebere pripombe, ki jih je dobila od drugih skupin, in spremeni prvotno besedilo. 10 min

Faza 5: Ob koncu dejavnosti učitelj pošlje dokument ravnatelju.

ENOTA 2: KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE - SPOŠTOVANI_A RAVNATELJ_ICA ...

Dodatne informacije

Učitelj med dejavnostjo opazuje učence in se vmeša le, če se učenci znajdejo v težavah, ter jim daje predloge.

Predpostavimo, da učenci še nikoli niso uporabljali orodja za sodelovanje. V tem primeru je treba pred dejavnostjo na kratko opisati glavne funkcionalnosti: kako deliti dokument, kako dodajati komentarje, kako upravljati popravke.

Preverjanje razumevanja

Učitelj lahko določi domačo nalogo za sodelovanje, učenci pa lahko uporabijo isto orodje in tehnike, ki so jih uporabili pri tej dejavnosti.

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK:

- Če bi pismo napisal sam, koliko časa bi porabil zanj?
- Če bi pismo napisal/a sam/a, koliko idej bi bilo v njem in koliko ne?
- Kako bi bilo brez spletnega orodja za sodelovanje mogoče, da bi celoten razred skupaj napisal dokument?
- Kako pomembno je, da uporabimo pravi ton glasu, ko pišemo pismo, v katerem prosimo za izboljšave?
- Kako pomembno je, da poznamo in uporabljamo pravila netikete pri spletnem komuniciranju?

ENOTA 3: USTVARJANJE DIGITALNE VSEBINE - KODIRAJMO!

Teoretično ozadje

V DigComp 2.2 kompetenčno področje Ustvarjanje digitalnih vsebin vključuje 4 kompetence.

3.1 RAZVIJANJE DIGITALNIH VSEBIN

Ustvarjanje in urejanje digitalnih vsebin v različnih formatih za izražanje z digitalnimi sredstvi.

3.2 VKLJUČEVANJE IN PONOVA OBDELAVA DIGITALNIH VSEBIN

Spreminjanje, izpopolnjevanje in vključevanje novih informacij in vsebin v obstoječi nabor znanja in virov za ustvarjanje novih, izvirnih in ustreznih vsebin in znanja.

3.3 AVTORSKE PRAVICE IN LICENCE

Razumeti, kako avtorske pravice in licence veljajo za digitalne informacije in vsebine.

3.4 PROGRAMIRANJE

Načrtovati in razviti zaporedje razumljivih navodil za računalniški sistem za rešitev določenega problema ali izvedbo določene naloge.

Dejavnost smo zasnovali za ljudi, ki še nikoli niso razvijali kode.

Pred predstavitvijo kode se bomo osredotočili na računalniško razmišljanje.

"Spretnosti računalniškega mišljenja so skupek miselnih spretnosti, ki "zapletene, neurejene, delno opredeljene probleme resničnega sveta pretvorijo v obliko, ki jo lahko brezmadežni računalnik reši brez dodatne pomoči človeka".

(<http://computingatschool.org.uk/computationalthinking>)

Temelji na naslednjih tehnikah:

- **dekompozicija** = razdelitev zapletenega problema na majhne, obvladljive dele
- **posploševanje** = prepoznavanje in uporaba vzorcev, iskanje podobnosti med problemi in znotraj njih
- **abstrakcija** = osredotočanje na pomembne informacije in zanemarjanje nepomembnih podrobnosti
- **algoritmi** = pisanje seznama navodil po korakih
- **vrednotenje** = vedno preverite in razmislite, kako izboljšati svojo rešitev

ENOTA 3:

USTVARJANJE DIGITALNE VSEBINE - KODIRAJMO!

Vaja

KLJUČNI POJMI: računalniško razmišljanje, kodiranje, osnovna struktura kodiranja

POTREBNI MATERIALI: digitalne naprave in internetna povezava

POTREBNI ČAS: 45 minut

Prva vaja je odklopljena.

Razred se razdeli v skupine po 3-4. Za nalogo imajo na voljo 10 minut.

Nezemljana, ki živi na drugem planetu, moramo naučiti kuhati testenine. Tega ne smemo pokazati, ampak samo napišemo navodila. Tujec ima lonec, škatlo testenin, vodo in sol, kuhinjski ogenj in vilice.

Z uporabo tehnik računalniškega razmišljanja mora skupina napisati nekaj takega:

- vzemite lonec
- dajte vanj nekaj vode
- ponavljajte, dokler voda ne pride do $\frac{2}{3}$ lonca
- postavi lonec na ogenj
- vzemi škatlo za testenine
- odprite škatlo za testenine
- počakajte, da voda v loncu zavre
- odprite škatlo s soljo
- vzemite ščepec soli
- ščepec soli dajte v vrelo vodo
- vzemite testenine iz škatle
- testenine dajte v vrelo vodo
- vzemite vilice
- z vilicami premešajte testenine
- počakajte 10 minut
- poskusite kos testenin
- če testenine niso pravilno kuhane, počakajte še 3 minute

itd.

Po 10 minutah si skupine izmenjajo rezultate in vsaka skupina razmisli, kako bi lahko izboljšala svoja navodila.

Druga vaja poteka prek spleta, in sicer z uporabo spletne strani [code.org](https://studio.code.org/hoc/1)

<https://studio.code.org/hoc/1>

Učitelj na zaslonu prikaže prejšnjo povezavo in učence enega za drugim pozove, naj izvedejo 20 korakov igre. Drugi učenci lahko predlagajo.

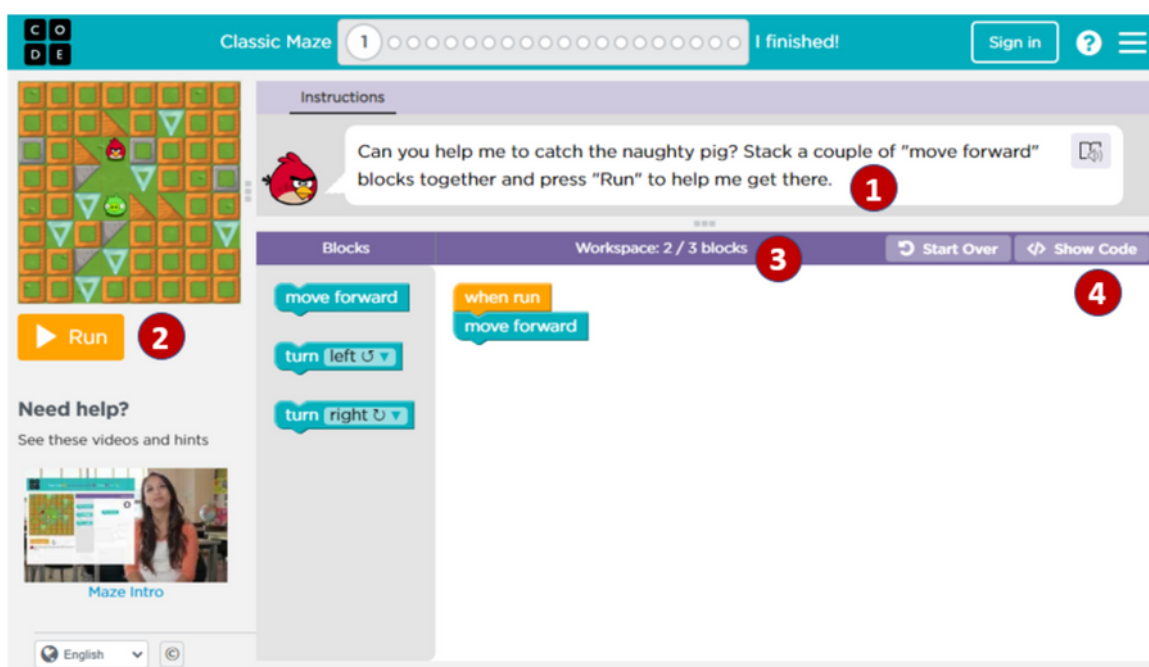
Z izvedbo vseh korakov se bodo učenci naučili osnovnih struktur kodiranja:

ponavljanje while, until, if / then, if/then/else, pri tem pa se bodo zelo zabavali.

ENOTA 3: USTVARJANJE DIGITALNE VSEBINE - KODIRAJMO!

Dodatne informacije

Pomembni vidiki orodja:

1. Tu so zahteve in predlogi, vendar rešitev ni nikoli podana; učenci jo morajo poiskati sami.
2. Če v kodi naredimo napako, liki izvedejo točno to, kar smo rekli, posledica pa je zabavna animacija. Napaka ni težava, napaka je nujna sestavina našega procesa in iz napak razumemo, katera je prava rešitev.
3. Pri kodiranju vedno obstaja več različnih rešitev problema, vendar je bolje uporabiti manj navodil, da je koda preprostejša in hitrejša. Tukaj orodje pove, katero je najboljše število navodil, ki jih moramo uporabiti.
4. Kodo ustvarimo z uporabo enostavnega barvnega bloka, nato pa lahko gremo sem in si ogledamo ustrezno kodo v pravem kodirnem jeziku, javascriptu.

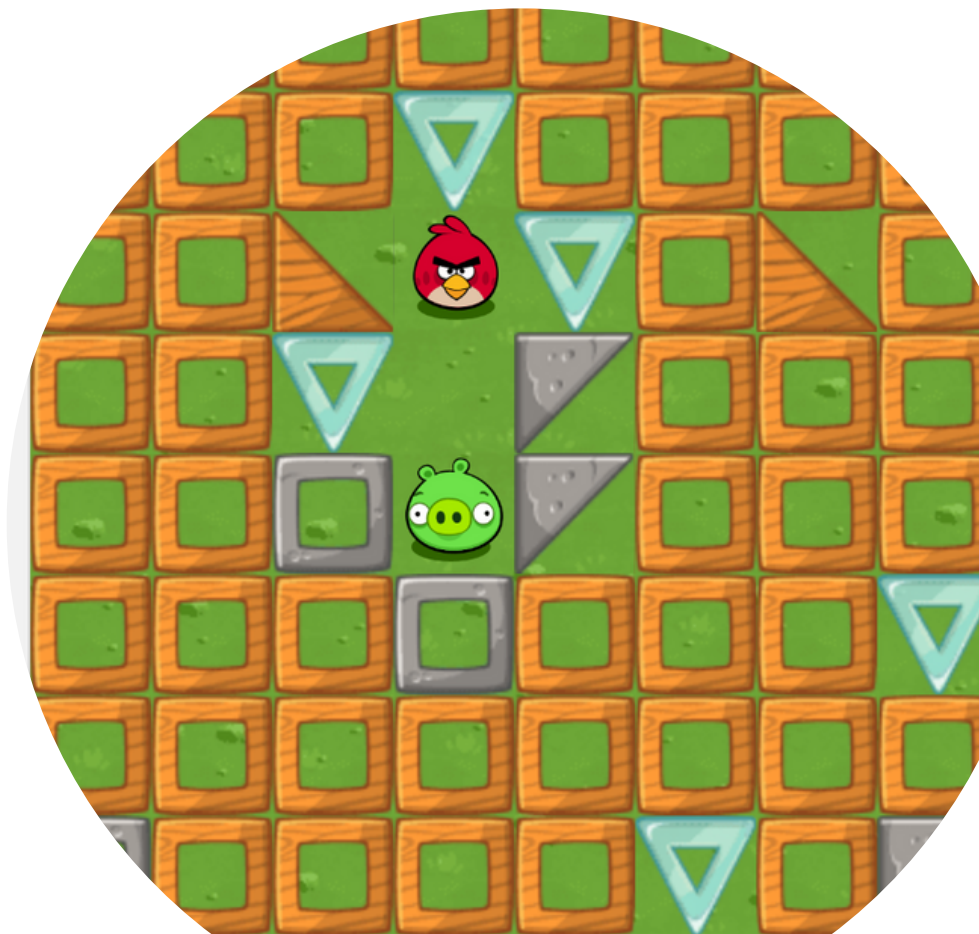
ENOTA 3: USTVARJANJE DIGITALNE VSEBINE - KODIRAJMO!

Preverjanje razumevanja

Na spletni strani code.org je na voljo veliko tečajev in dejavnosti. Vsak učenec lahko izbere, kar mu je všeč, in dela vaje

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK:

- Kako se način razmišljanja ljudi razlikuje od načina delovanja računalnikov?
- Zakaj je pomembno razumeti, kako delujejo računalniki?
- Kako pomembno je biti pozoren na podrobnosti pri kodiranju?
- Kako različna je vloga napake v tradicionalni šoli in pri kodiranju?
- Kako pomembno je iskanje ustvarjalnih rešitev za probleme?

ENOTA 4:

VARNOST - ENA, NOBENA, STO TISOČ

Teoretično ozadje

V DigComp 2.2 ima področje varnostnih kompetenc štiri posebne kompetence:

4.1 ZAŠČITA NAPRAV

Zaščita naprav in digitalnih vsebin ter razumevanje tveganj in groženj v digitalnih okoljih. Poznavanje varnostnih in zaščitnih ukrepov ter ustrezno upoštevanje zanesljivosti in zasebnosti.

4.2 VAROVANJE OSEBNIH PODATKOV IN ZAVAROVANJA

Zaščita osebnih podatkov in zasebnosti v digitalnih okoljih. Razumeti, kako uporabljati in deliti osebne podatke ter hkrati zaščititi sebe in druge pred škodo. Razumeti digitalne storitve, ki uporabljajo "politiko zasebnosti" za obveščanje o načinu uporabe osebnih podatkov.

4.3 VAROVANJE ZDRAVJA IN DOBREGA POČUTJA

Znati se izogniti zdravstvenim tveganjem ter grožnjam za fizično in psihično dobro počutje pri uporabi digitalnih tehnologij. Zaščititi sebe in druge pred morebitnimi nevarnostmi v digitalnih okoljih (npr. kibernetiskim ustrahovanjem). Zavedati se digitalnih tehnologij za socialno blaginjo in socialno vključenost.

4.4 VARSTVO OKOLJA

Zavedati se vpliva digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

ENOTA 4:

VARNOST - ENA, NOBENA, STO TISOČ

Vaja

Ključni pojmi: digitalna identiteta, digitalne sledi, primerna in neprimerna digitalna vsebina za deljenje.

POTREBNI MATERIALI: digitalne naprave in internetna povezava

POTREBNI ČAS: 45 minut

Učitelj razred prosi, naj opredeli osebno identiteto in razmisli o tem, koliko identitet lahko imamo. Nato učitelj spregovori o digitalni identiteti in poudari, da je dandanes sestavni del naše identitete. Nekateri ljudje so na spletu že od svojega rojstva. Učitelj učence prosi, naj z Googlom raziščejo nekaj primerov znanih ljudi, ki objavljajo vsebine o svojih otrocih.

- Ali je tako ravnanje pravilno?
- Ali je to spoštljivo do zasebnosti otrok?

Pogovorimo se o sebi: vsakič, ko smo na spletu, puščamo digitalne sledi, ki ostanejo na spletu večno in prispevajo k opredelitvi naše identitete.

Vsak učenec išče sebe prek Googla in družabnih omrežij ter išče imena, slike in telefonske številke.

- Ali smo pričakovali, da bomo našli te informacije?
- Ali ti digitalni odtisi pravilno predstavljajo nas same?
- Ali smo našli kakšno vsebino, ki iz svojega konteksta ni bila tako primerna?

Učitelji poskrbijo, da učenci vedo, da z objavo vsebine izgubimo nadzor nad njo, saj jo lahko vsi, ki jo vidijo, delijo, naredijo lokalno kopijo itd. Nekaj je nemogoče popolnoma izbrisati s spleta, zato moramo pred objavo razmisliti, ali je to primer za objavo.

ENOTA 4:

VARNOST - ENA, NOBENA, STO TISOČ

Dodatne informacije

Naslednji korak pri tej dejavnosti je lahko preverjanje pravilnikov družbenih medijev o osebnih podatkih. Učitelj učence najprej pozove, naj ugibajo, kaj lahko in česa ne smejo početi s svojimi podatki v določenem družbenem omrežju, nato pa jih prosi, naj preberejo pravila družbenega omrežja in poudarijo razlike.

Preverjanje razumevanja

Razmislite o opravljeni dejavnosti

VPRAŠANJA ZA RAZMISLEK:

- Ko se prijavite na delovno mesto, bo intervjuvanec o vas poiskal informacije na spletu. Ali ste zadovoljni s tem, kar bo našel na spletu?
- Ko objavite sliko ali videoposnetek o sebi, se vprašajte: "Ali bi bilo v redu, če bi to gledala moja mama / moj učitelj / moj šef?" Če je odgovor ne, ne objavljajte.

ENOTA 5: REŠEVANJE PROBLEMOV - OCENJEVANJE ZA IZBOLJŠANJE

Teoretično ozadje

V DigComp 2.2 imajo področja kompetenc za reševanje problemov štiri posebne kompetence:

5.1 REŠEVANJE TEHNIČNIH PROBLEMOV

Prepoznavanje tehničnih problemov pri upravljanju naprav in uporabi digitalnih okolij ter njihovo reševanje (od odpravljanja težav do reševanja kompleksnejših problemov).

5.2 UGOTAVLJANJE POTREB IN TEHNOLOŠKIH ODGOVOROV

Oceniti potrebe ter prepoznati, ovrednotiti, izbrati in uporabiti digitalna orodja in možne tehnološke odgovore ter jih rešiti. Prilagajanje in prilagajanje digitalnih okolij osebnim potrebam (npr. dostopnost).

5.3 KREATIVNA UPORABA DIGITALNE TEHNOLOGIJE

Uporabljati digitalna orodja in tehnologije za ustvarjanje znanja ter inoviranje procesov in izdelkov. Individualno in kolektivno vključevanje v kognitivno obdelavo za razumevanje in reševanje konceptualnih problemov in problemskih situacij v digitalnih okoljih.

5.4 UGOTAVLJANJE VRZELI V DIGITALNIH KOMPETENCAH

Razumeti, kje je treba svoje digitalne kompetence izboljšati ali posodobiti. Biti sposoben podpirati druge pri razvoju njihovih digitalnih kompetenc. Iskati priložnosti za samorazvoj in slediti digitalnemu razvoju.

ENOTA 5: REŠEVANJE PROBLEMOV - OCENJEVANJE ZA IZBOLJŠANJE

Vaja

KLJUČNI POJMI: samoocena, digitalne spretnosti, postavljanje ciljev, iskanje in izbira virov

POTREBNI MATERIALI: digitalne naprave in internetna povezava

POTREBNI ČAS: 45 minut

Učitelj učence prosi, naj se povežejo na tej povezavi:

<https://europa.eu/europass/digitalskills>

Naj učenci naredijo test, s katerim bodo sami ocenili svoje digitalne spretnosti. Ob koncu testa vsak učenec dobi poročilo s splošno stopnjo in stopnjo usposobljenosti na vsakem od petih področij DigComp.

- Nato si vsak učenec določi svoje cilje za izboljšanje digitalnih spretnosti.
- Nato poišče spletne vire.
- Učenci z razredom delijo najdene spletne vire in skupaj izberejo najboljše.
- Učitelj vodi razpravo in predlaga dobre vire, če jih učenci ne najdejo.

Test your digital

Take this test to learn more about y

Test you

ENOTA 5: REŠEVANJE PROBLEMOV - OCENJEVANJE ZA IZBOLJŠANJE

Dodatne informacije

Na tej povezavi <https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/opportunities/training> lahko najdete spletne vire za razvoj digitalnih veščin.

Preverjanje razumevanje

Uporabite najdene spletne vire in čez nekaj časa ponovno ocenite svoje digitalne spretnosti ter preverite, ali ste dosegli svoje cilje.

10%
154

of jobs currently require digital skills

POVZETEK MODULA

V naši kulturi je digitalni svet vse bolj povezan in prepleten z resničnim svetom. Imeti vsaj osnovne digitalne spretnosti je kot poznati novo abecedo, da bi razumeli ta svet in v njem uspešno živeli.

Zbrali smo dejavnosti o petih področjih digitalnih kompetenc, opredeljenih v DigComp 2.2:

- Znati učinkovito iskati podatke in informacije na spletu.
- Znati učinkovito sodelovati z uporabo spletnih orodij.
- Znanje računalniškega razmišljanja in pisanja preproste kode.
- Znati upravljati svojo digitalno identiteto.
- znati oceniti in izboljšati svoje digitalne spretnosti.

MODUL 8

FINANCE

Cilj	The purpose of this module is to show students how to choose the right funding sources for their project. In this module, we share 5 activities that anyone can do in order to understand all the details of the financing methods and use the optimal option for the proposed project. Students will also develop 21st century skills.	
Teme in učni izidi	Teme	Učni rezultati Kaj učenci vedo/ znajo/ čutijo o tem.
	Metode financiranja Teorija	<ul style="list-style-type: none">• Učenci se bodo seznanili z različnimi metodami financiranja in kako izbrati pravo metodo za svoj projekt.
	Bančni krediti Teorija in praksa	<ul style="list-style-type: none">• Učencii se bodo seznanili z metodo financiranja z bančnim kreditom in bodo lahko analizirali, ali je to prava metoda za njihov projekt.
	Sredstva, pridobljena s programi za spodbujanje MSP Teorija in praksa	<ul style="list-style-type: none">• Učenci se bodo seznanili z načinom financiranja, pridobljenim prek programov za spodbujanje MSP, in bodo lahko analizirali, ali je to pravi način za njihov projekt.
	Skladi tveganega kapitala Teorija in praksa	<ul style="list-style-type: none">• Učenci se bodo seznanili z načinom financiranja iz skladov tveganega kapitala in bodo lahko analizirali, ali je to pravi način za njihov projekt.
	Najboljši način financiranja za moj projekt	<ul style="list-style-type: none">• Učenci bodo razvijali različne spretnosti 21. stoletja, kot so, znanje, življenjske spretnosti, poklicne spretnosti, navade in lastnosti, ki so ključnega pomena za uspeh učencev v današnjem svetu, zlasti pri prehodu na fakulteto, delovno silo in odraslo življenje.

PREDSTAVITEV

Finančna pismenost je bistvena veščina 21. stoletja, ki posameznikom omogoča, da se o svojem denarju in financah odločajo na podlagi informacij. Z razumevanjem osnov financ in različnih načinov financiranja, ki so na voljo, lahko učenci sprejemajo bolj utemeljene odločitve o financiranju svojih projektov in podjetij ter učinkovito upravljajo s svojimi finančnimi sredstvi.

Študije so pokazale, da finančno izobraževanje pozitivno vpliva na osebno finančno blaginjo in lahko pomaga zmanjšati dolgove, povečati prihranke in izboljšati finančno stabilnost. Zato je pomembno, da šole in univerze vključijo finančno izobraževanje v svoje učne načrte in tako študente opremijo z veščinami in znanjem, ki jih potrebujejo za uspeh v 21. stoletju.

Cilj tega modula je študentom omogočiti celovito razumevanje različnih načinov financiranja, ki so na voljo za njihove projekte.

Modul se osredotoča na pet ključnih kompetenc:

- teorije, povezane s financiranjem,
- bančna posojila,
- financiranje, pridobljeno v okviru programov za spodbujanje MSP,
- skladi tveganega kapitala,
- ter njihovi uporabi v študentskih projektih.

Pri vsakem od teh načinov financiranja bo modul zajemal teoretične in praktične vidike. To pomeni, da študenti ne bodo spoznali le koncepta in teorije vsake metode, temveč bodo imeli tudi priložnost svoje znanje uporabiti v praksi.

Z razumevanjem različnih metod financiranja ter njihovih prednosti in slabosti bodo lahko študenti sprejemali utemeljene odločitve o tem, katere metode so najprimernejše za njihove konkretne projekte. Poleg tega bodo z razvijanjem veščin 21. stoletja, kot so kritično mišljenje, reševanje problemov in komunikacija, bolje pripravljeni na uspeh v sodobnem poslovnem svetu.

ENOTA 1:

METODE FINANCIRANJA

Teoretično ozadje - Razumevanje metod financiranja

CILJ: Srednješolcem predstaviti osnovne koncepte financ in različne finančne metode.

UVOD (5 minut):

Vprašajte dijake, na kaj pomislijo, ko slišijo besedo "finance". Njihove odgovore zapišite na tablo in se pogovorite o različnih vidikih financ. Razložite, da finance zajemajo študij upravljanja z denarjem ter kako posamezniki in podjetja zbirajo, razporejajo in uporabljajo finančna sredstva. Poudarite, da je razumevanje financ pomembna življenjska spretnost, ki posameznikom pomaga sprejemati premišljene odločitve o njihovih osebnih in poklicnih financah.

KLJUČNI POJMI (20 minut):

Razložite naslednje ključne koncepte financ:

- **Dobički in izgube:** Razlika med zneskom prejetega denarja in zneskom porabljenega denarja.
- **Upravljanje:** Vključuje tudi upravljanje: proces nadzora in organiziranja uporabe finančnih virov.
- **Bančne dejavnosti:** dejavnosti finančnih institucij, kot so banke, kreditne zadruga ter hranilnice in posojilnice.
- **Kredit:** možnost izposojanja denarja, pogosto z obrestmi.
- **Naložbe:** Vlaganje denarja v različne finančne instrumente, kot so delnice ali obveznice, s pričakovanjem donosa.
- **Sredstva:** vse, kar ima vrednost in je v lasti.
- **Obveznosti:** dolgovi ali obveznosti, ki jih je treba plačati.

Z učenci se pogovorite o vsakem pojmu in jim predstavite primere iz resničnega življenja, da bodo bolje razumeli pojme.

S pomočjo gradiva utrdite ključne pojme in se prepričajte, da učenci razumejo osnovna načela financ.

ENOTA 1:

METODE FINANCIRANJA

FINANČNE METODE (20 minut):

Razložite naslednje finančne metode:

- **Bančni kredit:** možnost izposoje denarja pri banki, pogosto z obrestmi.
- **Programi za spodbujanje MSP:** Programi, ki jih sponzorira vlada in ki zagotavljajo sredstva za mala in srednje velika podjetja.
- **Skladi tveganega kapitala:** Investicijski skladi, ki zagotavljajo financiranje za zagonska podjetja v zgodnji fazi.

Razpravljajte o prednostih in slabostih vsake finančne metode ter navedite primere njihove uporabe iz resničnega življenja. Poudarite, da so lahko različne finančne metode primernejše za različne vrste projektov in posameznike, odvisno od njihovih finančnih ciljev in tolerance do tveganja.

ZAKLJUČEK (5 minut):

Povzemite ključne pojme in finančne metode, obravnavane v lekciji. Poudarite pomen razumevanja financ in različnih finančnih metod za sprejemanje informiranih odločitev o osebnih in poklicnih financah.

Učence spodbudite, da nadaljujejo z učenjem o financah in da postavljajo vprašanja, če jih imajo.

OCENJEVANJE:

Formativno ocenjevanje se lahko izvaja z razpravami v razredu, delom v skupinah ter s postavljanjem vprašanj in odgovorov med učno uro.

Sumativno ocenjevanje se lahko izvede s pisnim testom ali kvizom ob koncu ure, da se oceni, kako učenci razumejo ključne pojme in finančne metode.

KLJUČNI POJMI: Finančno upravljanje, dobički in izgube, bančne dejavnosti, krediti, naložbe, sredstva, obveznosti, finance podjetij, osebne finance, javne finance, borza, vlagatelji, kreditne kartice, osebna posojila, hipoteke, bančništvo, obdavčitev, proračun, javne storitve, infrastruktura, državno financiranje, izposojanje sredstev.

POTREBNO GRADIVO: tabla, označevalci, gradivo s ključnimi pojmi in primeri.

POTREBNI ČAS: 45 minut

ENOTA 1:

METODE FINANCIRANJA

Vaja - Razumevanje finančnih metod

Razdelite razred v manjše skupine po 3-4 učence. Delovni čas 10-15 minut
Vsaki skupini ponudite scenarij in jih prosite, naj določijo najboljšo finančno metodo za ta scenarij.

Scenarij 1:

Lastnik malega podjetja želi razširiti svoje podjetje, vendar za to nima dovolj sredstev. Želi, da njegovo podjetje ostane brez dolgov in ima stalne prihodke.

Scenarij 2:

Mlad par želi kupiti stanovanje, vendar nima dovolj privarčevanega denarja. Želita ohraniti nizka mesečna plačila in imeti fiksno obrestno mero.

Scenarij 3:

Podjetnik ima idejo o novem izdelku, za katero verjame, da bo uspešna. Želi hitro zbrati sredstva in ohraniti nadzor nad svojim podjetjem.

Vsaka skupina naj razredu predstavi svojo rešitev in utemeljitev. v razredu se pogovorite o različnih predlaganih finančnih metodah ter prednostih in slabostih vsake metode.

Učno uro zaključite tako, da povzamete ključne pojme in poudarite pomen razumevanja finančnih metod pri sprejemanju premišljenih odločitev.

Ocenjevanje: Ocenite predstavitve skupin in njihovo razumevanje predstavljenih finančnih metod. Zagotovite povratne informacije in postavite vprašanja, da spodbudite nadaljnje razprave in učenje.

Translated with www.DeepL.com/Translator (free version)

ENOTA 1:

METODE FINANCIRANJA

Ocenjevanje s pomočjo kviza o finančnih metodah:

1. Kaj je glavni cilj podjetniških financ?

- a. Upravljanje osebnih financ
- b. Upravljanje financ podjetja
- c. Upravljanje državnih financ
- d. Upravljanje financ banke

2. Kaj je glavni cilj osebnih financ?

- a. Upravljanje financ podjetja
- b. Upravljanje osebnih financ
- c. Upravljanje državnih financ
- d. Upravljanje financ banke

3. Katera finančna metoda je najboljša za lastnika malega podjetja, ki želi razširiti svoje podjetje, hkrati pa ga ohraniti brez dolgov in s stalnim prihodkom?

- a. Bančni kredit
- b. Skladi tveganega kapitala
- c. Sredstva, pridobljena v okviru programov za spodbujanje MSP
- d. Osebno posojilo

4. Katera finančna metoda je najboljša za mlad par, ki želi kupiti stanovanje z nizkim mesečnim plačilom in fiksno obrestno mero?

- a. Bančni kredit
- b. Skladi tveganega kapitala
- c. Hipoteke
- d. Osebno posojilo

5. Katera finančna metoda je najboljša za podjetnika, ki želi hitro zbrati sredstva za idejo o novem izdelku in ohraniti nadzor nad svojim podjetjem?

- a. Bančno posojilo
- b. Skladi tveganega kapitala
- c. Sredstva, pridobljena v okviru programov za spodbujanje MSP
- d. Osebno posojilo

Ključ za odgovore: 1-b, 2-b, 3-c, 4-c, 5-b

ENOTA 2:

BANČNI KREDIT

Teorija in praksa - razumevanje bančnega kredita

CILJ:

- Razumeti koncept bančnega kredita,
- spoznati različne vrste bančnih kreditov,
- razumeti postopek pridobivanja posojila pri banki,
- spoznati prednosti in slabosti uporabe bančnega kredita.

UVOD (5 minut):

Učence najprej vprašajte, kaj vedo o bančnem kreditu in kaj mislijo, da to pomeni. Njihove odgovore zapišite na tablo, nato pa podajte opredelitev bančnega kredita in njegovega delovanja. Razložite, da bodo v tej učni uri spoznali različne vrste bančnih kreditov in kako pri banki pridobiti posojilo.

Vrste bančnih kreditov (10 minut):

Predstavite gradivo ali predstavitev, ki pojasnjuje različne vrste bančnih kreditov, vključno z

- zavarovana in nezavarovana posojila,
- kreditne linije,
- možnost prekoračitve stanja na računu.

S pomočjo table ali kredita poudarite ključne točke in navedite primere za vsako vrsto kredita. učence spodbudite, da postavljajo vprašanja in razpravljajo o svojih razmišljanjih o različnih vrstah bančnih kreditov.

Pridobitev posojila pri banki (15 minut):

Razložite postopek pridobivanja posojila pri banki, vključno z

- Postopkom prijave,
- preverjanje kreditne sposobnosti in
- odobritvijo posojila.

Poskrbite za gradivo ali predstavitev, ki opisuje korake pri pridobivanju posojila pri banki. Poudarite, kako pomembno je, da imate pri vlogi za posojilo dober poslovni načrt in dobro kreditno zgodovino. Spodbudite učence, da postavljajo vprašanja in razpravljajo o svojih razmišljanjih o postopku pridobivanja posojila.

ENOTA 2:

BANČNI KREDIT

PREDNOSTI IN NEVARNOSTI BANČNEGA KREDITA (10 minut):

Razpravljajte o prednostih uporabe bančnega kredita, vključno z

- Dostop do sredstev,
- nižje obrestne mere,
- izboljšanje kreditne zgodovine.

Razpravljajte o slabostih uporabe bančnega kredita, vključno z morebitnimi dolgovi in stroški obresti. Poudarite pomen skrbnega premisleka in načrtovanja, preden vzamete posojilo pri banki.

ZAKLJUČEK (5 minut):

Povzemite ključne točke lekcije, vključno z različnimi vrstami bančnih kreditov, postopkom pridobivanja posojila pri banki ter prednostmi in slabostmi uporabe bančnega kredita. Spodbudite učence, da razmislijo, kako bi uporabili bančni kredit v svojih podjetjih ali osebnih financah.

Določite domačo nalogo, ki vključuje raziskovanje določene vrste bančnega kredita in pripravo kratke predstavitve svojih ugotovitev.

OCENJEVANJE:

Opazujte učence med poukom, ali se vključujejo v razprave in sodelujejo pri dejavnostih. ocenite domače predstavitve, da ugotovite, ali učenci dobro razumejo temo. Zagotovite pisne povratne informacije o predstavitev, pri čemer se osredotočite na njihovo razumevanje teme, jasnost in predstavitvene spretnosti.

KLJUČNI POJMI: Financiranje, posojilo, obrestna mera, odplačevanje, kreditna ocena, zavarovanje, postopek odobritve

POTREBNI MATERIALI: Bela tabla ali tabla s kredo, markerji ali kreda, gradiva ali predstavitve, beli papir in pisala za učence.

POTREBNI ČAS: 45 minut

ENOTA 2:

BANČNI KREDIT

Vaja - razumevanje bančnega kredita

Učenci naj pripravijo proračun in načrt za odplačevanje posojila ter pri tem upoštevajo koncept obresti in odplačevanja dolga.

TIP za izdelavo proračuna in načrta za odplačevanje posojila.

Za izdelavo proračuna in načrta za odplačilo posojila upoštevajte naslednje korake:

1. **Določite znesek posojila:** Poznajste natančen znesek, ki si ga morate izposoditi, in pogoje posojila, vključno z obrestno mero in odplačilno dobo.
2. **Določite svoj mesečni dohodek:** Izračunajte svoj mesečni dohodek, vključno s plačo in morebitnimi drugimi viri dohodka.
3. **Izračunajte svoje mesečne izdatke:** Izračunajte vse svoje mesečne stroške, vključno s plačili najemnine ali hipoteke, komunalnimi storitvami, hrano, prevozom in zabavo.
4. **Določite svoj mesečni proračun:** Odštejte mesečne stroške od mesečnega dohodka in določite svoj mesečni proračun.
5. **Določite načrt odplačevanja:** Določite znesek, ki si ga lahko privoščite odplačevati vsak mesec, ob upoštevanju obrestne mere in obdobja odplačevanja posojila.
6. **Oblikujte proračun za odplačevanje posojila:** Odplačevanju posojila namenite del svojega mesečnega proračuna in se ga obvezno držite.
7. **Upoštevajte dodatne stroške:** Upoštevajte morebitne nepričakovane stroške, kot so računi za zdravljenje ali popravilo avtomobila, in jih vključite v svoj proračun.
8. **Redno pregledujte svoj proračun:** redno pregledujte svoj proračun, da se prepričate, da se držite svojega načrta odplačevanja posojila.

Z upoštevanjem teh korakov lahko oblikujete proračun in načrt za odplačevanje posojila, ki bo realen in uresničljiv, kar vam bo pomagalo uspešno in pravočasno odplačati posojilo.

ENOTA 3:

FINANCIRANJE PREK MSP

Teorija in praksa - promocijski programi

CILJI:

- Seznaniti študente s konceptom promocijskih programov MSP in njihovim namenom,
- razumeti merila upravičenosti in postopek pridobivanja sredstev prek programov za spodbujanje MSP,
- oceniti prednosti in slabosti te vrste financiranja,
- se naučiti, kako razviti načrt za zagotavljanje financiranja prek programov za spodbujanje MSP.

UVOD (5 minut):

Razložite, da so programi za spodbujanje MSP vladne pobude, katerih cilj je zagotoviti finančno in nefinančno podporo malim in srednje velikim podjetjem (MSP), da bi jim pomagali rasti in postati bolj konkurenčna.

KLJUČNI POJMI (10minut):

Na tablo napišite ključne pojme in vsakega podrobno razložite:

- Kaj so programi za spodbujanje MSP?
- Kdo je upravičen do financiranja v okviru programov za spodbujanje MSP?
- Katere vrste podpore so na voljo?
- Kako zaprositi za sredstva iz programov za spodbujanje MSP?
- Katere so prednosti in slabosti te vrste financiranja?

SKUPINSKA RAZPRAVA (15 minut):

Učence razdelite v skupine po tri do štiri in jim razdelite zloženko z vprašanji za razpravo. spodbudite jih, da razpravljajo o vprašanjih ter med seboj delijo svoje misli in ideje. po razpravi prosite vsako skupino, da svoje ključne ugotovitve predstavi razredu.

ENOTA 3:

FINANCIRANJE PREK MSP

SPLETNO RAZISKOVANJE(10 minut):

Učencem omogočite dostop do prenosnih računalnikov ali računalnikov in jih prosite, naj poiščejo programe za spodbujanje MSP v svoji državi ali regiji. Spodbudite jih, da primerjajo različne programe in pri tem upoštevajo merila upravičenosti, vrste zagotovljene podpore in postopek prijave.

ZAKLJUČEK (5 minut):

Povzemite ključne pojme, obravnavane v učni uri, in poudarite pomen programov za spodbujanje MSP pri podpiranju rasti in konkurenčnosti malih in srednje velikih podjetij. Učence spodbudite k razmisleku o tem, kako lahko pridobljene informacije uporabijo pri svoji prihodnji karieri ali poslovanju.

OCENJEVANJE:

Ocenjujemo sodelovanje učencev v skupinski razpravi in predstavitvi. Dijaki lahko dobijo tudi pisno nalogo, v kateri bodo morali pripraviti proračun in načrt za zagotovitev sredstev v okviru izbranega programa za spodbujanje MSP.

KLJUČNE KONCEPCIJE:

MSP (mala in srednje velika podjetja), financiranje, promocijski programi, podjetništvo, financiranje podjetij, financiranje z nepovratnimi sredstvi, financiranje s posojili, vladna podpora, razvoj podjetij, rast podjetij.

POTREBNI MATERIALI:

Bela tabla in markerji, zloženka s ključnimi pojmi in vprašanji za razpravo, prenosni računalniki ali računalniki za spletno raziskovanje.

POTREBNI ČAS: 45 minut

ENOTA 3:

FINANCIRANJE PREK MSP

Nasveti

Tukaj je nekaj nasvetov za pripravo proračuna in načrta za zagotovitev financiranja v okviru programa za promocijo MSP:

1: **Raziščite različne programe za promocijo MSP**, ki so na voljo na vašem območju, da ugotovite, kateri program je najprimernejši za vaše podjetje. Preverite merila za upravičenost, postopek prijave in znesek razpoložljivih sredstev.

2: **Opredelite svoje cilje**: Jasno opredelite svoje poslovne cilje in kako vam bo financiranje pomagalo pri njihovem doseganju. To vam bo pomagalo določiti znesek potrebnih sredstev in vrsto financiranja, za katero želite zaprositi.

3: **Ustvarite podroben proračun**, ki vključuje vse vaše poslovne stroške, vključno s plačami, najemnino, komunalnimi storitvami, trženjem in drugimi stroški. To vam bo pomagalo razumeti vaše finančne potrebe in določiti, koliko sredstev potrebujete.

4: **Pripravite načrt za odplačevanje posojila ali nepovratnih sredstev**, ki jih prejmete. Ta bo vključeval pogoje odplačevanja in način, kako boste posojilo sčasoma odplačali.

5: **Pripravite poslovni načrt**: Pripravite podroben poslovni načrt, ki vključuje informacije o vašem podjetju, vaših izdelkih ali storitvah, ciljnem trgu in konkurenci. Načrt mora vključevati tudi strategijo trženja in prodaje ter finančni načrt, ki vključuje predvidene prihodke in odhodke.

6: **Poiščite nasvet**: Posvetujte se s finančnim svetovalcem ali poslovnim mentorjem, da bi dobili nasvet o tem, kako zagotoviti financiranje in upravljati postopek odplačevanja. Pomagajo vam lahko razumeti zahteve glede financiranja ter vam pomagajo pri pripravi proračuna in načrta za zagotovitev financiranja.

7: **Bodite organizirani**: Vse dokumente in evidence imejte urejene in posodobljene. To vam bo pomagalo, da boste ostali na tekočem s postopkom prijave in zagotovili, da boste imeli vse potrebne informacije, ko boste zaprosili za financiranje.

ENOTA 4:

SKLADI TVEGANEGA KAPITALA

Teorija in praksa

CILJ:

Učenci bodo razumeli, kaj so skladi tveganega kapitala, kako delujejo ter prednosti in slabosti njihove uporabe kot možnosti financiranja.

UVOD (5 minut):

Učence vprašajte, ali so že slišali za sklade tveganega kapitala.

Na tablo napišite definicijo: "Skladi tveganega kapitala so investicijski skladi, ki zagotavljajo kapital zagonskim podjetjem in podjetjem v zgodnji fazi razvoja v zameno za lastniški delež."

Učence prosite, naj sestavijo seznam vrst podjetij, ki lahko zaprosijo za financiranje iz skladov tveganega kapitala.

PREDAVANJE IN DISKUSIJA (15 minut):

- Razpravljajte o postopku pridobivanja sredstev iz sklada tveganega kapitala. Razložite, da morajo podjetja običajno imeti izdelek ali storitev, ki je že na trgu in ustvarja prihodek.
- Razpravljajte o tipičnih pogojih naložb tveganega kapitala, vključno z zneskom lastništva, ki ga vlagatelj prejme v zameno za svojo naložbo in časom trajanja naložbe.
- Razpravljajte o prednostih in slabostih uporabe skladov tveganega kapitala kot možnosti financiranja. Prednosti lahko vključujejo dostop do kapitala, povezave in strokovno znanje vlagateljev ter daljši rok za rast. Slabosti lahko vključujejo odpoved znatnemu deležu lastništva, izpolnjevanje pričakovanj vlagateljev in vračanje naložbe z obrestmi.

VAJA (10 minut):

Razdelite učence v manjše skupine.

Vsaki skupini dajte študijo primera podjetja, ki želi pridobiti sredstva iz sklada tveganega kapitala. Vsaka skupina naj analizira študijo primera in se odloči, ali bi bila po njihovem mnenju dobra naložba za sklad tveganega kapitala. Vsaka skupina naj svojo analizo in utemeljitev predstavi razredu.

ENOTA 4:

SKLADI TVEGANEGA KAPITALA

Študija primera

Tukaj je vzorčna študija primera, ki jo lahko uporabite pri pouku o skladih tveganega kapitala:

Študija primera: "Green Energy Solutions".

Green Energy Solutions je zagonsko podjetje, ki je razvilo novo, učinkovitejšo vetrno turbino. Podjetje deluje že dve leti in je od družine in prijateljev že prejelo zagonska sredstva, zdaj pa potrebuje dodaten kapital za rast podjetja. Podjetje Green Energy Solutions se je obrnilo na več skladov tveganega kapitala, vendar še nobeden ni pokazal zanimanja.

Vprašanja za učence:

- Kateri dejavniki po vašem mnenju upoštevajo skladi tveganega kapitala, ko se odločajo, ali bodo vlagali v podjetje?
- Kako lahko podjetje Green Energy Solutions izboljša svoje možnosti za pridobitev sredstev iz sklada tveganega kapitala?
- Katere vrste informacij bi potrebovali, da bi ocenili, ali je podjetje Green Energy Solutions sposobno investirati?
- Kako bi lahko podjetje Green Energy Solutions uporabilo kapital, ki ga je pridobilo od sklada tveganega kapitala, za rast svojega podjetja?
- Katera tveganja in koristi so lahko povezane z naložbo v družbo Green Energy Solutions?

Z reševanjem teh vprašanj bodo imeli učenci priložnost razumeti, kaj skladi tveganega kapitala iščejo pri potencialnih naložbah in kaj lahko podjetje stori, da bi povečalo svoje možnosti za pridobitev sredstev. Prav tako bodo imeli priložnost analizirati finančno sposobnost podjetja ter razumeti tveganja in koristi, povezane z naložbami tveganega kapitala.

ENOTA 4:

SKLADI TVEGANEGA KAPITALA

Možne rešitve

Tukaj je nekaj možnih rešitev za študijo primera o zeleni energiji Rešitev:

- Green Energy Solution je zagonsko podjetje, ki želi pridobiti sredstva iz sklada tveganega kapitala za razvoj svoje nove tehnologije obnovljivih virov energije. Tehnologija bo omogočila učinkovitejšo in stroškovno učinkovitejšo proizvodnjo obnovljive energije.
- Cilj podjetja je povečati uporabo obnovljivih virov energije tako, da bo ta bolj dostopna in cenovno ugodna. Verjamejo, da bo njihova tehnologija revolucionarno spremenila energetske industrije in pomembno vplivala na zmanjšanje emisij toplogrednih plinov.
- Da bi si podjetje Green Energy Solution zagotovilo financiranje iz sklada tveganega kapitala, mora predstaviti trden poslovni načrt in dokazati svoje možnosti za uspeh.

V nadaljevanju je navedenih nekaj korakov, ki jih lahko naredijo pri pripravi proračuna in načrta:

1. **Izvedite raziskavo trga:** Prvi korak je raziskava energetske industrije in povpraševanja po rešitvah na področju obnovljivih virov energije. To bo podjetju Green Energy Solution pomagalo določiti ciljni trg, konkurenco in možnosti za rast v panogi.
2. **Razvoj podrobnega poslovnega načrta:** Naslednji korak je izdelava podrobnega poslovnega načrta, ki opisuje cilje podjetja, ciljni trg, konkurenco, finančne projekcije in strategijo trženja. To bo zagotovilo jasno sliko ciljev podjetja in ukrepov, ki jih bo sprejelo za njihovo uresničitev.
3. **Ustvarite močno ekipo:** Podjetje mora zbrati močno in izkušeno ekipo strokovnjakov s področja energetike, tehnologije in financ. Ta ekipa bo ključna za uspeh podjetja in bo pomagala dokazati svojo zavezanost projektu.
4. **Pripravite proračun in finančne projekcije:** Družba Green Energy Solution mora pripraviti proračun, v katerem so opisani stroški, povezani z razvojem in komercializacijo njene tehnologije. Zagotoviti mora tudi finančne projekcije, ki dokazujejo možnosti za uspeh in dobičkonosnost.
5. **Predstavitev načrta potencialnim vlagateljem:** Podjetje Green Energy Solution mora svoj poslovni načrt in proračun predstaviti potencialnim vlagateljem, vključno s skladi tveganega kapitala. Znati morajo predstaviti možnosti za uspeh, tržno povpraševanje po njihovem izdelku in vpliv, ki ga bo imela njihova tehnologija na energetske industrije.

Z upoštevanjem teh korakov lahko družba Green Energy Solution poveča svoje možnosti za pridobitev sredstev iz skladov tveganega kapitala.

ENOTA 5:

NAJBOLJŠA FINANČNA METODA ZA MOJ PROJEKT

CILJ:

Razumeti in analizirati različne finančne metode, ki so na voljo za projekt, ter določiti najboljšo metodo glede na posebne potrebe projekta.

UVOD (5 minut):

Pred začetkom projekta je pomembno določiti najboljšo finančno metodo za zagotovitev njegovega uspeha. Na voljo je več finančnih metod, vključno z bančnimi krediti, programi za spodbujanje MSP, skladi tveganega kapitala in drugimi. V tej lekciji bomo preučili te metode in se naučili, kako jih analizirati, da bi določili najboljšo finančno metodo za določen projekt.

INŠTRUKCIJA (10 minut):

Razpravljajte o različnih finančnih metodah, ki so na voljo za projekt.

- Bančni kredit,
- programi za spodbujanje MSP,
- skladi tveganega kapitala,
- dotacije in subvencije,
- množično financiranje.

Razpravljajte o prednostih in slabostih vsake finančne metode.

• **Bančni kredit:**

Prednosti - dostopnost, prilagodljivost, nizke obrestne mere.

Slabosti - dolgotrajen postopek prijave, stroga merila upravičenosti, zahtevano zavarovanje.

• **Programi za spodbujanje MSP:**

Prednosti - vladna podpora, finančne spodbude, storitve za razvoj podjetij.

Slabosti - zapleten postopek prijave, posebna merila upravičenosti, omejene možnosti financiranja.

• **Skladi tveganega kapitala:**

Prednosti - veliki zneski financiranja, strateško vodenje, možnost lastniškega kapitala.

Slabosti - izguba nadzora, visoko tveganje, visoka nagrada.

• **Nepovratna sredstva in subvencije:**

Prednosti - finančna podpora, ni potrebno vračilo.

Slabosti - omejene možnosti financiranja, stroga merila upravičenosti, zapleten postopek prijave.

• **Množično financiranje:**

Prednosti - dostopnost, nizke vstopne ovire, velika prepoznavnost v javnosti.

Slabosti - omejene možnosti financiranja, nizka stopnja uspešnosti, ni lastniškega kapitala.

ENOTA 5:

NAJBOLJŠA FINANČNA METODA ZA MOJ PROJEKT

ANALIZA PRIMERA PODJETJA, KI ISKUJE FINANČNA SREDSTVA (25 minut):

Razpravljajte o posebnih potrebah in ciljih podjetja. Analizirajte različne finančne metode, ki so na voljo podjetju. Določite najboljšo finančno metodo glede na potrebe in cilje podjetja. Skupinska razprava in analiza različnih študij primerov. Vsaki skupini zagotovite študijo primera in spodbude za skupinsko razpravo. Člane skupine spodbudite, da analizirajo različne finančne metode, ki so na voljo, in določijo najboljšo metodo za določen projekt. Po razpravi naj vsaka skupina svoje ugotovitve predstavi razredu.

ZAKLJUČEK (5 minut):

Na koncu naj povemo, da je določitev najboljše finančne metode za projekt pomemben korak pri zagotavljanju njegovega uspeha. Pomembno je razumeti različne finančne metode, ki so na voljo, in jih analizirati glede na posebne potrebe projekta. Z analizo študij primerov ter razpravo o prednostih in slabostih posameznih metod bodo učenci bolje razumeli, kako določiti najboljšo finančno metodo za projekt.

SKLICI:

- **Investopedia. (2021). Vrste financiranja podjetij.**
<https://www.investopedia.com/terms/b/businessfinancing.asp>
- **NerdWallet. (2021). How to Choose the Best Business Loan for Your Small Business.** <https://www.nerdwallet.com/blog/small-business/choose-best-small-business-loan/>
- **Forbes. (2021). Crowdfunding: An Introduction.**
<https://www.forbes.com/sites/investopedia/2021/01/26/crowdfunding-an-introduction/?sh=2b2f70b175e1>

KLJUČNI KONCEPTI:

Analiza projekta, proračun, viri financiranja, dolžniško in lastniško financiranje, naložbene možnosti, ocena tveganja, finančno načrtovanje, analiza stroškov in koristi, upravljanje denarnih tokov, donosnost naložbe (ROI), možnosti in pogoji financiranja, razvoj poslovnega načrta, finančno modeliranje in napovedovanje.

POTREBNI MATERIALI:

Bela tabla, markerji, gradiva, študije primerov, spodbude za skupinsko razpravo.

POTREBNI ČAS: 45 minut

ENOTA 5:

NAJBOLJŠA FINANČNA METODA ZA MOJ PROJEKT

Vodnik po korakih

Pri analizi študije primera podjetja, ki išče finančna sredstva, boste morali zbrati informacije o podjetju in njegovem finančnem položaju, raziskati morebitne vire financiranja in oceniti najboljšo finančno metodo za njegove posebne potrebe.

V nadaljevanju je predstavljen vodnik po korakih za analizo študije primera:

- 1. Zbiranje informacij:** Začnite z zbiranjem podatkov o podjetju, kot so njegova zgodovina, izdelki ali storitve, konkurenca, ciljni trg in trenutni finančni položaj. Te informacije vam bodo pomagale bolje razumeti podjetje in financiranje, ki ga potrebuje.
- 2. Opredelite potrebe po financiranju:** Določite znesek sredstev, ki jih podjetje potrebuje, in za kaj jih bo uporabilo. Upoštevajte kratkoročne in dolgoročne cilje podjetja ter sredstva, ki jih bo podjetje potrebovalo za njihovo doseganje.
- 3. Raziščite vire financiranja:** Raziščite različne vrste razpoložljivih možnosti financiranja, kot so dolžniško financiranje, lastniško financiranje, nepovratna sredstva in posojila. Razmislite o prednostih in slabostih vsake možnosti ter o zahtevah in omejitvah, ki so povezane z vsako od njih.
- 4. Ocenite najboljšo finančno metodo:** Na podlagi posebnih potreb, ciljev in finančnega položaja podjetja ocenite najboljšo finančno metodo za njegov položaj. Upoštevajte dejavnike, kot so stroški, prilagodljivost, nadzor in vpliv na bilanco stanja podjetja.
- 5. Pripravite proračun in načrt odplačevanja:** Pripravite proračun za financiranje, pri čemer upoštevajte stroške pridobivanja financiranja in vpliv, ki ga bo imelo na finančno stanje podjetja. Oblikujte tudi načrt za odplačilo financiranja, pri čemer upoštevajte pogoje načina financiranja.
- 6. Predstavite analizo:** Predstavite svoje ugotovitve in priporočila podjetju ter pojasnite, zakaj je izbrana finančna metoda najboljša možnost in kako bo podjetju pomagala doseči cilje.

Z upoštevanjem teh korakov boste lahko analizirali študijo primera podjetja, ki išče financiranje, in določili najboljšo finančno metodo za njegov položaj.

ENOTA 5:

NAJBOLJŠA FINANČNA METODA ZA MOJ PROJEKT

Študija primera: ABC Inc.

ABC Inc. je zagonsko podjetje, specializirano za razvoj in proizvodnjo trajnostnih energetske rešitev, kot so sončne plošče in vetrne turbine. Podjetje posluje dve leti in si je že zagotovilo nekaj sredstev prek angelskih vlagateljev. Vendar potrebuje dodatna sredstva za razširitev poslovanja in povečanje proizvodnih zmogljivosti.

Vodstvo podjetja ABC Inc. se je odločilo, da bo poiskalo sredstva pri skladu tveganega kapitala. Poiskali so sklad tveganega kapitala, ki je specializiran za naložbe v podjetja, ki se ukvarjajo z obnovljivimi viri energije, in se obrnili nanj s svojim predlogom. Podjetje je skladu tveganega kapitala posredovalo naslednje informacije:

- **Analiza trga:**

Vodstvena ekipa je opravila analizo trga in ugotovila naraščajoče povpraševanje po trajnostnih energetskih rešitvah, zlasti v državah v razvoju. Prav tako so izpostavili vse večjo konkurenco v tem sektorju in razpravljali o strategijah, ki jih imajo za razlikovanje svojih izdelkov in storitev od konkurence.

- **Finančne projekcije:**

Vodstvena ekipa je predložila podrobne finančne projekcije za naslednjih pet let. Projekcije kažejo stalno rast prihodkov in znatno povečanje proizvodne zmogljivosti podjetja. Zagotovili so tudi podrobno razčlenitev svojih stroškov in izdatkov ter pojasnili svoje načrte za postopno zmanjšanje teh stroškov.

- **Vodstvena ekipa:**

Vodstvo družbe ABC Inc. je poudarilo svoje strokovno znanje in izkušnje v sektorju obnovljivih virov energije. Navedli so podrobno ozadje vsakega člana ekipe ter razpravljali o njihovih ustreznih kvalifikacijah in izkušnjah.

ENOTA 5:

NAJBOLJŠA FINANČNA METODA ZA MOJ PROJEKT

- **Poslovni model:**

Vodstvena ekipa je razpravljala o svojem poslovnem modelu in pojasnila, kako namerava ustvarjati prihodke in dobičkonosnost. Razpravljali so tudi o svojih načrtih za širitev na nove trge in povečanje baze strank.

- **Izstopna strategija:**

Vodstvena ekipa je razpravljala o strategiji izstopa, ki je bodisi vstop na borzo bodisi prodaja podjetja večjemu akterju v sektorju obnovljivih virov energije. Pojasnili so, kako nameravajo doseči to izhodno strategijo, in razpravljali o morebitni donosnosti naložbe za sklad tveganega kapitala.

Sklad tveganega kapitala je pregledal predlog družbe ABC Inc. in opravil skrbni pregled, da bi ocenil sposobnost preživetja podjetja. Opravil je tudi pogovore z vodstveno ekipo, da bi podrobneje razumel njihove načrte in strategije. Po preučitvi vseh informacij se je sklad tveganega kapitala odločil, da bo investiral v podjetje ABC Inc. in zagotovil potrebna sredstva, da bi podjetju pomagal razširiti poslovanje in povečati proizvodne zmogljivosti.

To je primer, kako si lahko podjetje zagotovi financiranje iz sklada tveganega kapitala. Ključni elementi študije primera vključujejo analizo trga, finančne projekcije, močno vodstveno ekipo, jasen poslovni model in izhodno strategijo. Ti elementi pomagajo skladu tveganega kapitala oceniti sposobnost preživetja podjetja in sprejeti utemeljeno odločitev o tem, ali naj vlaga v podjetje.

CASE STUDY

POVEZTEK MODULA

Cilj: Ta modul učence usmerja pri izbiri pravih virov financiranja za njihove projekte. Obravnava različne načine financiranja in jim pomaga izbrati najboljšo možnost. Poleg tega spodbuja spretnosti 21. stoletja.

Teme in učni rezultati:

- Seznaniti študente z različnimi možnostmi financiranja in kako izbrati najprimernejšo za svoj projekt.
- Bančno posojilo (teorija in praksa): Učenci spoznajo bančni kredit kot način financiranja in kako oceniti njegovo primernost za svoje projekte.
- Financiranje prek programov za spodbujanje MSP (teorija in praksa): Učence seznaniti s financiranjem, pridobljenim prek programov za spodbujanje MSP, in jih voditi pri ocenjevanju njegove ustreznosti za njihove projekte.

- Skladi tveganega kapitala (teorija in praksa): V tem sklopu se študenti seznanijo s skladi tveganega kapitala kot možnostjo financiranja in se naučijo, kako analizirati njihovo uporabnost za svoje projekte.

- Izbira najboljše finančne metode: Razvija spretnosti 21. stoletja, ki so ključne za uspeh v visokošolskem izobraževanju, na trgu dela in v odraslem življenju.

Po zaključku bodo učenci usposobljeni za sprejemanje informiranih odločitev o financiranju projektov in bodo pridobili dragocene spretnosti za svoja prihodnja prizadevanja.

PARTNERJI

**Co-funded by
the European Union**

PODPORA EVROPSKE KOMISIJE PRI PRIPRAVI TE PUBLIKACIJE NE POMENI PODPORE VSEBINI, KI ODRAŽA LE STALIŠČA AVTORJEV, IN KOMISIJA NI ODGOVORNA ZA KAKRŠNO KOLI UPORABO INFORMACIJ, KI JIH TA PUBLIKACIJA VSEBUJE.